

Zakaj so vrste pred bančnimi poslovalnicami? **str. 6**

Zastrupitev na Dobrni **str. 14**

TV SPORED

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 3 / Leto 76 / 21. januar 2021 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

Kljub zaprtim vrtcem v njih vse več otrok

Po novem letu se je za varstvo otrok v vrtcu odločilo več staršev, tudi zaradi ponovnega zagona nekaterih dejavnosti v državi. Veliko staršev namreč nima več možnosti dobiti varstva otrok na domu in so se vrnili na delo. Tudi tisti, ki že lep čas delajo od doma, so spoznali, da ne zmorejo več ob redni službi paziti na predšolskega otroka in opraviti še gospodinjska opravila. Zaradi vračanja otrok se odpira tudi vse več vrtčevskih enot. **str. 12-13**

Foto: Andraž Purg – Grupa

INTERVJU

Teodor Goznikar, poveljnik civilne zaštite Celja **str. 26-27**

RAZSTAVA

Kako nas povezujejo evropska sredstva **str. 40-41**

NAROČNIŠKA AKCIJA

11 ⇒ 12

novi tednik

Prvi v regiji!

str. 48

ZADETKI

»Čeprav razmere v gospodarstvu niso enostavne in ne vemo, kaj nas čaka jutri, smo lahko gradbeniki trenutno manj zaskrbljeni kot so v marsikateri drugi dejavnosti.«

Matjaž Pavčič, direktor podjetja Remont

»Covid-19 nam je pokazal, da predvsem – ko je govora o nalezljivih boleznih, teh zadev ne bomo več jemali »kar tako« oziroma z lahkoto.«

Teodor Goznikar, poveljnik štaba Civilne zaštite Mestne občine Celje

»Zaradi epidemije koronavirusa so otroci res že predolgo zgolj v družinskem okolju.«

dr. Ljubica Marjanovič Umek, zaslužna profesorica za razvojno psihologijo

»Ljubno je postalo zibelka ženskih smučarskih skokov. Na naših tekmah je bilo več gledalcev kot na vseh ostalih prizoriščih po svetu. In še danes je tako, ko že desetletje gostimo tekme najvišjega ranga.«

Rajko Pirnat, predsednik OK tekme za SP v smučarskih skokih za ženske

»Presrečen sem, da smo se uvrstili med šestnajst najboljših ekip v Evropi. Malteška ekipa je sestavljena iz dobrih igralcev, predvsem Brazilcev. Kapo dol pred faniti. Vedno, ko je najbolj pomembno, pokažejo pravi obraz.«

Kujtim Morina, trener Dobovca, državnega prvaka v futsalu

Letni prispevek staršev za kritje materialnih stroškov glasbenega šolanja je razdeljen na mesečne obroke. V eni od šol v regiji znaša na primer dobrih 32 evrov. Gre za kritje stroškov, za katere lokalna skupnost ne zagotavlja sredstev. Višino prispevka ob soglasju ministrstva za šolstvo določi svet zavoda.

Šole so se odzvale na nove razmere

Nižji prispevek staršev za glasbeno šolo

Skupaj z vsemi drugimi šolami so konec oktobra vrata zaprle tudi glasbene šole v Sloveniji in pouk preselile na splet. Pogoji poučevanja in učenja so precej bolj zahtevni tako za učitelje kot za otroke. Pri najmlajših ne gre brez pomembnega sodelovanja staršev. Nekateri ob tem opozarjajo, da takšen pouk ni primerljiv s tistim v glasbenih šolah in da bi tudi zaradi dela na daljavo in posledično nižjih materialnih stroškov šol lahko bil prispevek staršev nižji.

TATJANA CVRIN

Preverili smo, kako ta pomislek komentirajo v Zvezi slovenskih glasbenih šol in ali je pristojno ministrstvo za izobraževanje (MIZŠ) izdalo kakšna navodila v zvezi s plačilom omenjenega prispevka staršev. Vprašanje, ali so ga znižali, smo zastavili glasbenim šolam v regiji, a se vse niso odzvale.

Stroški šolam ostajajo

»Slovensko glasbeno šolstvo je sestavni del sistema javnega šolstva v Sloveniji, ustanoviteljice glasbenih šol so lokalne skupnosti. Stroške dela v šolah financira MIZŠ, materialne in druge stroške pa lokalna skupnost in v manjši meri starši s prispevkom, ki ga določa ZOFVI v 83. členu. Višino prispevka staršev določa svet zavoda posamezne šole v soglasju z ustanovitelji,« pojasnjuje **Helena Meško**, predsednica Zveze slovenskih glasbenih šol. Podatkov, kako so se odločili zavodi v času dela na daljavo, nima, a ugotavlja, da učitelji, vodstva šol in starši vlagajo izjemne napore, da učenci napredujejo in pridobivajo znanje. »V decembru smo v vseh glasbenih šolah izvedli na desetine spletnih koncertnih nastopov, celo nacionalna RTV je to doga-

janje umestila v pregled leta na temo pozitivne zgodbe leta 2020. Eden od številnih sklopov spletnih koncertov je nastal pod pokroviteljstvom ZRSS in MIZŠ. To nedvomno priča o kakovosti dela. Težavo predstavljajo pogoji za poučevanje, ki so izjemno zahtevni in zares otežujejo delo. Starši nam pomagajo, zlasti pri mlajših učencih je njihov prispevek neprecenljiv.«

MIZŠ je že spomladi šolam poslalo navodila v zvezi z zaračunavanjem in določanjem višine prispevka staršev za kritje dela materialnih stroškov. Ker so v drugem valu razmere enake, novih navodil v zvezi s tem šole niso dobile. »Ker glasbene šole v času epidemije pouk izvajajo na daljavo, jim tudi materialni stroški ostajajo. Iz tega razloga glasbene šole upravičeno zaračunavajo staršem prispevek, ki ga je določil svet šole. V primeru, da je oziroma še bo glasbena šola ocenila, da so bili ti stroški v času trajanja epidemije zaradi izvajanja pouka na daljavo nižji, lahko svet glasbene šole v tem času ali po izteku izrednih razmer spremeni višino posameznega obroka,« so sporočili z MIZŠ.

Znižali so prispevek

Vse glasbene šole v regiji, ki so nam odgovorile na vpra-

šanje, so prilagodile višino prispevka, ki ga starši plačujejo za materialne stroške, a so vsaka po svoje ocenile, kakšno znižanje jim omogočajo finančne razmere v zavodu. Vodstva šol so namreč odgovorna za njihovo pozitivno poslovanje.

Da šola ni povsem prazna in da tudi zato nastajajo določeni stroški, je povedal ravnatelj celjske glasbene šole **Simon Mlakar**. »Nekateri učitelji učijo od doma, nekateri iz šole, tako da je šola tudi zaradi vzdrževanja glasbil v normalnem pogonu.« Šola je v prejšnjem šolskem letu staršem odpisala en mesečni prispevek za materialne stroške. Za šolsko leto 2020/21 se o tem vodstvo šole še usklajuje z računovodstvom in zagotavlja, da bo vsekakor pomagalo staršem na podlagi vsesplošne situacije.

Kot ugotavlja mag. **Gorazd Kozmus**, ravnatelj Glasbene šole Rista Savina Žalec, je verjetno razlog za pričakovanja o nižjem prispevku v tem, da starši to plačilo razumejo kot šolnino, kar seveda ne drži. V žalski šoli staršem to večkrat pojasnijo in pravi, da ni težav. »Če bi to bil prispevek za pouk, bi bil kvečjemu višji, ker učitelji v teh razmerah delajo še več kot sicer,« meni Kozmus in navaja, da je šola v pomoč staršem že spomladi prepolovila prispevek za plesno pripravnico in balet, ker je na daljavo oboje res težko izvajati, in ukinila nadstandardne programe. To je storila tudi jeseni. Pred dnevi je svet zavoda še sklenil, da je od 1. novembra do nadaljnjega prispevek staršev za vse programe nižji za 25 odstotkov. Sicer pa ima šola sklad, iz katerega lahko po-

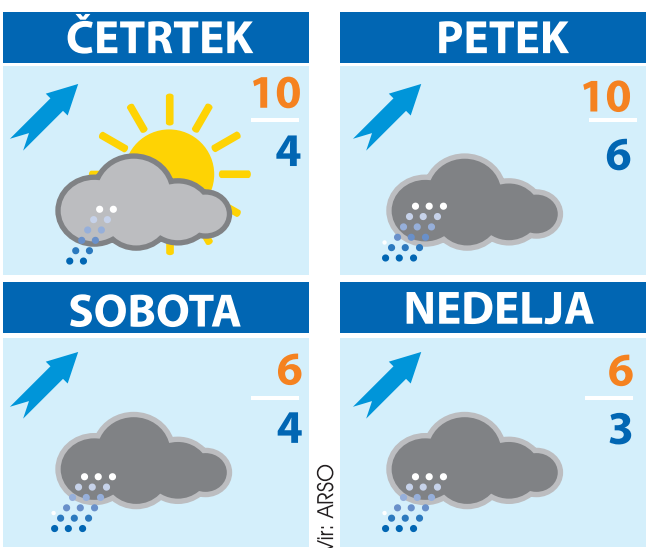
maga tistim, ki imajo težave s plačilom prispevka.

»V času razglasitve prve epidemije v spomladanskem času smo vse učence oprostili enomesečnega plačila materialnega prispevka,« je povedal **Jernej Marinšek**, ravnatelj Glasbene šole Nazarje. »V času razglasitve druge epidemije smo za december in januar znižali prispevek za materialne stroške za 25 odstotkov.«

»V Glasbeni šoli skladatalejev Ipavcev Šentjur je bil v šolskem letu 2019/20 prispevek staršev znižan za 20 odstotkov, in sicer v času od aprila do vključno junija 2020 (ne glede na to, da so se otroci maja vrnili v šole za individualni pouk),« pojasnjuje ravnateljica **Simona Zdolšek**. Navaja, da je v tem šolskem letu svet zavoda sprejel sklep o nižjem prispevku staršev od novembra dalje, in sicer za 6 evrov za otroka, ne glede na program, ki ga obiskuje. »Navedeni znesek predstavlja skoraj enak delež v odstotku kot v spomladanskem času.«

Konkretnih števil o znižanju prispevka ne navajajo v Glasbeni šoli Laško-Radeče. Da je treba v teh primerih preučiti vse okoliščine, meni ravnateljica **Rosana Jakšič**, ki pravi, da so se z razglasitvijo pandemije in s preusmeritvijo pouka na daljavo materialni stroški preoblikovali, in sicer so se nekateri zvišali, drugi znižali. »V naši šoli smo po tehtnem premisleku in natančnih izračunih ugotovili, da lahko staršem stopimo nasproti v teh časih s tem, da smo znižali njihov letni prispevek za kritje materialnih stroškov.«

Foto: Pixabay

Še ena pobuda staršev na ustavnem sodišču

Sklep, s katerim je Ustavno sodišče RS na pobudo staršev otrok s posebnimi potrebami tem otrokom omogočilo, da so se lahko po novem letu vrnili v zavode in šole s prilagojenim programom, je spodbudil še starše otrok v običajnih šolah in vrtcih. Tako je družina s Celjskega, ki želi ostati anonimna, v imenu svojih dveh otrok pred dnevi vložila na ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti odloka o zaprtju vrtcev in šol ter sklepa o uvedbi šolanja na daljavo.

Pobudo naj bi te dni vložile tudi druge družine, ki se že mesece soočajo in vsaka po svojih močeh spopadajo z razmerami, ki so jih prinesli zaprti vrtci in šolanje na daljavo.

Mama dveh otrok, šoloobveznega in predšolskega, ki sta doma že od konca oktobra, pravi, da so jim bili starši otrok s posebnimi potrebami v veliko strokovno pomoč. Prihranili so jim veliko dela pri oblikovanju pobude, za kar so jim hvaležni.

Kot pravi, so mnogi izobraževanje na daljavo v prvem trenutku sprejeli, saj ni bilo druge možnosti. Nato so čakali v upanju, da se bo nekaj spremenilo: ali epidemiološka slika ali da bodo odločevalci v večji meri poslušali strokovnjake. Ker se nič od tega zgodilo, so se v družini odločili za vložitev pobude za ustavno presojo sklepa o šolanju na daljavo, ki je že zdavnaj prerasel začasnost.

Ustavno sodišče jo je prejelo, odločilni bosta njegovi presoji, ali imajo vlagatelji pravni interes in ali je pobuda vsebinsko takšna, da bi pomenila rešitev pomembnega pravnega vprašanja. »Če bo ustavno sodišče na ti dve preverbi odgovorilo pritrdilno, bo vsebinsko presojalo o naši pobudi.«

Slabša kakovost pouka

V njej sta starša v imenu svojih dveh otrok poudarila občuten padec kakovosti izobraževanja, in to kljub trudu učiteljev, ki po več mesecih dela na daljavo težko motivirajo otroke. »Iz osebnih izkušenj lahko povem, da otroci zelo pogrešajo stike. Moj otrok, ki obiskuje osnovno šolo, je postal zelo jokav, jezen, nemotiviran za delo, čeprav je bil sicer nadpovprečno uspešen in so ga šolske dejavnosti zanimale. Zdaj je postalo pomembno samo to, da hitro naredi naloge, kakovost ni pomembna. Imam še enega otroka, ki bi sicer obiskoval vrtce, a ga ne in ga zelo pogreša. Kot opozarjajo strokovnjaki, so pri tako majhnih otrocih, kot sta moja, zelo pomembni socialni stiki.« Oba starša sta zaposlena in imata poln delovni čas. Delo opravljata bodisi od doma bodisi na delovnem mestu.

»Sredi marca lani je vlada šole in vrtce prvič zaprla, od takrat je minilo deset mesecev in ministrstvo ni našlo druge rešitve kot šolanje na daljavo,« je ogorčena sogovornica, ki se sprašuje, zakaj je izobraževanje pri nas drugotnega pomena. »Podobnih kriz bo v prihodnje še veliko in potrebovali bomo izobražene ljudi.« Ob tem opozarja, da imajo v šolah in vrtcih pozitivne izkušnje iz časa, ko so bili odprti, in vedo, kako ravnati, da do povečanja števila okužb ne bi prihajalo.

Zaščita bolj ogroženih

Poudarja, da razume tudi tiste, ki so posebej ogroženi zaradi virusa. Tem je treba omogočiti, da delajo od doma ali da so na čakanju, ko gre za zaposlene, otrokom, ki so zdravstveno ogroženi, pa, da se šolajo na način, da bodo ohranili zdravje. To po mnenju predlagateljice ne pomeni, da morajo nujno vsi nazaj v šole in vrtce, ampak da se poišče primernejši način, ki bo otrokom omogočal zdrav razvoj. »Strokovnjaki naj povedo, na kakšen način in pod kakšnimi pogoji je možna vrnitev otrok. Nesprejemljivo je, da aktualna politika ponavlja ves čas isto in da ne upošteva številnih pozivov domačih in tujih strokovnjakov. Na strokovna mnenja, da otroci šolo nujno potrebujejo, se sklicujemo tudi v naši pobudi. Res je treba otroke primerno zaščititi, a ne tako, da so šole in vrtci toliko časa zaprti.« TC

Borut Pahor ob prihodu v Celju, kjer sta ga pred mestno občino pozdravila župan Bojan Šrot in poveljnik CZ za Zahodnoštajersko pokrajino Janez Melanšek.

Borut Pahor prebivalce pozval k cepljenju

CELJE – V okviru predvidenih obiskov vseh slovenskih regij, kjer se seznanja z delovanjem civilne zaščite (CZ) v času epidemije, se je Borut Pahor pred dnevi mudil tudi v naši regiji. V spremstvu poveljnika Civilne zaščite RS Srečka Šestana, ki je predsedniku predlagal te obiske, se je seznanil s aktualnimi razmerami v regiji in podrobneje še v celjski občini.

Predsednik države se je na srečanju v Narodnem domu sestal z županom Mestne občine Celje Bojanom Šrotom, s poveljnikom CZ za Zahodnoštajersko pokrajino Janezom Melanškom in z vodji občinskih štabov CZ v regiji.

Bojan Šrot je ob visokem obisku dejal, da ga v občini razumejo kot priznanje za požrtvovalno in odgovorno delo številnih posameznikov in ustanov v času slabega leta dni, kar se spopadamo s koronakrizo in tudi kot spodbudo za prihodnje. Po tem srečanju je Borut Pahor obiskal še dom za starejše ob Savinji, Splošno bolnišnico Celje in Celjski mladinski center (MCC), kjer prostovoljci po-

magajo otrokom zdravstvenih delavcev.

Ob koncu je spregovoril novinarjem in med drugim dejal, da je govoril z različnimi ljudmi, ki so mu zaupali svoje težave in svoja upanja. »Vidim, da tako kot splošna javnost tudi oni doživljajo vse te težave v sklepnem delu soočanja s to krizo, potrpežljivosti je pri tem malo manj, stresa več, prevladuje pa splošno upanje, da bomo zlasti zaradi cepiva uspešno končali to krizo,« je povedal predsednik države.

Zanimalo nas je, kako ocenjuje, da po več mesecih ukrepov ni pravega napredka pri obvladovanju epidemije, saj je število okuženih in hospitaliziranih še vedno zelo visoko in nikakor občutno ne pade. »Zaupam stroki, ki svetuje vlad pri sprejemanju ukrepov, da so ti sorazmerni, primerni in pravočasni. Da bo krize čim prej konec, lahko največ pripomoremo sami, da se ukrepov čim bolj držimo. Glede na to, da je cepivo končno prišlo v Slovenijo, verjamem, da bomo s cepljenjem krizo, ki jo vsi težko prenašamo, v tem letu zares končali. Če smo lani lahko le ugibali, kdaj bo

znanost dokončno pomagala, imamo zdaj odgovor. Mislim, da je naša človeška dolžnost, da skušamo razumeti pomen cepljenja, zato bi rad pozval

vse, naj razmislijo o tem, da se bodo cepili, ko bodo prišli na vrsto,« je še dejal Borut Pahor.

RG
Foto: SHERPA

NAJ VIŽA

narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Pretekli teden se je tudi na Celjskem začelo cepljenje starejših od 80 let ter izjemoma – po strokovni zdravniški oceni – tudi mlajših od 80 let, če je šlo za bolnike s hudimi kroničnimi obolenji. Zaradi omejene količine cepiva, ki je na voljo, je bilo na eno ambulantno družinske medicine, ki ima povprečno 1.700 vpisanih oseb, v prvi fazi predvidenih deset odmerkov cepiva. Kasneje bodo tedensko dostavljeni dodatni odmerki. (Foto: SHERPA)

Epidemija se umirja

V celjski bolnišnici je bilo v torek hospitaliziranih 120 covidnih bolnikov, 16 jih je potrebovalo intenzivno terapijo. Ti podatki kažejo na umirjanje epidemije tudi v naši regiji, čeprav še do konca januarja pričakujejo možne okužbe, ki izvirajo iz druženj med novoletnimi prazniki. V celjski bolnišnici so od sredine septembra lani do tega tedna umrli 304 covidni bolniki.

V Celju je bila pred dnevi tudi državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Marija Magajne. Glavni temi pogovora z vodstvom bolnišnice sta bila sistem dela med epidemijo in pripravljenost na možno ponovno naraščanje covidnih bolnikov. Po njenem mnenju se je bolnišnica na zahteve epidemije dobro odzvala in je pripravljena tudi na morebitni tretji val. Kot je ob njenem obisku omenil vršilec dolžnosti direktorja celjske bolnišnice Dragan Kovačič, je cepljenje edini izhod iz zdravstvene krize. V bolnišnici imajo sicer za morebitno povečanje števila bolnikov pripravljenih še dodatnih 27 postelj.

Spodbudno tudi v Zgornji Savinjski dolini

Da se epidemiološki položaj v regiji umirja, ugotavljajo tudi v drugih občinah na Celjskem. Največji upad okuženih z novim koronavirusom je mogoče opaziti v občinah Zgornje Savinjske doline. V Zgornjesavinjskem zdravstvenem domu Nazarje so do zdaj izvedli več kot 600 hitrih testiranj, skupaj s testiranjem v podjetjih več kot tisoč. Medtem ko je še decembra delež pozitivnih pri PCR-testih v Zgornji Savinjski dolini znašal več kot 70 odstotkov, je te dni padel na manj kot 40 odstotkov. Glede na epidemiološko sliko v vseh občinah je Zgornja Savinjska dolina, upoštevajoč 7-dnevni delež pozitivnih, med najboljšimi območji v Sloveniji. Do 15. januarja so v nazarskem zdravstvenem domu cepili več kot 200 občanov, od tega več kot 70 odstotkov starejših iz prednostne skupine nad 80 let.

SŠol

Čeprav ima zdraviliški kompleks v Rimskih Toplicah že od začetka leta 2014 novega lastnika, se je stečaj podjetja Rimske terme končal šele pred kratkim.

Premoženje prodano v nekaj mesecih, dolgi sodni postopki

Po sedmih letih končan stečaj Rimskih term

»Tako stresnega stečaja si ne želim več,« pravi stečajni upravitelj Rok Sodín. Stečaj Rimskih term bi bil namreč lahko že zdavnaj končan, saj je bilo vse premoženje prodano že nekaj mesecev po njegovi uvedbi, a se je zaradi sodnih postopkov vse skupaj zavleklo za skoraj sedem let. Pred nekaj dnevi je Sodín sodišču poslal svoje zadnje poročilo, v katerem med drugim navaja, da je upnikom, ki jim je bilo priznanih za 29,5 milijona evrov terjatev, vrnil 8,2 milijona evrov, kar pomeni, da je bilo poplačilo približno 35-odstotno. Bilo bi še nižje oziroma ga najbrž sploh ne bi bilo, če bi se kazenski in pravdni postopek končala v korist države. Ta je Rimske terme obtožila goljufije na škodo evropskih sredstev v višini 3,5 milijona evrov ter poleg tega zahtevala poplačilo terjatve v višini 5,9 milijona evrov, ki v stečaju ni bila priznana.

JANJA INTIHAR

Rimske terme so šle v stečaj marca 2013, manj kot dve leti po tem, ko so v Rimskih Toplicah ob odprtju končno prenovljenega zdravilišča odpirali šampanjce. Že čez pol leta je bilo podjetje na tleh, sledila sta prisilna poravnava in nato še stečaj. Kljub temu Rimske terme niso zaprle svojih vrat in so ves čas poslovale, kar je najverjetneje bil tudi pomemben razlog, meni stečajni upravitelj, da so bile zelo hitro prodane. Zanimanja za nakup je bilo kar nekaj, saj so pred dražbo, ki je bila konec leta 2013, v Rimske Toplice prišli predstavniki avstrijske hotelske verige Fal-

kensteiner, nemške hotelske verige Rimc, a tudi podjetja iz ruskega Sočija. Terme si je ogledal tudi slovenski posrednik, ki je delal za ruska in arabska podjetja. Privlekla jih je izključna cena, ki je znašala le 8,5 milijona evrov. Država, banke in nekaj državnih podjetij, ki so bili potem tudi največji upniki term, so v obnovu zdravilišča vložili približno 50 milijonov evrov.

V upniškem odboru so najprej razmišljali o skoraj dvakrat višji izključni ceni, vendar je prevladala bojazen, da bi za 15 milijonov evrov težko našli kupca. Upali so, da se bo za-

radi velikega zanimanja cena zvišala na dražbi, a so se ušтели. Na dražbo je namreč prišel le ruski poslovnež armenskega rodu Valery Arakelov in skoraj nov zdraviliški kompleks kupil za 8,5 milijona evrov. Za ta denar je dobil veliko – tri hotele s štirimi zvezdicami, pet konferenčnih dvoran, več restavracij, wellness center ter seveda vso opremo. Dobil je tudi približno 23 hektarjev parka in gozda, 30-letno koncesijo za uporabo termalne vode in koncesijo za zdravstvene storitve. Zdravilišče, ki ga je zaznamovala ena najbolj razburljivih zgodb oživljanja v novejši slovenski zgodovini, je tako prešlo v tujo last. Bilo je kar nekaj dvomljivcev, ki so bili prepričani, da gre za spekulativni nakup, a je Valery Arakelov v minulih letih dokazal, da je z nakupom mislil resno in da obvlada hotelirski posel.

S prodajo zdraviliškega kompleksa se zgodba Rimskih term še zdaleč ni končala. Za podjetje v stečaju in njegovega stečajnega upravitelja se je namreč začela pot po sodnih dvoranah, ki je trajala več let.

Država najprej vzela, nato vrnila

Kmalu, ko je hotele prevzel novi lastnik, je država vložila davčno izvršbo na denarna sredstva družbe. Zahtevala je vrnitev 3,5 milijona evrov evropskih sredstev, ki naj bi bila v času obnove zdravilišča pridobljena z goljufijo, pri kateri sta sodelovala takratna direktorica Vegrada Hilda Tovšak in takratni direktor term. Stečajni upravitelj se je temu uprl, češ da bi morala država terjatve prijaviti v stečajnem postopku in da je z izvršbo posegla v že pridobljene pravice upnikov. Kljub temu je državno tožilstvo doseglo odvzem denarja, a je kasneje finančna uprava izdala odločbo, v kateri je ugotovila, da pogoji za davčno izvršbo niso bili izpolnjeni, in je denar vrnila. Vendar s tem zgodbe

še ni bilo konec. Sledile so pritožbe in zadeva se je kar trikrat z višjega vrnila na prvostopenjsko sodišče, dokler na koncu ni bilo razsojeno, da lahko denar ostane na stečajnem računu Rimskih term.

To ni bila edina tožba, država je namreč zahtevala tudi vrnitev 5,9 milijona evrov subvencij in drugih nepovratnih sredstev, ki jih je Rimskim termam izplačala med gradnjo zdraviliškega kompleksa. Čeprav je država terjatev pravočasno prijavila, je stečajni upravitelj ni priznal, češ da je bil ta denar, tako kot 3,5 milijona evrov, namensko porabljen. Tudi ta pravda je trajala dlje časa in je bila na koncu končana v korist Rimskih term.

Upniki morali odpisati večino terjatev

Če bi sodišče odločilo drugače, upniki Rimskih term ne bi dobili povrnjenega prav nič denarja. Malo več kot 200 upnikov je v stečaju prijavilo za približno 36 milijonov evrov terjatev, stečajni upravitelj jih je priznal za približno šest milijonov evrov manj. Ker je s prodajo premoženja v stečajno maso prišlo le 8,5 milijona evrov, so upniki večino svojih terjatev morali odpisati. Zreški Unior na primer kar dva milijona evrov. Upnikom, ki so svoje terjatve imeli zavarovane, je bila poplačana četrtnina dolga, navadnim upnikom je bila vrnjena polovica dolga, v celoti so bile poplačane le prednostne terjatve, ki so znašale 36 tisoč evrov.

Stečajni upravitelj Rok Sodín je zaradi konca stečaja zelo zadovoljen. Kot pravi, je šlo za prav poseben postopek, v katerem zaradi tožb ni mogel normalno izvajati stečajnih opravil. Stečaj bi sicer lahko bil končan že lani, a so ga ukrepi zaradi epidemije koronavirusa, ki so omejili tudi delovanje sodišč, podaljšali do začetka letošnjega leta.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

PRIKAZ NASPROTNIH DEJSTEV

Prva zmaga novih lastnikov Meje

V Novem tedniku je bil 7. januarja 2021 objavljen članek novinarka Janje Intihar z naslovom Prva zmaga novih lastnikov Meje, ki enostransko in mestoma napačno prikazuje upravljanje premoženja v lasti DUTB, konkretno v zvezi z upravljanjem premoženja družbe Meja Šentjur. Zapisane navedbe dajejo javnosti izkrivljen pogled na delovanje DUTB, zato je nujno prikazati nasprotna dejstva in okoliščine.

Novinarka v uvodu članka zapiše, da »DUTB ves čas onemogoča uveljavitev lastništva« družbi Altius, ki je na dražbi kupilo družbo Meja Šentjur. Ob tem izpusti dejstvo, da Altius kot novi lastnik zanika večinski del obveznosti družbe Meja Šentjur do upnikov, čeprav je bil Altius z dejstvom, da ima družba večmilijonski dolg,

natančno seznanjen pred nakupom delnic. V razpisu dražbe za delnice, ki ga je izvedel stečajni upravitelj PSZ, je bilo namreč posebej razkrito, da skladno s pogodbo o prestrukturiranju (MRA), ob spremembi lastništva delnic, družbi v plačilo takoj zapadejo vse terjatve finančnih upnikov. Terjatve finančnih upnikov so bile pred prodajo delnic upoštevane tudi pri ceni delnic v stečaju PSZ kot zmanjšanje vrednosti družbe Meja Šentjur, kar se je posledično odrazilo tudi na nizki prodajni ceni delnic. Torej pričakovanje DUTB (kot ekonomske lastnice), da novi lastnik prizna celotne dolgove družbe, za Altius ne more biti presenečenje. DUTB je Altius večkrat zaprosila, da izkaže finančno sposobnost za podporo dolžniku pri poplačilu upnikov, a se to ni zgodilo.

Hkrati iz javno razpoložljivih podatkov izhaja, da niti Meja Šentjur niti Altius nista sposobna zagotoviti plačila finančnih terjatev upnikom. Upoštevajoč vsa dejstva, DUTB ugotavlja visoko tveganje, da po nakupu delnic s strani Altiusa ne bo poplačanih toliko finančnih terjatev, kot bi jih bilo poplačanih ob izvedbi upniške prisilne poravnave, družba pa ne bo dosegla vzdržne finančne zadolženosti. Prav tako ni razvidno, da bi bil Altius sposoben financirati nadaljnji razvoj podjetja. Takšen lastnik bi privedel družbo v položaj, ko bi upniki izgubili možnost poplačila svojih terjatev.

V članku je zapisano tudi, da je bilo zaradi vsega dogajanja v zadnjih mesecih »Meji povzročene že veliko poslovne škode« ter da predstavniki in sodelavci DUTB

po besedah Vukašinoviča izvajajo »izčrpavanje družbe in nespoštovanje tuje lastnine« z namenom »protipravne pridobitve premoženjske koristi«. Gre za pavšalno in neutemeljeno trditev, še posebej zato, ker predstavniki DUTB nimajo ne pristojnosti in ne dostopa do sredstev Meje Šentjur. Ima pa DUTB odgovornost, da skrbno upravlja svojo »lastnino«, to so terjatve do Meje Šentjur, ki so veljavne, njihova poplačljivost pa temelji na strokovnih ocenah vrednosti. Pri upravljanju torej nikakor ne gre za nespoštovanje tuje lastnine, ampak za obrambo DUTB pred namenom investitorja, ki je pridobil lastništvo delnic in zdaj preprečuje prestrukturiranje in s tem poplačilo terjatev upnikov. Še manj gre za izčrpavanje Meje Šentjur, saj je DUTB podala predlog za upniško prisilno

poravnavo, v kateri je mogoče poplačati terjatve samo do višine, ki jo je družba sposobna poplačati, ves preostanek terjatev pa je treba odpisati ali konvertirati v kapital. DUTB tudi ni uporabila nobene metode agresivne izterjave, ki bi jo postavila v boljši položaj od drugih upnikov. Prav nasprotno – ob vložitvi upniške prisilne poravnave poslovnim partnerjem Meje je DUTB posredovala svojo namero, da bo v postopku prestrukturiranja samo finančne terjatve, ne pa poslovnih terjatev upnikov. DUTB se strinja, da je družbi že povzročena škoda, vendar poudarja bistveno razliko od navedbe v članku, saj omenjena škoda nastaja kvečjemu zaradi aktivnosti lastnika. Novi lastnik namreč v svojem imenu in imenu dolžnika uveljavlja množico nerazumnih in neutemeljenih pravnih sredstev, kar zagotovo povzroča družbi dodatno in nepotrebno finančno breme, izgubo ugleda družbe pri poslovnih partnerjih in splošni javnosti pa tudi poslovno škodo.

Izjava »da je več kot očitno želja in volja DUTB, da protipravno z izkrivljanjem dejstev in prikrivanjem dejanskih okoliščin olastnini družbo ...« ni resnična. DUTB je v prodajnem postopku za terjatve razkrila vso dokumentacijo o svojih terjativah. Ni pa odgovornost DUTB, če dolžnik v letnih poročilih ne razkriva vseh poslovnih dogodkov v skladu z najboljšo oceno tveganj. Zato bodo takšni dogodki, ki so DUTB znani, primerno zajeti v predlogu prestrukturiranja z namenom, da se celovito uredi vse obveznosti dolžnika in zmanjša tveganja, ki bi lahko vplivala na njegovo bodoče poslovanje.

DUTB zaključuje, da si v dobro družbe Meje Šentjur in za doseganje čim boljšega poplačila davkoplačevalcev prizadeva za rešitev podjetja z upniško prisilno poravnavo. Edini cilj tega postopka je zmanjšanje obstoječega finančnega dolga na raven, ki omogoča nadaljnji razvoj družbe.

Matej Pirc, glavni izvršni direktor DUTB

Remont lani posloval uspešno, dobri so tudi obeti za letos

Matjaž Pavčič: »Z zaskrbljenostjo pričakujemo leto 2022«

V celjskem gradbenem podjetju Remont so lani poslovali bolje, kot so napovedovali ob začetku prvega vala epidemije. Takrat so pričakovali, da bodo rezultati slabši, kot so jih imeli v letu 2019, ko so ustvarili 28,5 milijona evrov prihodkov od prodaje. Direktor Matjaž Pavčič o konkretnih številkah še ne govori, a pravi, da je bilo lansko poslovanje solidno in da bistvenega padca pri prihodkih niso zabeležili. Podjetju je lani uspelo dokončati več pomembnih gradbenih projektov, najbolj so v podjetju ponosni na ureditev 5.500 kvadratnih metrov bolnišničnih prostorov v ljubljanskem kliničnem centru. Dela so namreč opravili v rekordnih dvajsetih dneh.

JANJA INTIHAR

Remont se je lani z večjimi težavami soočal predvsem spomladi, ko so nastajali zastoji pri zagotavljanju gradbenega materiala. Motnje v dobavi so bile zlasti s surovinami za beton, ki jih sicer uvažajo tudi iz Avstrije, Italije in deloma s Hrvaške. »Zaradi težav pri dobavi ter ukrepov, ki smo jih morali izvajati za zavarovanje zdravja, smo pač nekoliko spremenili dinamiko del ter jih prilagodili razmeram. Lotili smo se predvsem tistih gradbe-

nih projektov, pri katerih ni bilo treba najemati veliko zunanjih izvajalcev,« pravi **Matjaž Pavčič**. Po slabšem prvem polletju je Remontu v drugi polovici leta uspelo povečati obseg del, zato lanske prihodki podjetja ne bodo bistveno nižji od predlanskih. Z izjemo cen za armaturno železo, ki so se v zadnjih treh mesecih zvišale 30 do 50 odstotkov, zato se z investitorji ne morejo dogovoriti, kdo bo prevzel breme takšne podražitve, večjih težav z ostalimi

Matjaž Pavčič: »Čeprav razmere v gospodarstvu niso enostavne in ne vemo, kaj nas čaka jutri, smo lahko gradbeniki trenutno manj zaskrbljeni, kot so v marsikateri drugi dejavnosti.«

surovinami niso imeli. »Cene so na srečo ostale na takšni ravni, kot so bile zadnji dve leti,« še pravi Pavčič in se sprašuje, kako bo z gradbenimi projekti v prihodnje. »Z veliko zaskrbljenostjo čakam na prve odzive bank, ko bodo pregledovale bilance podjetij. Letos sicer težav še ne pričakujem, a ne vem, kako bo s posojili za gradbene naložbe v letu 2022.«

Tako kot Remont je lani solidno poslovala tudi njegova hčerinska družba Remont NG. Predlanskih prihodkov, ki so zaradi velikega obsega naročil Darsa znašali 18 milijonov evrov, sicer ni ponovila, pravi Pavčič. Poleg tega je družbo, ki se v glavnem ukvarja z izdelavo in s prodajo asfalta, pestil precejšnji padec cen bitumnov, čemur je morala slediti z znižanjem svojih prodajnih cen.

Trenutno vse zmogljivosti zasedene

Matjaž Pavčič pravi, da je Remont leto 2021 začel zelo dobro, saj so njegovi delavci »na terenu« že od prvega delovnega dne in so vse zmogljivosti podjetja zasedene. »Čeprav razmere v gospodarstvu niso enostavne in ne vemo, kaj nas čaka jutri, smo lahko gradbeniki trenutno manj zaskrbljeni, kot so podjetja v marsikateri drugi dejavnosti. Vendar moramo biti kljub temu zelo previdni. Nihče namreč ne ve, kako bo z naložbami v prihodnjih letih,« poudarja Pavčič. Za letošje podjetje že uspelo skleniti več pogodb, za kar nekaj projektov se še pogaja. »Čeprav smo večinoma osredotočeni na celjsko regijo, posle iščemo tudi drugod po Sloveniji. Od lani, ko smo v rekordnem času uredili nedograjeni del ljubljanskega kliničnega centra v bolniške prostore, smo v državi postali bolj prepoznavni, saj je šlo za organi-

zacijsko in izvedbeno zelo zahteven projekt,« z velikim zadovoljstvom pravi Pavčič.

Med večjimi gradbenimi projekti, ki jih je podjetje izvedlo lani, direktor Remonta našteva celjski Tehnopark, varovana stanovanja in prizidek k domu starejših občanov na Polzeli, trgovski center v Šentilju, poslovno stavbo na Dunajski cesti v Ljubljani, 12 tisoč kvadratnih metrov veliko poslovno-skladiščno stavbo za podjetje Bekra v Grosupljem in dokončanje gradnje hotela Grof na Vranskem. Predvidoma maja letos bo Remont končal gradnjo prizidka k domu starejših občanov v Gornjem Gradu, končuje tudi zelo zahtevno prenovno stavbo v Gregorčičevi ulici v Celju, kamor bo del svojih dejavnosti preselil zdravstveni dom, letos bo končal enega svojih največjih projektov, gradnjo 142 stanovanj v novi stanovanjski soseski Dečkovo naselje, ta ponedeljek pa bo začel graditi še prizidek k osnovni šoli na Hudinji.

Foto: arhiv NT (Andraž Purg – GrupA)

Adut iz »prisilke« v stečaj

Potem ko je celjsko sodišče prvi dan v letu 2021 izdalo sklep o uvedbi prisilne poravnave v štorski livarni Adut, je le dva tedna kasneje sklenilo, da mora podjetje v stečaj. Adut je bil – tako kot invalidska družba Center ISI, ki je prav tako v stečaju – v lasti družine Štrlekar.

Stečaj štorske livarne je predlagal upravitelj Miran Kos, ki je vodil prisilno poravnavo. Ugotovil je, da podjetje že več kot dva meseca zamuja z izplačilom plač za zadnja dva delavca, ki sta še ostala v Adutu. Z njegovim predlogom oziroma ugovorom proti vodenju prisilne poravnave se je strinjalo tudi vodstvo podjetja, ki je priznalo, da že dlje časa

delavcema ni dalo plače in da tudi sicer ne bo zmoglo nadaljnega poslovanja.

Livarna Adut je večinoma delala za naročnike iz Avstrije. Še v letu 2019 je podjetje poslovalo dokaj normalno, imelo je 1,2 milijona evrov prihodkov, manjši dobiček in zaposlovalo 22 ljudi. Lani se je zgodil velik preobrat. Poleti so avstrijski partnerji iz podjetja odpeljali vse svoje naprave in zaloge materiala. Od sredine julija so bili nato vsi računi podjetja blokirani, direktor Ivan Štrlekar je avgusta večino zaposlenih poslal na zavod za zaposlovanje. Ostala sta le še dva delavca, ki sta v podjetju vztrajala, kljub temu da za svoje delo nista dobila plačila. JI

UNIFOREST®

- Pogon preko spiralnega ozobljenja* ali polzevega gonila**, ki odlično absorbira sunkovite obremenitve
- 4-8 lamelne sklopke, ki zagotavljajo vlečno silo v vseh pogojih delovanja
- Smart 3in1 serijsko
- Odvijalna naprava s 360° delovanjem

Europäisches Patentamt
European Patent Office
Office européen des brevets

* 65G, 2x65G
** 85G, 2x85G, 70GK, 90GKpower, 120Gpower in vgradni vitli

051 647 716 | PRODAJALNA@UNIFOREST.SI | WWW.UNIFOREST.SI

Na dolge vrste pred poslovalnicami nekdanje Abanke nas skoraj dnevno opozarjate tudi bralci Novega tednika. Kljub nejevolji zaradi dolgotrajnega čakanja so se ljudje trudili spoštovati predpisane ukrepe in varnostno razdaljo. Da je bilo čakanje na mrazu nekoliko bolj znosno, so pogosto poskrbeli bančni uslužbenci, ki so z napotki in nasveti pomagali neveščim starejšim. Pogosto so čakajoče ogreli s kozarcem toplega čaja.

Prve dni v letu zaznamovale vrste pred bančnimi poslovalnicami

Po združitvi močnejša in dostopnejša banka

Prenos strank nekdanje Abanke na informacijske platforme Nove KBM je bil še zadnji korak v procesu združevanja obeh bank, ki se je začel februarja lani, potem ko je Nova KMB postala 100-odstotna lastnica Abanke. Slednja se je leta 2015 že združila z Banko Celje. Postopek prehoda strank in njihovih računov so v Novi KBM skrbno načrtovali, kot pravijo, so ga izpeljali po načrtih in v predvidenem časovnem okviru. A nekaj težav in nevšečnosti ob prenosu približno 400 tisoč strank je vendarle bilo. Nekateri komitenti so tarnali nad nedelovanjem plačilnih kartic, pred poslovalnicami na Celjskem so se v prvih dneh novega leta vile dolge kolone.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Na oddelku korporativnega komuniciranja pri Novi KBM pravijo, da nekatere stranke svojih novih debetnih kartic še niso prevzele, čeprav so jih vsem pravočasno poslali po pošti in jih o tem tudi večkrat obvestili. Zdaj lahko stranke kartice prevzamejo v delovnem času poslovalnic. »Zaradi trenutnih epidemioloških razmer in spoštovanja zaščitnih ukrepov se lahko v poslovalnici naenkrat zadržuje le ena stranka, zato občasno prihaja do daljših čakalnih vrst pred poslovalnicami,« pojasnjujejo in dodajajo, da je za največ gneče »poskrbelo« izplačilo izrednega solidarnostnega dodatka, ki je bil izplačan v začetku meseca. »Upokoјenci ob izplačilih, tudi pokojnin, že tradicionalno raje obiščejo poslovalnico, kot uporabijo druge poti opravljanja bančnih storitev, ki jih omogočamo strankam.«

Vzrok za to, da so bile vrste pred bančnimi poslovalnicami najdaljše predvsem na širšem Celjskem, je najverjetneje treba iskati tudi v tem, da je pred časom Abanka prevzela Banko Celje in je tako posledično na tem območju več komitentov. Kar nekaj negotodovanja v prvih januarskih delovnih dneh je bilo med čakajočimi tudi zato, ker so poslovalnice poslovale s skrajšanim delovnim časom oziroma po koronarniku. Iz banke so sporo-

čili, da so, ko so zaznali daljše čakale vrste pred določenimi poslovalnicami, v nekaterih, predvsem v širši celjski regiji, delovni čas prilagodili in bodo do nadaljnjega odprte po rednem delovnem času. »Strankam svetujemo, naj pred obiskom poslovalnice preverijo delovni čas poslovalnice, ki jo želijo obiskati.« Vsi aktualni delovni časi so objavljeni na njihovi spletni strani.

(Ne)prevzem in (ne)aktivacija

Posamezniki so v prvih dneh novega leta zaznali tudi nekaj težav z novimi debetnimi karticami. »Nekaterim strankam nekdanje Abanke, ki so med julijem in 31. decembrom 2020 zamenjale Abančno debetno Maestro ali Visa kartico, smo ohranili PIN-število, ki je za kartico veljalo pred julijem 2020, na predhodni kartici. Stranke smo o tem tudi obvestili s SMS-sporočilom,« so pojasnili pri Novi KBM in svetujejo, naj stranka, če se ne spomni PIN-števila, pokliče v kontaktni center na brezplačno telefonsko številko 080 17 70 ali obišče katerokoli poslovalnico.

Ob tem velja opozoriti, da je novo plačilno kartico treba pred prvo uporabo aktivirati, in sicer z vnosom PIN-števila. To velja pri vsakokratni menjavi kartice in ne samo v tem primeru, ko je prišlo do združitve dveh bank in prenosa na novo bančno okolje.

Ob tem iz banke sporočajo še, da spletno in mobilno bančništvo delujeta nemoteno že od 4. januarja. »Morebitno počasnejše delovanje je lahko tudi posledica slabše spletne povezave ali drugih rednih razlogov, nepovezanih s prenosom. Zavedati se moramo tudi, da so stranke, ki uporabljajo digitalne kanale, različno vešče njihovega upravljanja, kar je bilo pogosto vzrok težav, s katerimi so se stranke soočale pri poskusih namestitve spletne in/ali mobilne banke,« odgovarjajo na namige, da naj bi se zapletalo pri delovanju spletnega bančništva. Kot so ugotovili, je šlo v primerih, ko posameznik ni mogel vstopiti v spletno banko, za individualne težave in ne za nedelovanje spletne banke.

Bančne knjige odšle v zgodovino

Tokratna združitev bank je v zgodovino pospremila klasične bančne knjižice, s katerimi so v zadnjem času poslovali

Stranke nekdanje Abanke lahko po združitvi najpogostejše bančne storitve brez nadomestila opravljajo tudi na več kot 450 poštah po vsej Sloveniji.

večinoma starejši upokoјenci, ki niso večji uporabe digitalnih poti opravljanja bančnih storitev. Čeprav je bil prehod na drugačno bančno poslovanje za nekatere nekoliko stresen, pri tem zapletov ali pritožb v banki niso zaznali. »Stranke smo o tem, da bomo knjižice nadomestili s plačilno kartico, pravočasno obvestili in jih seznanili s prednostmi njihove uporabe, ki so še posebej koristne v času omejitev zaradi koronakrize,« pravijo in priznavajo, da veliko upokoјencev še vedno raje izbere klasične bančne storitve. »Čeprav jim obisk poslovalnice, če ni res nujen, v teh časih odsvetujemo in predlagamo dostopne in enostavne alternativne možnosti.«

Kot še pravijo, so ponosni, da 20 odstotkov vseh uporabnikov digitalnih poti opravljanja bančnih storitev predstavljajo upokoјenci, kar razumejo kot znak zaupanja v njihove digitalne kanale. Ob tem poudarjajo, da se število digitalnih uporabnikov, med njimi tudi upokoјencev, mesečno povečuje. »V Novi KBM si nenehno prizadevamo na spletni platforme pritegniti čim več strank, starejših od 15 let. Naša banka strankam ponuja možnost aktivacije najboljših spletne in mobilne banke tudi brez obiska poslovalnice. Pregled stanja na računu, plačevanje položnic in ostale bančne storitve so tako vedno pri roki,« pravijo in poudarjajo, da so uporabnikom ob morebitnih težavah na voljo na brezplačni telefonski številki. »Da je naša spletna banka enostavna za uporabo, dokazuje tudi podatek, da je ena naših najstarejših strank, ki je aktivna uporabnica, stara 97 let.«

Nove številke računov

V banki si prizadevajo, da je prehod za stranke čim bolj enostaven, zato so jih po rednih kanalih obveščanja od oktobra lani redno seznanjali z vsemi novostmi. Komitente opozarjajo, naj delodajalcev in poslovnih partnerjev ne pozabijo pravočasno obvestiti o novi številki transakcijskega

računa. Za obveščanje zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) in ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pa so poskrbeli že v banki, tako da strankam teh plačnikov ni treba posebej obveščati.

Širitev mreže bančnih storitev tudi na pošti

V nekaterih krajih v regiji so bojijo, da bodo zaradi bančne združitve ostali brez poslovalnice. Že pred časom je precej prahu dvignila odločitev za zaprtje poslovalnice Abanke v Zrečah, ki so tako ostale brez banke. Zrečani morajo tako po nove kartice v matično poslovalnico v Slovenske Konjice. Prav tako je bilo precej negotovanja sredi lanskega leta med Celjani, ko jih je Abanka obvestila, da ukinja dva bankomata na območju mestne četrti Slavka Šlandra.

»Zadovoljstvo naših strank in dostopnost banke vsem našim komitentom ostajata naša ključna cilja,« zatrjujejo pri Novi KBM. »Za stranke nekdanje Abanke se je mreža točk, kjer lahko opravljajo bančne storitve, povečala za kar 80 odstotkov. Utrdili smo svoj položaj najbolj dostopne banke v državi, saj lahko vse naše stranke svoje bančne storitve opravljajo v vseh poslovalnicah (Nove KBM in nekdanje Abanke), na več kot 400 bankomatih po državi, pri devetih specializiranih bančnih okencah na izbranih poštah (na celjskem koncu je specializirano bančno okence dostopno na pošti v Slovenskih Konjicah) in na več kot 450 poštah po Sloveniji. Občanom Zreč, ki so stranke nekdanje Abanke, je tako od 4. januarja 2021 za opravljanje bančnih storitev na voljo tudi pošta v Zrečah.«

V Novi KBM so prepričani, da se bo število uporabnikov digitalnih poti opravljanja bančnih storitev povečevalo tudi v prihodnje. Temu zato prilagajajo tudi poslovne odločitve. Ob tem poudarjajo, da je cilj združitve Nove KBM in nekdanje Abanke ustvariti večjo, močnejšo banko, ki bo stabilna in konkurenčna, še bolj dostopna strankam s pomočjo mreže bančnih točk, razširjene po vsej Sloveniji, in bo strankam zagotavljala vrhunske storitve in produkte. »Ker se z združitvijo bank na več področjih pojavlja podvajanje, je potrebna optimizacija, na primer poslovne mreže, tam, kjer so poslovalnice obeh bank ali bankomati v neposredni bližini ali njihovo delovanje ni stroškovno učinkovito. Lani smo nekaj manjših poslovalnic združili, prav tako smo s poslovalnicami združili nekatera specializirana bančna okenca in umaknili nekatere bankomate. V procesih optimizacije, tudi na celjskem koncu, bomo sledili ključnemu cilju – biti najbolj dostopna banka v državi, kar pomeni, da bomo poskrbeli, da bomo vsem našim strankam zagotavljali karseda enostaven dostop do bančnih storitev, ki jih najpogosteje potrebujejo,« zagotavljajo pri Novi KBM.

Foto: SHERPA

Dodatno preverjanje pri spletnih nakupih

Novo leto je prineslo spremembe tudi pri spletnih nakupih v trgovinah v Evropski uniji. Zaradi novosti posebnih težav pri Novi KBM niso zaznali, čeravno je sprememba časovno sovpadala z zadnjim korakom združitve oziroma pripojitve Abanke.

Kot so pojasnili na oddelku za korporativno komuniciranje pri Novi KBM, so se na največjo združitev v zgodovini slovenskega bančništva pripravljali skoraj leto, skrbno je bilo izbrano tudi časovno obdobje za izpeljavo zadnjega, zelo zahtevnega koraka združitve. »Slo je za praznični podaljšan vikend, ko tudi sicer določene bančne storitve (npr. poslovalnice, pošte, plačilni promet) niso na voljo.«

Tako kot so komitente opominjali na spremembe, ki jih bo prinesla končna združitev bank, so jih seznanili tudi z vsemi novostmi, ki jih prinaša nova evropska direktiva.

»Novembra lani smo uvedli mobilno denarnico mDenarnic@. To je brezplačna aplikacija, prilagojena operacijskima sistemoma Android in IOS, ki strankam omogoča še enostavnejše brezstično poslovanje. Uporabniki lahko z mobilno denarnico brezstično plačujejo v Sloveniji in tujini, dvigujejo in polagajo gotovino na bankomatih, ki omogočajo brezstično poslovanje in izvajajo takojšnja nakazila denarja ali pošiljanje zahtevka za takojšnji prejem denarja s pomočjo kontaktnega podatka, torej številke mobilnega telefona. Transakcija se izvede prek sistema takojšnjega plačila Flick z neposredno bremenitvijo osebnega računa,« pojasnjujejo pri banki in dodajajo, da je uporaba mobilne denarnice vezana tudi na evropsko Direktivo o plačilnih storitvah (PSD2), ki od 1. januarja 2021 zahteva močnejše oziroma dodatno preverjanje pristnosti kupca pri opravljanju spletnih naku-

pov s plačilnimi karticami pri trgovcih v Evropski uniji. »To pomeni, da mora kupec z uporabo dveh varnostnih elementov potrditi, da je tudi lastnik plačilne kartice, s katero želi opraviti spletni nakup.«

Zahtevam nove evropske direktive se mora prilagoditi celoten ekosistem – od spletnih trgovin v EU, vseh bank v EU, ki izdajajo kartice, ustanov, ki skrbijo, da imajo spletne trgovine vzpostavljene ustrezne protokole, do regulatorja. Vsi v navedeni verigi moramo izpolnjevati stroge zahteve za preverjanje pristnosti kupca.

»V Novi KBM je zaradi prilagoditev zakonodajnim zahtevam SMS-žetone, ki so jih za potrjevanje spletnih nakupov stranke uporabljale doslej, zamenjalo še enostavnejše potrjevanje v mobilni denarnici.«

LKK

BRASLOVČE – Okolica Braslovškega jezera dobiva novo podobo

Poslavlja se skakalni stolp, prihaja razgledna ploščad

Braslovško jezero je bilo konec tedna po več letih ponovno močno zamrznjeno. Led je privabil številne obiskovalce. A pazljivo. Drsanje na naravno zaledenelih površinah je lahko zelo nevarno.

Potencial Braslovškega jezera se je končno začel prebujati. Tamkajšnja občina je v sodelovanju z domačim turističnim društvom do zdaj večkrat poskrbela za manjše izboljšave okolice tega skritega bisera pod Dobrovljami, a celovitejše obnove se ni nikoli lotila. Projekt Doživljaj narave, s katerim je občina v sodelovanju s projektnimi partnerji uspešno pridobila nepovratni denar, letošnjo zimo prinaša obnovo lesene ploščadi in jezerske brežine.

ŠPELA OŽIR

Dela so se lahko začela konec decembra, ko je bila gladina jezera dovolj znižana. Podjetje Nivo Eko bo izvedlo prenovno prelivnega objekta, na katerem bo po novem stala razgledna ploščad, do katere bo vodil 15 metrov dolg in tri metre širok lesen pomol. Nekoliko krajši bo lesen pomol pri gostišču. Obnovilo bo tudi dotrajano brežino jezera. Okolica Braslovškega jezera, ki v zadnjih letih ponovno postaja vedno bolj priljubljena izletniška točka, ne samo

za domačine, temveč tudi za ostale Spodnjėsavinjčane, bo z izvedenimi posegi postala še privlačnejša. Projekt bodo pospremili izobraževalni programi, ki bodo promovirali tamkajšnjo naravno in kulturno dediščino, skrb za okolje in dejavnosti v naravi.

Uspešni na razpisu

Občina Braslovče se je s partnerji – Zavodom za izobraževanje, kulturo, šport in turizem 3 jezera, podjetjem Titanik in domačim turistič-

nim društvom – prijavila na drugi javni poziv lokalne akcijske skupine Spodnje Savinjske doline in bila uspešna. Doživljaj narave se je uvrstil med enajst projektov, ki se bodo v prihodnjih dveh letih sofinancirali iz denarja, zagotovljenega v okviru lokalne akcijske skupine. Ocenjena vrednost projekta skupaj znaša približno 56 tisoč evrov. Braslovčani od tega računajo na skoraj 40 tisoč evrov nepovratnega denarja.

Braslovško jezero nekoč

Braslovško jezero je nastalo leta 1961 z zaježitvijo potoka Trebnik. Jezero, veliko 4,5 hektarja, je zaradi bližine Braslovč, ki so od jezera oddaljene le kilometer, in mešanega gozda kmalu postalo pomembna turistična točka. V topli polovici leta so se ljudje množično kopali in veslali. Da je bil obisk jezera dober, je še do nedavnega pričal skakalni stolp, ki so ga Braslovčani zgradili, da bi obiskovalcem popestrili vodne užitke. V času mrzlih zim se je jezero prelevilo v drsališče. V zadnjih letih Braslovčani stavijo v prvi vrsti na ljubitelje sprehodov in kolesarje. Okrog jezera je speljana poldrugi kilometer dolga učna pot, neposredno ob jezeru so urejene jase, na katerih stojijo številne klopce in mize.

Virtualno Pravljичno Celje deležno velikega zanimanja

CELJE – Decembrsko Pravljичno Celje 2020 je bilo zaradi znanih okoliščin precej drugačno od minulih let. V Zavodu Celeia Celje (ZCC), ki je nosilec projekta, zaradi slabe epidemiološke slike in vladnih ukrepov tako s soorganizatorji in partnerji niso mogli pripraviti dogodkov na prostem, božično-novoletnega sejma ali Pravljичne dežele za otroke. Praznični čas so zato prebivalcem in obiskovalcem knežjega mesta poskušali približati s serijo videoposnetkov, ki so jih objavljali na družbenih omrežjih, spletnih straneh ter televiziji. Kot ugotavljajo v ZCC, je bil odziv na virtualno ponudbo Pravljичnega Celja zelo dober.

Sprehod skozi Pravljичno Celje, kot je bila poimenovana serija videoposnetkov, je za Zavod Celeia Celje posnela Almedia na čelu z Alenom Pavšarjem. Deset videoposnetkov, od tega dva s prikazom t. i. vodne simfonije na Krekovem trgu, je zavod Celeia predvajal na Facebookovih kanalih Visit Celje, Pravljичno Celje, Celje – knežje

mesto, spletni strani www.visitcelje.eu, Youtubovem kanalu Visit Celje ter na televizijah TV Celje in VTV Studio.

»Virtualna novost Sprehod skozi Pravljичno Celje je požela veliko zanimanja in je presegla naša pričakovanja. Tako zavod

Iz Zavoda Celeia Celje so sporočili, da je bilo za lansko Pravljичno Celje vseh programskih stroškov za približno 40 tisoč evrov, leto prej je ta znesek znašal 120 tisoč evrov.

kot drugi sodelujoči smo prejeli precej pohval, dobro delo se kaže tudi v številkah – vsečkah, komentarjih, delitvah, shranitvah ter ogledih nasploh,« so bili zadovoljni v ZCC.

Objave v okviru Sprehoda skozi Pravljичno Celje so dossegle skupaj več kot 87 tisoč

Pusta letos ne bo

Iz Zavoda Celeia Celje, ki je glavni organizator tega dogodka, so sporočili, da letošnjega pustovanja v Celju ne bodo pripravili.

»Glede na trenutne ukrepe dvomimo, da se bodo do pusta sprostili do te mere, da bi bila organizacija dogodkov in zbiranje ljudi možna. Načrtovati organizacijo pustovanja sredi epidemije bi bilo tudi neodgovorno, razmišljamo pa o krasitvi mesta na temo pustovanja. Odločitev o tem bomo sprejeli kmalu,« so povedali v ZCC.

Ob tem so dodali, da virtualnih vsebin na temo pustovanja – podobno, kot so jih pripravili za lansko Pravljичno Celje – ne načrtujejo.

ljudi. Največji odziv je zabeležil prvi videoposnetek, virtualni prižig lučk, temu je sledil videoposnetek s sporočilom Miklavža.

V videoposnetkih so zajeli kadre z različnih mest v Celju, vključili znane Celjanke ter Celjane ter dali možnost dijakom celjskih srednjih šol, da pokažejo svoj glasbeni in umetniški talent. »Širni Sloveniji smo pokazali praznično krasitev mesta, za vzdušje v tem času so pomagali skrbeti dobri možje in pravljичne

vile. Na Krekovem trgu smo med drugim na avdio-vizualni kulisi predvajali pravljice, za ambientalno glasbo smo poskrbeli z mestnim ozvočenjem. Celotno dogajanje, krasitev in svetlobne koticke smo dokumentirali s fotografijami ter z videoposnetki Monike Škorjanc ter Matica Holobarja (Magični spomini),« so v zavodu Celeia Celje še sklenili poročilo lanskega virtualnega Pravljичnega Celja.

RG
Foto: Monika Škorjanc

Širitev modre cone

ŠENTJUR – Območje kratkotrajnega parkiranja je zdaj vzpostavljeno tudi na Planini pri Sevnici in v Dramljah.

Občina je za območja kratkotrajnega parkiranja določila nekaj javnih parkirnih površin pred stavbo Krajevne skupnosti Planina ter pri tamkajšnji večstanovanjski in poslovni stavbi. Skupaj gre za 16 parkirnih mest. Kot območje kratkotrajnega parkiranja je določila tudi 20 parkirnih mest pred Osnovno šolo Dramlje. Po novem je parkiranje tam dovoljeno za največ dve uri. Takšna omejitev velja vsak delavnik med 7. in 15. uro. Ob sobotah, nedeljah in praznikih časovne omejitve parkiranja ni. Začetek parkiranja lahko voznik označi s parkirno uro, parkirnim listkom ali parkirno karto. Po izteku dovoljenega časa mora vozilo odpeljati.

TS

Čas za odločitev

Na spletni strani ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je objavljen razpis za vpis novincev v srednje šole in dijaške domove za šolsko leto 2021/22.

Osnovno šolo letos končuje več kot 19 tisoč otrok, ki bodo lahko kandidirali za skupno več kot 24 tisoč vpisnih mest v srednjih šolah. V Savinjski regiji je za 2.433 bodočih dijakov razpisanih 3.222 mest. Največ prostih mest je tudi letos v programih srednjega strokovnega izobraževanja.

Novost v regiji je program Fotografski tehnik v Šoli za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje. V nekaterih šolah se bodo dijaki lahko izobraževali tudi v vajeniški obliki: v Šolskem centru Velenje v programih Oblikovalec kovin – orodjar, Strojni mehanik, Elektrikar ter Mehatronik operater, v Šolskem centru Rogaška Slatina v programu Steklar.

12. in 13. februarja bosta informativna dneva, osnovnošolci imajo čas za odločitev do 2. aprila. Do takrat bodo njihove vloge sprejemali tudi v dijaških domovih. TC

Namesto zasebnika javni zavod

DOBRNA – V pritličju zdravstvene postaje deluje od novega leta lekarna javnega zavoda Celjske lekarne. Pred tem je delovala v kraju na drugem mestu zasebna lekarna.

Celjske lekarne, katerih soustanoviteljica je Občina Dobrna, so uredile nove prostore na 57 kvadratnih metrih. Vložila je 159 tisoč evrov. Za svetovanje strankam je zaradi varovanja njihove zasebnosti urejen ločen prostor.

BJ

BISTRICA OB SOTLI – Bodo o pokrajini glasovali na referendumu?

Predlog, da o uvrstitvi v pokrajino odloči večina

Bistrica ob Sotli je na meji med posavsko in savinjsko statistično regijo. Tamkajšnji župan Franjo Debelak želi, da se občani sami odločijo, v katero pokrajino želijo biti uvrščeni, še preden bo o pokrajinski zakonodaji odločal državni zbor. Predlog omenjene zakonodaje to občino sicer uvršča v Zasavsko-posavsko pokrajino.

TINA STRMČNIK

»Naša občina spada na eno in tudi na drugo stran. Če si na repu ene in druge regije, so stvari nekoliko nejasne. Zato je prav, da o tem, v katero pokrajino se želimo vključiti, odločajo ljudje na referendumu. Pričakujem, da bo zakonodajalec to odločitev spoštoval,« je dejal Debelak.

Pojasnil je, da je bilo selitev, povezanih z upravnimi nalogami, že veliko in da je občina, ki jo vodi, skozi zgodovino spadala tako pod Brežice, Krško kot pod Celje. Občina Bistrica ob Sotli je trenutno del upravne enote Šmarje pri Jelšah. Občine, ki spadajo pod okrilje šmarske upravne enote, so tudi soustanoviteljice Zdravstvenega doma Šmarje pri Jelšah. Različne evropske razvojne projekte Občina Bistrica ob Sotli pripravlja pod okriljem

Regionalne razvojne agencije Posavje, katere soustanoviteljica je s še petimi posavskimi občinami. Z njimi je na primer vzpostavila tudi prekrškovni organ, medobčinski inšpektorat.

Povezani na vse strani

Del občanov je zaradi delovnih mest danes bolj povezan s savinjsko regijo, del jih ima zaposlitev v občinah Brežice in Krško. Po besedah župana je to, da se lahko povezujejo na obe strani, pravzaprav prednost. Ker so tik ob hrvaški meji, dobro sodelujejo tudi s sosednjim Kumrovcem. »Vse poti so odprte. Sam ne želim peljati velike referendumske

kampanje, spoštoval bom to, kar bodo ljudje rekli. Je pa res, da trenutno v posavski statistični regiji odlično sodelujemo. Tudi zato, ker je tukaj samo šest občin in ne 31, kolikor jih je vključenih v savinjsko statistično regijo. Ampak prepričan sem, da bomo dobro sodelovanje vzpostavili, kjerkoli bomo.«

Predlog pokrajinske zakonodaje Občino Bistrica ob Sotli trenutno uvršča v Zasavsko-posavsko pokrajino. Debelak je na vseh pripravljanih sestankih, kjer so obravnavali predlog pokrajinske zakonodaje, opozarjal, da je občina, ki jo vodi, na meji med dvema pokrajinama. »Zagotovljeno mi je bilo, da bomo v takšnih občinah lahko o uvrstitvi v pokrajino odločali občani sami, kar se mi zdi prav,« je povedal.

Želja po javni razpravi

O načinu izvedbe referenduma se občina še pogovarja z Ministrstvom RS za lokalno samoupravo. Občina bi morala državnemu svetu, ki je prevzel proces ustanovitve pokrajin, svojo odločitev

Franjo Debelak pravi, da je delovanje Občine Bistrica ob Sotli prepleteno z delovanjem sosednjih občin. »Normalno je, da se obračamo na obe strani in da imamo prijatelje na eni in drugi strani.« (Foto: arhiv občine)

Most čez Savinjo v Marija Gradcu zgrajen

LAŠKO – Pred dnevi se je končala gradnja mostu čez Savinjo v Marija Gradcu. Most je velika pridobitev za občino Laško. Zdaj mora most pridobiti še uporabno dovoljenje, potem bo lahko začel služiti svojemu namenu. Naložba, katere investitorica je bila Direkcija za infrastrukturo (DRSI), je ocenjena na 6,6 milijona evrov. Most je bil zgrajen z evropskimi sredstvi v okviru ureditve cestne infrastrukture ob obnovi železniškega proga Zidani Most–Celje.

»Gradnjo mostu smo pričakovali že leta, v naslednjih tednih bo tudi zares zaživel in bo v veliki meri razbremenil promet v starem mestnem jedru,« je povedal Franc Zdolšek, župan Občine Laško.

Nov most povezuje glavno cesto Laško–Šmarjeta na desnem bregu Savinje s cesto Laško–Breze–Šentjur ne levem bregu in bo pripomogel k večji varnosti prometa ter k hitrejšemu razvoju vzhodnega dela občine.

Dolžina mostu je 123 metrov, pri čemer je prvi razpon dolg 75 in drugi 48 metrov. Most je oprt na en rečni steber, nameščen izven glavnega vodotoka Savinje na prodnem nanosu, ter na dve krajni podporni konstrukciji. Nad asimetrično postavljenim vmesnim stebrom znaša višina mostu 4,6 metra, nad obema krajnima opornikoma 2,6 metra.

RG

Foto: SHERPA

Novozgrajen most čez Savinjo v Marija Gradcu je velika pridobitev za občino Laško.

Velenje spet z dvema podžupanjama

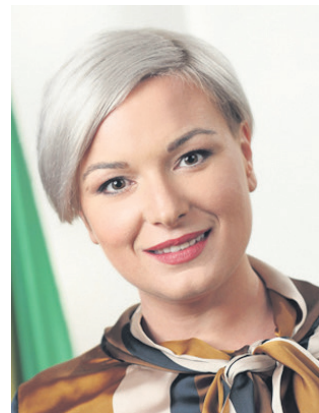
VELENJE – Župan Peter Dermol je za novo podžupanjo imenoval Aleksandro Vasiljevič, ki bo delo podžupanje opravljala nepoklicno. Vasiljevičeva je sicer svetnica in vodja svetniške skupine SD v velenjskem mestnem svetu, kot podžupanja bo opravljala delo predvsem s področja družbenih dejavnosti.

Vasiljevičeva bo tako sodelovala z državnimi organi in drugimi organizacijami ter ustanovami, sodelovala bo tudi pri vodenju oz. pripravi in izvedbi projektov, izvrševanju odločitev občinskega sveta, koordinirala bo izvajanje nalog, dajala predloge za izboljšave in bo tudi neposredna pomoč županu.

Za podžupanjo je bila imenovana iz kvote svetnikov SD, ki v mestnem svetu predstavljajo 18 od 33 svetnic in svetnikov.

Velenjska podžupanja je tudi Darinka Mravljak iz stranke DeSUS

LKK, foto: MOV

Aleksandra Vasiljevič

To vozilo je Mestna občina Velenje sofinancirala leta 2020.

Milijon za gasilce

VELENJE – Mestna občina Velenje letos za izvajanje javne gasilske službe namenja več kot milijon evrov. Financirala bo plače poklicnih gasilcev v poklicnem jedru PGD Velenje, nakup opreme, poskrbela za vzdrževanje gasilskih domov in sofinancirala nakup kar treh gasilskih vozil. Načrtujejo tudi gradnjo heliporta pri Gasilskem domu Velenje.

Na območju mestne občine Velenje izvaja javno gasilsko službo sedem prostovoljnih gasilskih društev (PGD), poleg tega znotraj podjetji delujeta še Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Premogovnik Velenje in Poklicna enota Gorenje.

Kljub epidemiji operativnega dela gasilcev ni manj, je pa manj dela z mladimi, organizacijskega dela in druženja, tekmovanj ter usposabljanj. Gasilci še vedno skrbijo, da so v dobri operativni pripravljenosti in pripravljeni na vse vrste izzivov, s katerimi se dnevno soočajo. V letu 2019 so gasilske enote PGD na območju mestne občine Velenje opravile 506 intervencij, v letu 2020 476.

Velenjska občina bo letos za izvajanje javne gasilske službe skladno z zakonodajo namenila 1.044.000 evrov.

V poklicni enoti bodo predvidoma na novo zaposlili še dva gasilca, občina bo tako zagotovila plačo za 15 poklicnih gasilcev v poklicnem jedru PGD Velenje. Ob tem bo občina v letu 2021 sofinancirala nakupe treh gasilskih vozil, in sicer za PGD Škale, PGD Šalek in PGD Velenje. Poleg tega v tem letu v Velenju pri Gasilskem domu Velenje načrtuje gradnjo heliporta. Del denarja bo namenjen tudi nakupu opreme in vzdrževanju gasilskih domov.

Ker gasilci opravljajo tudi naloge prvih posredovalcev, bo občina financirala tudi njihova usposabljanja ter nakup defibrilatorjev in potrebne opreme. »Mestna občina Velenje z rednim financiranjem zagotavlja višjo stopnjo varnosti občanov in vzdržuje visoko raven javne službe. Prizadevali si bomo, da bi se tudi na ravni države čim prej uredil status gasilcev in da bi bili primerno opremljeni ter usposobljeni ob zagotavljanju visokega standarda varnosti,« so še sporočili iz velenjske občine.

LKK, foto: MOV

CELJE – Potrošniki smo dobro sprejeli nove načine nakupovanja

»Veljavne higienske standarde smo še dodatno poostrili«

Zaradi vladnih ukrepov za zajezitev epidemije že lep čas v trgovinah ne moremo kupiti določenih izdelkov, ki jih potrebujemo. Med temi so na primer tudi oblačila in obutev, zlasti za otroke, ki jim reči, ki so jih nosili lansko zimo, letos zagotovo niso več prav. Zato je marsikdo te izdelke naročil s pomočjo spleta. Decembra je bilo kar nekaj težav in zamud pri dostavi spletnih naročil, ker so poštne in kurirske službe komaj zmogle opravljati svoje delo. Kako so se potrošnikom prilagodile trgovine, smo vprašali v dveh največjih trgovskih središčih v Celju, v Citycentru in Tušu.

MARJETKA R. LESJAK

Hiter nakup je zgodba o uspehu

Tudi v Tušu so takoj ob pojavu epidemije v skladu s priporočili NIJZ sprejeli nabor preventivnih zaščitnih ukrepov, ki jih dosledno izvajajo.

»Skrbimo za razkuževanje površin, pri vseh vhodi in izhodi imamo nameščena razkužila za roke. Redno razkužujemo delovne površine, vozičke, nakupovalne košare, s posebnimi obvestili opozarjamo stranke na obvezno nošenje zaščitnih mask, uporabo zaščitnih rokavic na svežih izdelkih, upoštevanje razdalje med gibanjem po poslovalnici ter nasploh na to, naj se v trgovino odpravijo, samo če so zdravi. Zaposlene smo dodatno poučili o priporočilih za preprečevanje okužb, na blagajne smo namestili zaščitna pleksi stekla. Na blagajnah imamo diskrecijske črte ter omejujemo število ljudi v centru in poslovalnicah. Celotno situacijo redno spremljamo in se po potrebi ustrezno prilagajamo,« pravijo v Tušu.

Kaj lahko kupite in katere storitve so dostopne

V Planetu Tuš Celje so v skladu z vladnim odlokom trenutno odprte prodajalne in storitvene dejavnosti: Tuš hipermarket, Tuš drogerija, Celjske lekarne, Optika Vallis, Banka NKBM, prodajalna za male živali Tačka, frizer M-Grupe, čistilnica Penca.

Prezjemno točko imajo spletni supermarket hitrinakup.com, A1, Od A do Ž, Decathlon, čevljarstvo Pesjak, cvetličarna IN, obutev Proalp ter Restavracija Tuš in kavarna in slaščičarna De la Creme, Fotka.

Mogoč je nakup živil v okviru spletnega supermarket hitrinakup.com, ki je odprt tudi ob nedeljah in je omogočen prevzem živil v prtljajnik vozila ali dostava na dom.

Informacije glede poslovanja nakupovalnega središča in posameznih prodajal so navedene na spletni strani.

Spletni supermarket za prihranek časa in varen nakup

»Zagotovo drži, da je spletno nakupovanje med določenim delom kupcev bolj priljubljeno, a razmere, kot smo jim priča, prikazujejo njegovo priročnost za vse kupce. Zakaj bi se nekdo izri-

zične populacije izpostavljal tveganju, če lahko nakupuje povsem varno? Spletno nakupovanje ne bo nadomestilo obiska v fizičnih trgovinah. Tja še vedno odidemo, ko potrebujemo nasvet, trgovinsko storitev ...« pravijo v Tušu, kjer so omogočili nakupovanje v spletnem supermarketu hitrinakup.com.

»S tem kupcem omogočamo, da v nekaj korakih na spletu »poklikajo« izdelke v svojo košarico in jih že dve uri kasneje prevzamejo tako, da jim jih naložimo v prtljajnik avtomobila pred izbrano trgovino Tuš oziroma jih že v štirih urah prejmejo kot dostavo na svoj domači naslov, in sicer do vrat stanovanja. Po ocenah naših kupcev je naš prevzem v prtljajnik avtomobila najboljša in najhitrejša rešitev za osebni prevzem med vsemi spletnimi trgovci, ne samo živilskimi, za vse tiste, ki jim je ta način nakupovanja praktičen in želijo prihraniti svoj čas,« so ponosni v Tušu.

Spletni supermarket hitrinakup.com je izjemno priročna storitev, ki kupcu prihrani čas. »Kupcu na podlagi umetne inteligence prilagodimo nakupovalno izkušnjo tako, da mu predlagamo blagovne skupine, izdelke, blagovne znamke, ki so zanj zanimive, ko jih potrebuje. Pri tem nam pomagajo njegovi pretekli nakupi in povezava z našo Tuš klub kartico. Prednost sta vsekakor tudi proces izbora najboljših živil za pripravo spletne košarice ter takojšnje telefonsko obveščanje kupcev o alternativnih izdelkih. Veliko truda namenjamo izboljšavam uporabniškega vmesnika, iskalnika in kategorij. Vsekakor bomo tudi v prihodnje izboljševali algoritem za priporočila, s katerimi kupcem pomagamo prihraniti čas.«

V Tušu še dodajajo, da je spomladanski val »korone« pokazal, da je vsaj 40 odstotkov koronakupcev trajno spremenilo nakupovalne navade. »V naslednjih petih letih pričakujemo, da bo spletni supermarket hitrinakup.com postal najboljša rešitev za vse tiste, ki jim je ta način nakupovanja praktičen in želijo prihraniti čas. Skladno s tem ga bomo še naprej razvijali in nadgrajevali. Ocenjujemo, da bo hitri nakup v petih letih predstavljal deset odstotkov našega celotnega poslovanja.«

Foto: arhiv NT (GrupA)

Mednarodna inšpekcijska služba Tüv Austria je celjskemu nakupovalnemu središču podelila certifikat za visoke higienske standarde.

Nakupovanje ostaja varno in prijetno

Mnogi trgovci so svoje delovanje prilagodili trenutni situaciji tako, da so ostali v stiku s potrošniki in jim omogočajo osebni prevzem.

Darja Lesjak, vodja nakupovalnega središča Citycenter Celje, zagotavlja, da so kar najbolje poskrbeli za varnost in zagotavljanje ukrepov za zdravje obiskovalcev, ki je že od začetka pandemije na prvem mestu: »Ob pojavu novega koronavirusa smo veljavne higienske standarde še poostrili. Z doslednim izvajanjem vseh previdnostnih in higienskih ukrepov, ki vključujejo redno razkuževanje, nošenje mask, upoštevanje varnostne razdalje in spremljanje števila obiskovalcev, ostaja nakupovanje v Citycentru Celje tudi v tem času varno in prijetno. Izvajanje higienskih standardov med drugim potrjuje tudi certifikat za visoke higienske standarde, ki ga je Citycenter Celje prejel med prvimi tremi največjimi nakupovalnimi središči v Sloveniji od mednarodno dejavne ter vodilne nadzorne in inšpekcijske službe Tüv Austria, in sicer s posebnim upoštevanjem trenutne pandemije. Na novo rešitvijo smo se z obiskovalci uspešno prilagodili, tako da je v centru karseda prijetno vzdušje tudi v teh novih pogojih poslovanja.

Koliko trgovin in lokalov oz. storitev je odprtih in dostopnih za potrošnike? V Citycentru Celje je v skladu z aktualnim vladnim odlokom odprtih več kot 35 ponudnikov storitev ali trgovin oziroma lokalov. Nakupovalno središče je odprto od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.30, razen ob praznikih. Megamarket Interspar, Müller in DM – drogerie markt se odprejo od 8. uri, medtem ko ima večina ostalih prodajal

prilagojen delovni čas. Vse informacije o posameznih prodajalnah in gostinskih ponudnikih redno osvežujemo na naši spletni strani www.city-center.si ter na socialnih omrežjih (Facebook in Instagram).

Darja Lesjak, vodja nakupovalnega središča Citycenter Celje

Zaradi ukrepov vlade so se spremenili tudi načini nakupovanja.

Svoje poslovanje so prilagodili mnogi trgovci. Tako v določenih prodajalnah izvajajo brezstični osebni prevzem »klikni in prevzemi« (ang. »click&collect«), ki omogoča bolj prilagodljiv in hitrejši nakup glede na klasični spletni nakup. Kupec na spletni strani izbere želene izdelke, jih naroči in po prejemu obvestila prodajalca lahko prevzame izdelke v njegovi prodajalni. Za mnoge kupce je prednost takšnega načina nakupovanja tudi to, da je izdelke v določenih prodajalnah možno plačati ob prevzemu. Gostinski lokali obiskovalcem omogočajo osebni prevzem hrane in pijače v nakupovalnem središču po sistemu »vzemi s sabo« (ang. »take away«). Nekateri ponudniki, na primer cvetli-

čna Gardenia, so se prilagodili tako, da naročene izdelke dostavijo na dom.

Ljudje se spremembam prilagajajo in tako so se tudi naši obiskovalci hitro prilagodili na »nove« načine nakupovanja: osebni prevzem »click&collect« in »vzemi s sabo«. Vendar večina naših obiskovalcev pogreša klasični način nakupovanja.

Katere so prednosti nakupovanja v trgovskem središču, zlasti v primerjavi z nakupi s pomočjo spleta?

Vedno bolj opažamo, da ljudje pogrešajo obisk klasične trgovine – da lahko izdelek vidijo v živo, ga otipajo, tudi preizkusijo ... Pri klasičnem nakupovanju oz. zdaj aktualnem prevzemu v poslovalnici se nakup opravi hitreje, prav tako se izogne mo poštni dobavi, ko lahko gre tudi marsikdaj narobe. Še vedno mnogi kupci pri plačilu bolj zaupajo klasičnemu trgovcu. Z vidika upravitelca nakupovalnega središča seveda podpiramo varno nakupovanje v fizični obliki in na ta način prispevamo k okrevanju slovenskega gospodarstva ter ohranitvi velikega števila delovnih mest.

Kako skrbite v vašem nakupovalnem središču za zdravje potrošnikov?

Z namenom, da poskrbimo za najvišjo zaščito naših obiskovalcev ter zaposlenih, vzdržujemo visok higienski standard, ki zagotavlja več kot le priporočila, predpisana od vlade in Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Hišniki, varnostna služba, čistilni servis ter nenazadnje vsi predani prodajalci skrbijo za zagotavljanje visokih higienskih standardov in previdnostnih ukrepov ter za varnost vseh nas.

Foto: Citycenter Celje

Knjižnica Velenje je do nadaljnjega zaprta. V tem času nista možna vračanje in izposoja gradiva. Za čas zaprtja knjižnice uporabnikom ne bo treba plačati zamudnine.

Prireditve že čakajo na konec epidemije

Vrata knjižnice trenutno zaprta

Zadnji ukrepi, ki zadevajo delovanje knjižnic, so mnoge tako »udarili«, da so bile prisiljene zapreti vrata. Tako so že od 9. januarja zaprte vse tri enote Knjižnice Velenje. Kot ocenjujejo v knjižnici, lani niso beležili res občutnega zmanjšanja izposoje, a je bilo bistveno manj obiska. Program dela za letos so v Knjižnici Velenje zastavili optimistično, z željo in upanjem, da bo omejitev kmalu konec.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Ko je vlada v začetku januarja ponovno spremenila pravila igre za delovanje knjižnic in omogočila zgolj brezstično poslovanje pred njihovimi vrati, so se v Velenju odločili, da bodo vrata knjižnice povsem zaprli. »Nimamo spodobnih pogojev za srečevanje z uporabniki. Delo na mrazu in vetru je preprosto nesprejemljivo,« pojasnjuje direktor **Vlado Vrbič**. »Doselej so imeli uporabniki dovoljen vstop v predhodno knjižnico, do točke za vračilo gradiva in do izposojnega pulta, kjer so prevzeli – običajno rezervirano – gradivo.

Vrbič je precej kritičen do pogostega spreminjanja pravil in navodil za delovanje. »Pravila igre se spreminjajo celo čez noč – novembra smo

občane v soboto obvestili, da knjižnice zapiramo, ponoči je vlada sprejela nov odlok, da smo med izjemami. In v začetku januarja smo bili spet med izjemami.«

Po več enot gradiva naenkrat

Uradnih podatkov o številu izposojenih enot gradiva v lanskem letu v velenjski knjižnici trenutno še nimajo, a prve ugotovitve kažejo, da so si člani v treh enotah knjižnice – v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki – izposodili 64 tisoč enot gradiva, kar je približno 85 odstotkov povprečja zadnjih let. Pri tem je bil obisk bistveno nižji, le približno četrtina povprečja, ugotavlja direktor Vrbič. »To pomeni, da so si uporabniki

rezervirali oziroma izposodili naenkrat več enot gradiva kot v običajnih razmerah, nekateri pa v knjižnico niso prihajali. Potrebe po knjižničnem gradivu so ostale na visoki ravni.«

Čeprav je knjižnica v letu 2020 normalno, z omogočenim dostopom do knjižnih polic, delovala zgolj pol leta, je bilo minulo leto za Knjižnico Velenje vseeno dokaj uspešno. Največ škode je utrpela s tem, ker je odpadlo na stotine dogodkov, s čemer je nastala dolgoročna škoda, je prepričan Vrbič.

Dve veliki akciji

Običajno delo je lani v knjižnici lani pogosto zastalo. To so zaposleni izkoristili za dve veliki akciji. »V prvem valu epidemije smo izvedli obvezno petletno inventuro – v normalnih časih bi morali knjižnico zaradi tega zapreti za en teden – v drugem valu smo začeli pripravljati knjižnično gradivo za avtomatiziran način izposoje in vračila, ki ga bomo v Mestni knjižnici Velenje uvedli to pomlad. To pomeni, da moramo knjige, približno 190 tisoč enot gra-

Vlado Vrbič, direktor Knjižnice Velenje

div, opremiti z novimi nalepkami in podatke tudi pretvoriti v drug sistem,« pojasnjuje Vlado Vrbič. Kot dodaja, so trenutno sredi opremljanja gradiv in bodo delo končali še v pogojih zaprtja ali delnega zaprtja. To pomeni, da jim zaradi tega kasneje knjižnic ne bo treba zapirati. »Pravzaprav je epidemija pospešila dogodke, ki jih je sicer Mestna občina Velenje v finančne programe uvrstila za letos.«

Spomladi brali več

Čeprav končnih podatkov o obisku, izposoji in bralnih navadah ljudi v Šaleški dolini še ni, lahko iz do zdaj znane sklepano, da so ljudje na začetku pomladi brali veliko, meni Vrbič: »Potem so se tudi branja malo nasitili, tako da od pozne pomladi do konca poletja po knjigah niso več toliko posegali. Novembrska omejitev, ko bralci niso mogli med police, ampak so si lahko knjige izposodili po telefo-

nu oziroma s pomočjo elektronskih medijev, je od knjig oddaljila kar veliko skupino ljudi, ki niso večji sodobnih tehnologij in ki v glavi tudi nimajo natančnih želj glede izposoje gradiva – marsikdo se namreč odloči za izposajo, potem ko knjige vidi na polici. V času po epidemiji bomo morali knjižničarji storiti zelo veliko, da se bodo vsi bralci vrnili v knjižnico. In da bodo prišli tudi tisti, ki so šele v krizi ugotovili, da je knjiga zanimiva in pomembna zadeva.«

Načrti odvisni od ukrepov

V tem trenutku je tako kot marsikje drugje tudi v knjižnicah težko načrtovati za več tednov, kaj šele mesecev naprej. Delovanje je v precejšnji meri odvisno od ukrepov, razmer v zvezi z epidemijo. »Program dela smo pisali, kot da bo epidemije konec kmalu, zato bomo, takoj ko

bo omejitev konec, začeli načrtovane dogodke. Nabava gradiva bo potekala normalno. In kar je ob siceršnjem programu najpomembnejše – končali bomo avtomatizacijo vračanja in izposoje gradiva, kar pomeni poenostavitev za bralce, ki to želijo, in s tem posredno sprostili dve delovni mesti, tako da se bosta lahko dva zaposlena poglobila v svetovalne, pedagoške in promocijske dejavnosti.«

Velenjska knjižnica se bo kmalu predstavila tudi v novi podobi, vodstvo se je namreč odločilo za prenovno celostno podobo. Kmalu bo zaživela tudi nova spletna stran. Po Vrbičevih napovedih bodo zaposleni v knjižnici kar nekaj časa posvetili tudi bližajoči stoletnici rojstva pesnika Karla Destovnika – Kajuha. »Upamo, da bo leto 2021 kmalu spet postalo normalno,« zaključuje Vlado Vrbič.

Foto: Gregor Gojevič in arhiv NT

Štipendije za kulturne ustvarjalce

Mestna občina Celje je celjskim samozaposlenim ustvarjalcem z različnih področij umetniškega ustvarjanja podelila 21 delovnih štipendij, v vrednosti tri tisoč evrov za posameznega ustvarjalca.

Delovne štipendije so namenjene ohranjanju in razvijanju ustvarjalnih potencialov umetnikov, ki so v času ukrepov omejevanja in prepovedi izvajanja kulturnih prireditev zaradi epidemije koronavirusa ostali brez možnosti javnega nastopanja in delovanja ter s tem tudi brez prihodkov.

Javni poziv za dodelitev delovnih štipendij za samozaposlene kulturne ustvarjalce je bil objavljen od oktobra in novembra lani, celjska občina pa je podelila 21 štipendij, kolikor je bilo tudi prijav, v skupni vrednosti 63 tisoč evrov. Število društev, samostojnih kulturnih delavcev in fizičnih oseb, ki delujejo na področju kulture v mestni občini Celje, je sicer večje od 90.

»Za življenje v Celju so kulturni ustvarjalci velika dodana vrednost. Kultura širi obzorja, hrani duha, izobražuje, razveseljuje, spodbuja k razmišljanju in pomembno sooblikuje utrip v mestu. Ljudje potrebujemo kulturo, družba brez nje ne more doseči vseh svojih potencialov. Tudi v prihodnje bomo pomagali umetnicam in umetnikom,« so ob podelitvi štipendij sporočili iz celjske občine in dodali, da je trenutno odprt javni razpis za izbiro kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2021 sofinancirala MOC.

RG

85-letni Jože Lipnik se zadnja leta posveča raziskovanju naselij v občini Rogaška Slatina. (Foto: osebni arhiv)

Jože Lipnik raziskuje krajevno zgodovino slatinskih naselij

Pri vsaki hiši najde kakšno zgodbo

Častni občan občine Rogaška Slatina dr. Jože Lipnik se je v času službovanja posvečal slavistiki, poučevanju in pisanju znanstvenih del. Čas v pokoju namenja raziskovanju krajev v slatinski občini. Rezultat tega sta knjigi o Svetem Florijanu in Brestovcu, ki ju je izdal v samozaložbi.

TINA STRMČNIK

Jože Lipnik se že nekaj časa ukvarja s krajevnimi imeni. Pred 15 leti je izdal knjigo o ulicah v Rogaški Slatini, pred dvema letoma knjigo o vseh naseljih v omenjeni občini. V tej knjigi je skušal razložiti imena naselij, navedel je čas prve omembe krajev, popisal

je domača imena in nekatere zanimivejše zgodbe. Po izidu te knjige je Anton Škrabl, direktor podjetja Orglarstvo Škrabl, Lipnika prosil, naj se loti pisanja knjige o Brestovcu. Nato je sledilo še povabilo direktorja podjetja Gic gradnje Ivana Cajzka, naj

zapiše še krajevno zgodovino Svetega Florijana. Zadnja tri leta je tako hodil po terenu, zbiral podatke v starih znanstvenih knjigah ter vse skupaj strnil med knjižne platnice.

Od drevesa do misice

Ime naselja Brestovec izvira iz imena brest. V tamkajšnjih krajih je bilo nekoč namreč veliko brestovih dreves. Brestovec je imel skozi zgodovino sicer več različnih imen. Pred 250 leti je nosil ime Poljanica, o čemer govori označba v enem od vojaških zemljevidov. Prvi podatek o tem kraju izvira iz leta 1436, in sicer gre za zapis v urbarju, o čemer lahko med drugim preberemo v knjigi o historični topografiji Slovenije, medtem ko razlago krajevnega imena med drugim omenja etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen.

Lipnik se ne opira le na pisne vire, saj se mu zdijo zanimiva tudi pričevanja ljudi, ki povedo svoje miselnje o poimenovanju krajev, kjer živijo. A kot je opazil, je tega znanja med ljudmi danes še zelo malo. Čeprav raziskuje manjša naselja – na Brestovcu je na primer le približno 50 hiš – med svojim raziskovanjem vedno najde kakšno zanimivo zgodbo. Tako je izvedel za zgodbo o domačinki, ki je odpotovala v Avstralijo, kjer je zmagala na lepotnem tekmovanju za mis Avstralije. Zbral je tudi veliko zgodb o tem, kako so domačini želeli živeti od »malega« del. »Eden od njih je dejal, da bo odšel skozi ogenj živ v nebesa. In res se je zgodilo tako, da je v svoji lesen hiški prižgal svečo, v hiši se je vnel požar in gospod je zgorel. Veliko podobnih zanimivih zgodbic sem izvedel na Brestovcu.« Vsako hišo je obiskal najmanj dvakrat, da je zapisal domača hišna imena in jih preveril. Določene družine je

obiskal večkrat ter natančno zapisal njihove pripovedi.

Stari kraji, dobrodušni ljudje

»Ko sem znancu omenil, da se bom lotil pisanja knjige o Svetem Florijanu, mi je odgovoril, da bom domov prihajal v rožicah. Večina ljudi tam je zelo dobrohotnih, dobrodušnih,« je sogovornik povedal o nastajanju svoje zadnje knjige. Gre za zelo razpote gnjeno naselje, kjer so ljudje raztepeni po hribih, med posameznimi hišami so precejšnje razdalje, ponekod so se oblikovala vaška jedra. Lipnika je presenetilo, da je bilo veliko tamkajšnjih zaselkov, kot so Strmec, Žabnik, Gradišče, Svino in Dol, imenovanih že pred šeststo leti. Domačini so bili nad podatkom, da so njihovi kraji zelo stari, navdušeni.

V zbirki Lipnik, v kateri je tudi enajst knjig Lipnikove pokojne žene, je doslej izšlo 21 del. Prvo knjigo so spodbudile prav objave v Novem tedniku, saj je Cilka Lipnik za naš medij pisala podlistek z naslovom Biti učiteljica. Znanstveno-strokovna dela Jožeta Lipnika o metodiki književne vzgoje, metodiki govorne vzgoje in še o marsičem so izhajala pod okriljem univerze ali pri Založbi Obzorja. 85-letni častni občan Rogaške Slatine, ki je bil profesor v tamkajšnji I. osnovni šoli in univerzitetni profesor na Pedagoški fakulteti Univerze Maribor, je tudi avtor štirih pesniških zbirk. Zadnjo zbirko z naslovom Morje in obala želi dopolniti in jo izdati v pomladnih mesecih. »Pisanje in raziskovanje me drži pokonci, res nisem rad pri miru. Kadar ne delam, me vleče tudi v hribe,« je povedal. Pred tremi leti se je povzpел na Triglav in tako obeležil 60. obletnico, odkar je prvič užival v razgledu s tega slovenskega očaka.

Pestro leto 2021 v centru sodobnih umetnosti

»Programski načrt centra sodobnih umetnosti (CSU) je precej odvisen od sproščanja vladnih ukrepov za zajezitev epidemije koronavirusa. Program bomo uresničevali prilagojeno, glede na možnosti ponovnega odprtja razstavnih prostorov. Trenutno so vsi, torej galerija sodobne umetnosti, likovni salon ter Galerija Račka zaprti,« so v Zavodu Celeia Celje, v okviru katerega deluje CSU, pojasnili letošnje programske načrte centra.

Čas, ko so njihovi razstavnoprstori zaprti in ko ni mogoče pričakovati skorajšnjega sproščanja ukrepov, bodo zato izkoristili za posodobitev prostorov. »Konec januarja načrtujemo prenovovhoda v CSU oziroma galerije sodobne umetnosti na Trgu celjskih knezov 8 in manjšespremembe v prostorih razstavišča. Uredili bomo info točko, kjer bodo obiskovalci na enem mestu dobili vse informacije o razstavah in dejavnostih CSU. Uredili bomo tudi knjižnico, garderobo in

izvedli druga nujna vzdrževalna dela,« so še povedali v ZCC.

V tem letu v CSU sicer načrtujejo dve odmevnejši razstavi. Prva je mednarodna razstava na temo geopolitičnih meja in vprašanj nacionalnih identitet, ki so jo v sodelovanju s Koroško galerijo likovnih umetnosti (KGLU) pod naslovom Razmejitve načrtovali že v letu 2020. Zaradi razmer v zvezi z novim koronavirusom so namesto nje izvedli serijo manjših dogodkov in predstavitev v živo ter na spletu. V okviru nadaljevanja sodelovanja s KGLU v tem letu v CSU za jesen načrtujejo razstavo z udeležbo priznanih mednarodnih umetnikov.

»Druga velika razstava bo četrta izdaja Festivala Račka, ki bo v treh galerijskih prostorih ponudila vpogled v vizualne prakse, vezane na aktualna vprašanja seksualnosti. Ob razstavi v decembru bomo izdali katalog s študijami več piscev in s pregledom umetniških del slovenskih vizualnih umetnikov.«

Galerijo sodobne umetnosti v začetku leta čaka manjša prenova.

Okrepljene virtualne vsebine

V Galeriji Račka poleg še dveh razstav v letu 2021 načrtujejo tudi pet performansov, za katere upajo, da jih bodo lahko izvedli z občinstvom v živo.

Razstavni program v likovnem salonu bo med petimi načrtovanimi razstavami vključeval dve samostojni razstavi mednarodnih umetnikov. Prav tako bodo gostili mednarodnega umetnika in kustosinjo v okviru rezidenčnega programa Air Celeia, izbrana v minulem letu.

Izpostavili so še samostojno razstavo mednarodno uveljavljene celjske umetnice in njihove sodelavke Maje Hodošček, ki se predvsem s svojimi videoprojekti zapisuje

Glede na epidemiološke razmere bodo v ZCC morali prilagoditi utečeno sodelovanje z Gimnazijo Celje – Center in delavnice z dijaki izvajati na daljavo ali v okviru omejenih zmognosti dela v živo. V načrtu imajo delavnice za otroke ob razstavah ter predavanja, seminarje, predstavitve, vodenja z umetniki ...

med odlične umetnice sodobne slovenske ustvarjalnosti.

»V času zaprtja kulturnih ustanov smo galerije in muzeji začeli izvajati nove oblike predstavljanja zbirk in umetniških projektov ter sodelovanj med umetniki in stroko. Kljub zavedanju, da izkušnje obiska galerij v živo nikakor ne moremo v celoti nadomestiti na daljavo, imamo v načrtu okrepitev predstavljanja naših dejavnosti na spletu in okrepitev stika z občinstvom na družbenih omrežjih, razmišljamo tudi o projektih, ki bi se lahko zgodili v javnem prostoru,« so še sklenili v Zavodu Celeia Celje.

RG
Foto: SHERPA

V nujnem varstvu približno 28 odstotkov otrok

Vrtci zaprti, a v njih vedno več otroškega vrveža

»Varstvo triletnika, služba, gospodinjstva opravila ... Dan bi moral imeti še nekaj ur več, da bi vsaj približno zmogla postoriti vse,« pravi mlada mamica samohranilka iz Celja, ki se je v začetku letošnjega leta odločila, da bo njen sin začel ponovno obiskovati vrtec. Kot kažejo podatki, je takšnih primerov vedno več. Tudi zaradi ponovnega zagona nekaterih dejavnosti v državi po novem letu. Veliko staršev namreč nima več možnosti dobiti varstva otrok na domu in se vračajo na delo.

ŠPELA OŽIR

»Delati od doma in obenem paziti predšolskega otroka brez pomoči starih staršev je zelo težko, skoraj nemogoče. Nekaj let stari otroci še niso dovolj veliki, da bi se lahko dlje časa sami zamotili z igro, da ne govorimo o vseh ostalih stvareh,« opozarja mamica, ki je preverjala službena elektronska sporočila, odgovarjala na klice nadrejenih in se s strankami dogovarjala za sestanke, medtem ko je z drugim očesom bdela nad svojim triletnim sinom, ki je ravno v trenutku, ko je imela neodložljive službene obveznosti, postal lačen, se spotaknil ali moral lulati. Hitro je spoznala, da tako ne bo šlo

naprej, trpela sta tako njena služba kot njen sin.

SOS, babi!

Za pomoč je prosila babico, ki je varstvo vnuka z veseljem sprejela. A izkazalo se je, da družba vnukov še zdaleč ni tako preprosta, kot se morda zdi na prvi pogled, še posebej za tiste stare starše, ki niso več najmlajši. »Sem veliko mlajša kot mama in vem, da oditi v trgovino in skuhati kosilo ter se ob tem še posvečati otroku ni najbolj enostavno. Če k temu dodam še potrpežljivost, ki je ima človek z vsakim letom manj, ni treba posebej poudarjati, da je bila babica, kljub temu da v družbi vnuka

Največkrat mladim družinam pri zagotavljanju varstva njihovih otrok na pomoč priskočijo stari starši. »Tudi če smo odrasli zelo angažirani, ne moremo nadomestiti vrstnikov in tudi ni prav, da bi jih. Predšolski otroci morajo namreč v tem obdobju sami vstopati v socialno skupino vrstnikov in ti se vsakokrat znova odzivajo drugače kot odrasle osebe,« izpostavlja dr. Ljubica Marjanovič Umek.

Socialna izolacija otrok traja že predolgo

Da so najmlajši že predolgo zgolj v družinskem okolju, zaradi česar doživljajo vedno večji socialni primanjkljaj, opozarja dr. Ljubica Marjanovič Umek, zaslužna profesorica za razvojno psihologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Vrtec je po njenih besedah ključni prostor za vzgojo, učenje in socializacijo otrok do približno šestega leta, zato sogovornica upa, da bodo te ustanove kmalu odprle vrata za vse predšolske otroke.

TINA STRMČNIK

Dr. Ljubica Marjanovič Umek je poudarila, da vrtec ni namenjen varstvu, ampak vzgoji. Zaposleni v vrtcu izvajajo predšolski kurikulum, ki vključuje različne dejavnosti na različnih področjih otrokovega razvoja in učenja. »Vsega tega zdaj otroci niso deležni. Poleg tega je treba še posebej opozoriti na otroke, ki prihajajo iz socialno, ekonomsko, kulturno neugodnih okolij, in na otroke s posebnimi potrebami. Pri omenjenih je vrtec izrazito varovalen dejavnik za njihov razvoj in učenje.«

Strokovni delavci v vrtcih pri otrocih spodbujajo najrazličnejša področja, od glasbe, govora do branja, ustvarjanja, gibanja. Varstvo doma seveda ni tako strukturirano, a vendar vse najverjetneje tudi ni slabo.

Seveda pri varstvu doma vse ni slabo, a vrtec je strokovna ustanova. Ima dokazano

pozitivne učinke na razvoj in učenje otrok. Otroci od prvega do šestega leta so v obdobju najhitrejšega razvoja in spreminjanja. Treba je imeti veliko idej in predvsem veliko znanja, kako ta področja razvoja pri njih spodbujati. Praviloma je otrok v svoji družini vključen v varno okolje, v pozitiven čustveni odnos in v različne načine spodbujanja. Slednji so seveda odvisni od izvirnosti in idej, ki jih imajo starši. Vendar to ni enakovredno, kot če so otroci vključeni v strokovno ustanovo, kot je vrtec. Vzgoja v vrtcu se dogaja v skupini, ves čas je v ospredju socializacija otrok. Določene dejavnosti se tam izvajajo načrtno, strukturirano in premišljeno, z namenom, da zaposleni spodbujajo vsa področja otrokovega razvoja, tako govora, gibanja kot socialnega in čustvenega področja.

Kako naj si družine pomagajo, da malčkom vseeno omogočijo nekaj od tega?

Slogi vzgoje so zelo različni, kar je prav. Prav je, da vsak starš premisli, kaj je bolj in kaj manj sprejemljivo za njegovega otroka. Zaradi epidemije koronavirusa so otroci res že predolgo zgolj v družinskem okolju. Pomembno je razmisliti o nujnosti gibanja za otroke, ne glede na to, kakšno je vreme. Predšolski otroci potrebujejo ogromno gibanja in neposrednih izkušenj, ki jih dobijo med gibanjem na dovolj velikih površinah, torej zunaj. Svetujem še, naj starši otrokom berejo knjige, ki si jih izposodijo v knjižnici ali jih imajo doma. Otrokom naj omogočijo, da se domišljijsko izražajo, da prebrano zgodbo odigrajo ali narišejo. Otroci se dejavnosti, v katero se najprej z veseljem vključijo, dokaj hitro naveličajo. Dobro je, da starši ohranijo odzivnost, da menjujejo različne dejavnosti. Tako predšolske otroke motiviramo, da ne bodo zgolj poležavali ali celo preživljali časa pred zasloni.

V mnogih družinah staršem na pomoč vsaj za nekaj uric na dan priskočijo babice in dedki. Je to primera oblika varstva?

To je primerno le, če družine tudi sicer živijo skupaj in so s starimi starši v tako imenovanem »mehurčku«, da zaradi tovrstnega druženja ni ogroženo njihovo zdravje. Babice in dedki imajo nekoliko drugačne pristope, poudarek namenja drugim rečem kot starši, tudi čustveni odnos med starimi starši in vnuki je drugačen kot odnos med starši in otroki. Ker sta se enoličnost in nemotiviranost zalegli že v vse pore odraslih in otrok, je takšna popestritev dela dneva priporočljiva in je za otroke praviloma zanimiva.

Bodo otroci zaradi tega, ker so prikrajšani za stike z vrstniki, veliko zamudili?

»Praviloma je otrok v svoji družini vključen v varno okolje, v pozitiven čustveni odnos in v različne načine spodbujanja. Slednji so seveda odvisni od izvirnosti in idej, ki jih imajo starši. Vendar to ni enakovredno, kot če so otroci vključeni v strokovno ustanovo, kot je vrtec,« pravi dr. Ljubica Marjanovič Umek, zaslužna profesorica za razvojno psihologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Tudi če smo odrasli zelo angažirani, ne moremo nadomestiti vrstnikov in tudi ni prav, da bi jih. Predšolski otroci morajo namreč v tem obdobju sami vstopati v socialno skupino vrstnikov in ti se vsakokrat znova odzivajo drugače kot odrasle osebe. Če si otrok izbere družabno igro, se jo odrasli z njim igramo drugače, kot bi se jo igrala dva približno enako stara otroka. Tega primanjkljaja se ne da tako enostavno nadoknaditi, kot trenutno mislimo. Otroci, zlasti če je edinec, zdaj že tretji mesec ne razvija socialnih veščin, medtem ko to počne ves čas svojega bivanja v vrtcu. Vključen je v socialno skupino, kjer določene stvari izkusi na svoji koži. Upam, da se bodo otroci kmalu vrnili v vrstniške skupine v vrtec. A se moramo zavedati, da bodo rabili nekaj časa, da bodo lahko ponovno vzpostavili medsebojne odnose.

Delež otrok, vključenih v vrtec, se povečuje. Je to posledica tega, da delodajalci nimajo razumevanja do tega, da bi bili straši odsotni zaradi varstva? Ali je tudi znak tega, da starši ne zmorejo več dela od doma, skrbijo za dom in varstva otrok?

Presodila bi, da gre najverjetneje za oboje. Ljudje so že predolgo odsotni z delovnega mesta. Sem skoraj prepričana, da starši pri otrocih že zaznavajo stisko in željo po socialnih stikih, po tem, da bi se nekaj dogajalo in da bi presegli to brežvoljnost. Nekateri otroci postajajo manj ješčji, nekateri ne spijo dobro, vse to so znaki, ki kažejo, da socialna izolacija otrok traja že predolgo. Nekateri starši nimajo več idej, kako bi to presegli, kaj naj bi z otrokom še počeli. To je signal, da bo treba poskrbeti za odprtje vrtcev.

Je to, da je breme varstva za nas starše prenaporno, morda tudi znak, da ne znamo več sobivati s svojimi otroki?

Starši po mojem mnenju znajo sobivati s svojimi otroki in skrbeti zanje, vendar so tre-

najbolj uživa, po končanem varstvu zelo utrujena, če ne izčrpana. Osemurno varstvo, ob katerem mora človek postoriti še vsa opravila, je namreč povsem nekaj drugega kot vnuka paziti dve, tri ure na dan.«

Družina iz Celja se je po novem letu odločila, da bo za vse najbolje, če njen najmlajši član začne ponovno obiskovati vrtec. K temu je namreč močno pripomoglo tudi to, da je triletnik vedno bolj pogrešal vrstnike in je večkrat namignil, da pogreša vrtec in tamkajšnje dejavnosti. »Če bi upoštevali zgolj težave z zagotavljanjem varstva, bi verjetno še ostal doma. Z babico bi še stisnili zobe, sama bi delala pozno v noč, babica bi vzela kakšno tableto več proti bolečinam v sklepih.«

Razumejo stisko staršev

Takšnih stisk staršev se dobro zavedajo v vrtcih, ki kljub priporočilom ministrstva, da so do nujnega varstva v vrtcu upravičeni le tisti starši, ki so zaposleni na delovnih mestih, ki so nujno potrebna za delovanje države, v dogovoru z občinami sprejemajo tudi otroke vseh drugih zaposlenih staršev, tudi takšnih, ki delajo od doma. »Vsi, ki imamo predšolske otroke ali delamo z njimi, vemo, da otroci potrebujejo veliko podpore v smislu zagotavljanja osnovnih življenjskih pogojev ter tudi aktivnega ukvarjanja z njimi, da jim omogočamo razvoj in napredek. To po mojem mne-

Javni vrtci	November	Januar
Celje	8 %	12 %
Žalec	5–8 %	17–18 %
Prebold	20 %	36 %
Polzela	11–15 %	26 %
Laško	6–8 %	11–12 %
Šentjur	3–8 %	19 %
Šmarje pri Jelšah	6–11 %	23 %
Slovenske Konjice	17 %	27 %
Velenje	3–6 %	13 %

Tabela prikazuje delež otrok v javnih vrtcih, ki v zadnjih treh mesecih, ko so ti uradno zaprti, obiskujejo nujno varstvo.

nju ni združljivo s tem, da starši opravljajo službo in hkrati skrbijo za predšolskega otroka. Kot primer bi med mnogimi navedla učiteljice, ki učijo na daljavo – svojega dela ne morejo prekinjati zaradi skrbi za svojega otroka,« izpostavlja ravnateljica žalskih vrtcev **Natalija Starič Žikić**.

Še posebej težko je otrokom, ki živijo v težkih socialno ekonomskih razmerah ali v družinah, kjer ni razumevanja in v njih botrujeta nasilje in alkoholizem. O takšnih primerih veliko razmišlja ravnateljica Vrtca Šentjur **Elizabeta Jelen**. »Takšne družine so pogosto neopazene. S potrdili centra za socialno delo smo v naš vrtec vključili tudi otroke, za katere je ta presodil, da je vključitev otroka v vrtec nujna.«

Več kot le nujno varstvo

V Skupnosti vrtcev Slovenije navajajo, da je v slovenskih

vrtcih trenutno v nujnem varstvu približno 28 odstotkov otrok, kar je za 15 odstotkov več kot na začetku decembra. Približno v mejah državnega povprečja se giblje odstotek vključenih otrok na Polzeli. Ravnateljica tamkajšnjega vrtca mag. **Bernardka Sopčič** pravi, da zaenkrat delo v vrtcu poteka nemoteno in je še izvedljivo. »Število otrok še omogoča upoštevanje vseh najstrožjih varnostnih ukrepov. Otroke že od začetka razporejamo po starosti in »mehurčke, kar pomeni, da so vsakodnevno skupaj isti otroci. Njihovo število v posamezni skupini je skladno s priporočili, torej bistveno nižje od standardnih normativov. V večini primerov so skupine tudi prostorsko ločene in razporejene po vrtcu tako, da se otroci ne mešajo niti v garderobah niti na straniščih.«

Tudi žalska ravnateljica meni, da vrtci svoje delo odlično opravljajo. »Nikakor se ne strinjam,

da v teh časih izvajamo le nujno varstvo, saj celotno pedagoško delo poteka skrbno načrtovano, enako kot je potekalo pred razglasitvijo epidemije. Včasih me žalosti, saj imamo zaposleni v vrtcih občutek, da smo prezrti, pozabljeni, novice pridobivamo praviloma iz medijev. Gledano z druge strani to lahko pomeni morda za nas priznanje, da smo dovolj usposobljeni in zaupanja vredni.«

Želijo izvedljive ukrepe

Sogovornice pravijo, da trenutno še lahko izpolnjujejo priporočila, ki jih je pripravil NIJZ, saj imajo prostorske in kadrovske možnosti zaradi majhnega števila vključenih otrok. »Če se bo število otrok povečevalo, bo nemogoče delo organizirati po priporočenih normativih, ker so v večini primerov igralnice povezane. Nemogoče bo zagotoviti prostore za toliko skupin in dovolj kadra,« opozarja Sopčičeva. Podobno skrbi tudi žalska ravnateljica. »Nikakor vrtci teh priporočil ne bomo mogli izvajati, če se ob ponovnem odprtju vrtcev za vse otroke ne bodo prilagodila našim razmeram. Za to je potreben dialog vseh, ki smo odgovorni za izvajanje predšolske vzgoje, in NIJZ. Upam, da bo do tega prišlo, a ne v smislu podpisa neke zaveze, ki ne bo vsebinsko opredeljena, temveč da bodo dogovorjeni izvedljivi ukrepi, ki jih bomo vsi vrtci lahko izpolnjevali.«

OB ROBU

Hoteli »babi in dedi« pokajo po šivih

Odstotki kažejo, da v vrtec prihaja vedno več otrok, a nedvomno jih doma še vedno ostaja glavnina. Ne katere družine varstvo zagotavljajo z uveljavljanjem pravice varstva otrok na domu, spet drugi starši z menjajočimi izmenami. Zagotovo v teh dneh še posebej pokajo po šivih hoteli »babi in dedi«. Vsi tisti, ki imamo to možnost, da najmlajše družinske člane za čas dela predamo v takšne luksuzne hotelske namestitve, se res nimamo kaj pritoževati. Če sploh je kje, je tukaj pet zvezdic zagotovo upravičenih. Otroci so pod okriljem starih staršev najbolj občudovana bitja. Če kdo, so prav babice in dedki tisti, ki jim največkrat pogledajo skozi prste. Na krožniku se čudežno, pogosteje kot sicer, znajdejo najljubše jedi, tudi še tako nenavadne igre, o katerih sicer lahko le sanjajo, v stanovanjih starih staršev preprosto postanejo resnične. Pa je vse našeto dan za dnem in uro za uro res najboljše za naše otroke in njihov razvoj? Najmlajši so sami po sebi nezahtevna bitja, ki hoče-mo ali nočemo uživajo in se sprostijo ob še tako preprostih stvarih, ki so za odrasle velikokrat nedojemljive. Dovolj jim je že nekaj kvadratnih metrov trave in prava družba. In kdo je njihova prava družba?

Babice in dedki so zagotovo ena najbolj dragocenih družb, a na žalost ne morejo nadomestiti, tudi če se še tako trudijo, vrstnikov vnukov. Otroci za socializacijo potrebujejo tudi njihovo družbo, za katero so zaradi zaprtih vrtcev, ki mimogrede nudijo veliko več kot zgolj varstvo, močno prikrajšani. Da ne govorimo o izolaciji, ki jo dodatno prinaša še vrsta vseh drugih ukrepov, ki preprečujejo druženje na ulicah, dvoriščih in igriščih ... Vsi starši in stari straši zato upamo, da se bodo vrtci odprli čim prej in s tem otrokom omogočili tisto, kar jim v teh tednih najbolj manjka, to je brezmejno otroško igro, ki jo »obvladajo« zgolj naši najmlajši.

ŠPELA OŽIR

nutne razmere posebne. Trenutni čas ni enak na primer obdobju poletnih počitnic, ko nekateri otroci vrtca ne obiskujejo dva meseca. Takrat imajo starši nekaj časa dopust, najdejo še druge oblike varstva, vsi so zadovoljni in veseli, ko otrokom ni treba v vrtec. Zdaj ni nihče več vesel. Starši niso doma, ker si to želijo, ampak zato, ker morajo biti doma. Veliko tujih raziskav, ki so jih v prvem valu naredili v italijanskem, španskem in kitajskem okolju, kaže, da se stiske staršev, njihova tesnoba in zaskrbljenost kopičijo iz dneva v dan, vse to pa se prenaša na otroke. Starši trenutno niso v enakem položaju kot takrat, ko komaj čakajo, da bodo en teden ali dva dopusta preživel s svojimi otroki. Pomisliti moramo na brezposelne starše, starše, ki čakajo na delo, na tiste, ki komaj preživijo z denarjem, ki ga zaslužijo. Njihove skrbi, občutljivost, odgovornost so neskončno velike in ne morejo delovati tako, kot če bi imeli počitnice.

Kako naprej?

Od marca lani do danes se je država zelo malo ukvarjala s tem, kako reševati nastale razmere, čeprav je vedela, da bo prišel nov val epidemije. Različni strokovnjaki smo vmes opozarjali, da je treba iskati sistemske rešitve, kot so jih že lani spomladi uvedli v nekaterih skandinavskih državah. Našli so na primer dodatne prostore za vrtčevske otroke, te so razdelili v manjše skupine, omogočili so večjo razdaljo med njimi. Hkrati so poiskali dodatne zaposlene, veliko so si pomagali s študenti pedagoških fakultet in s prostovoljci. Čeprav niso izvajali celotnega programa, so vzpostavili vsaj nekatere njegove oblike, omogočili so na primer prostor socializacije. Domislili so se idej, kaj početi z otroki in kako, ter jim pomagali ohraniti rutino, da obiskujejo vrtec. Sama sem upala, da bodo do lanske jeseni podobni razmisleki opravljeni za slovenske vrtce. Žal so bili vrtci pozabljeni tudi pri tem, da bi bilo na ravni države sistemsko poskrbljeno vsaj za občasno srečevanje vzgojiteljice s svojimi otroki in njihovimi starši na daljavo. Tako da bi se videli s prijatelji iz svojega oddelka, si kaj povedali, da bi ohranili stik z vrtci. Iskanka alternativ, kako bi se otrokom omogočilo ohranjanje stika z vrtcem, pri nas ni bilo. Splošno navodilo je bilo, da so vzgojiteljice na čakanju na delo.

Foto: Andraž Purg - Grupa

Enota Gaberje Vrtca Tončke Čečeve je bila do tega tedna edina enota javnih vrtcev, kjer je bilo organizirano nujno varstvo. Zaradi povečanega števila otrok, ki so jih starši vključili v nujno varstvo, je občina s sklepom župana v začetku tedna odredila odprtje še dveh enot. Tako sedaj v vsakem od treh celjskih javnih vrtcev deluje po ena enota.

Tudi v celjskih vrtcih vedno več otrok

Zaradi vedno večjega števila otrok je celjski župan Bojan Šrot sredi minulega tedna sprejel nov sklep, s katerim je odločil, da bodo do nadaljnjega delovale tri enote. Do nedavnega je namreč v Celju delovala zgolj dežurna enota v prostorih Vrtca Tončke Čečeve – enota Gaberje.

»Do 13. januarja smo za vse otroke zagotavljali nujno varstvo v enoti Gaberje. 14. januarja, ko se je skupina otrok vrnila iz karantene in je bilo na novo prijavljenih toliko otrok, da prostorske zmogljivosti v enoti Gaberje niso zadostile potrebam, smo skupine otrok Vrtca Jarja iz enote Gaberje prestavili v enoto Živžav. Zaradi napovedanih povečanih potreb po nujnem varstvu so se v ponedeljek iz enote Gaberje v enoto Luna prestavili tudi otroci Vrtca Anice Černejeve,« so dinamiko

dodatnega odpiranja vrtčevskih enot pojasnili v občini.

Tako od ponedeljka v vsakem vrtcu deluje po ena enota. Še naprej velja: »V vrtec lahko pripeljejo otroka vsi starši, ki zaradi kakršnekoli oblike delovne obveznosti ne morejo zagotavljati varstva za svojega otroka na domu. Kot dokazilo morajo v vrtcu predložiti potrdilo delodajalca, s katerim izkazujejo upravičenost prisotnosti na delovnem mestu. V to skupino spadajo tudi starši, ki v trenutnih razmerah opravljajo delo od doma. Prav tako je treba ob vključitvi otroka v nujno varstvo predložiti izjavo, s katero starši obljubijo, da bodo v vrtec vozili zdravega otroka,« še pojasnjujejo v celjski občini. Podobno je tudi v večini ostalih vrtcev v regiji, medtem ko otroke v Šošanju lahko starši v nujno varstvo vključijo brez predložitve posebnih potrdil.

Januarja občutno povečanje

Da so nekateri starši v zadnjih dveh mesecih izčrpali vse dodatne možnosti varstva in da se stiske večajo, kaže tudi statistika. Število otrok, ki potrebujejo nujno varstvo, se namreč dnevno viša. Tako je bilo novembra v povprečju v celjskem javnem vrtcu 107 otrok, decembra 115, medtem ko je bilo 11. januarja v celjske javne vrtce vključenih 190 otrok. Že danes je najverjetneje številka bistveno višja. V vsakem oddelku delata dva strokovna delavca. »Strokovni kader in otroci iz posameznih oddelkov se ne srečujejo, tako dejavnost posameznega oddelka poteka v tako imenovanem »mehurčku. Za nemoten potek dejavnosti skrbi tudi tehnično osebje,« še pojasnjujejo v celjski občini. Še vedno je sicer večina zaposlenih strokovnih sodelavcev na čakanju.

LKK

Nihče ni življenjsko ogrožen

Razlog za zastrupitev neprezračen prostor in kajenje?

Kar dvanajst ljudi so reševalci nujne pomoči v nedeljo zvečer morali iz ene od stanovanjskih hiš na Dobrni odpeljati v bolnišnico zaradi suma zastrupitve z ogljikovim monoksidom. Nihče ni bil življenjsko ogrožen. Kasneje se je izkazalo, da so imeli v krvi nekoliko povišano vrednost tega plina, a so kriminalisti izključili možnost zastrupitve zaradi ogrevanja, saj v prostorih, kjer so se stanovalci družili, plinske peči ni bilo.

SIMONA ŠOLINIČ

Gre za stanovanjsko hišo v središču Dobrne, kjer je bil včasih zloglasen nočni bar. V hiši so bili domnevno delavci velenjskega Gorenja. Pravzaprav naj bi jih bilo v nedeljo v prostorih kar 24. Ko so na kraj prispeli gasilci, v stavbi niso zaznali prisotnosti ogljikovega monoksida. Stanovalce, ki predhodno niso sami zapustili stavbe, so evakuirali.

Pri stanovalcih, ki so se ves čas pred pojavom simptomov družili v manjšem in neprezračnem prostoru, je šlo za slabost in glavobole. Delavci so v majhnem prostoru tudi kuhali in verižno kadili, kar bi lahko po prvih podatkih povzročilo večjo vsebnost ogljikovega monoksida, ki je povzročil tovrstne zdravstvene simptome.

Natančen vzrok še ni potrjen

Na kraju so bile ekipe nujne medicinske pomoči iz Celja, Slovenske Bistrice in Velenja. Nekaterim so prvo pomoč nudili na kraju, enajst so jih nato odpeljali v celjsko, mariborsko in slovenjgraško bolnišnico. V celjski bolnišnici je na opazovanju ostalo šest oseb, tri so še isti dan odpustili v domačo oskrbo, tri so ostale v bolnišnici do ponedeljka. Natančen vzrok zastrupitve tako še ni povsem potrjen, zato policija nadaljuje zbiranje obvestil, nato bo o dogodku podala poročilo na pristojno okrožno državno tožilstvo. Policija je zoper nekatere v skupini morala ukrepati tudi glede na zakonodajo o nalezljivih boleznih, saj vsi niso upoštevali ukrepov za zajezitev širjenja novega koronavirusa.

Zoper tiste, ki so se družili, je policija tudi ukrepala po Zakonu o nalezljivih boleznih. Foto: Bralec NT

Leseni del stavbe, v katerem je kot najemnik živel par srednjih let, je povsem uničen.

Gasili več kot pet ur

Gasilce PGD Letuš, Braslovče in Mozirje je s sobote na nedeljo zbudil pozivnik s sporočilom: »Gori vikend Letuš«. Nemudoma so se odzvali. Po več kot petih urah jim je požar uspelo pogasiti. Leseni del stavbe, v katerem je kot najemnik živel par srednjih let, je povsem uničen.

Vodja intervencije, poveljnik PGD Letuš Sašo Jus, je povedal, da je šlo za zelo zahtevno posredovanje. Ob prihodu gasilcev so gašenje oteževale neprijazne vremenske razmere. »Temperatura zraka je bila minus deset stopinj. Okolica zgradbe je bila zaledenela, zmrzovala je tudi voda.« Po več kot petih urah je 44 gasilcem le uspelo pogasiti požar, a lesenega dela jim ni uspelo rešiti. Ta je namreč povsem uničen. Po prvih neuradnih ocenah naj bi nastalo za približno 60 tisoč evrov škode, zagorelo naj bi v bližini dimnika. Intervencije se je udeležil tudi braslovški župan Tomaž Žohar, ki je paru ponudil pomoč pri iskanju strehe nad glavo. Po neuradnih podatkih to naj ne bi bilo potrebno. Začasno sta osebi namestitev našla pri partneričinih svojcih.

ŠO

Kaj je vzrok požara na Rogli?

Na Rogli je v soboto zagorela manjša lesena stavba, ki je bila namenjena hrambi reševalne opreme lastnika smučišča na Rogli, podjetja Unitur. Stavba je v celoti uničena, po prvih podatkih pa je nastalo za okoli 25 tisoč evrov gmotne škode. Vzrok požara je bila napaka na električni napeljavi, so sporočili s Policijske uprave Celje, kjer so tujo krivdo za nastanek požara izključili. Poškodovan ni bil nihče, požar pa so pogasili gasilci iz Prostovoljnega gasilskega društva Zreče in Gorenje pri Zrečah.

SŠol, foto: Unitur

Nesrečo povzročil pijan

Konec preteklega tedna se je na cesti Laško–Rimske Toplice zgodila prometna nesreča, zaradi katere bodo policisti zoper povzročitelja vložili tudi kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja nevarne vožnje.

Voznik avtomobila, ki je vozil iz smeri Rimskih Toplic, je v ovinku prehiteval osebno vozilo in trčil v voznico osebnega vozila, ki je pravilno pripeljala nasproti. Voznica se je v trčenju lažje poškodovala. Povzročitelj je vozil pod vplivom alkohola, saj je imel v krvi 1,6 promila alkohola.

Led poškodoval vozili

Celjski policisti so v ponedeljek obravnavali dva primera, ko je iz dveh neočiščenih tovornih vozil na drugi dve vozili padel led in ju poškodoval. Voznika, ki sta vozila z neočiščenimi vozili, so policisti oglobili.

Srčni bolniki, pozor!

Zapleti po prebolelem covidu-19 resna grožnja

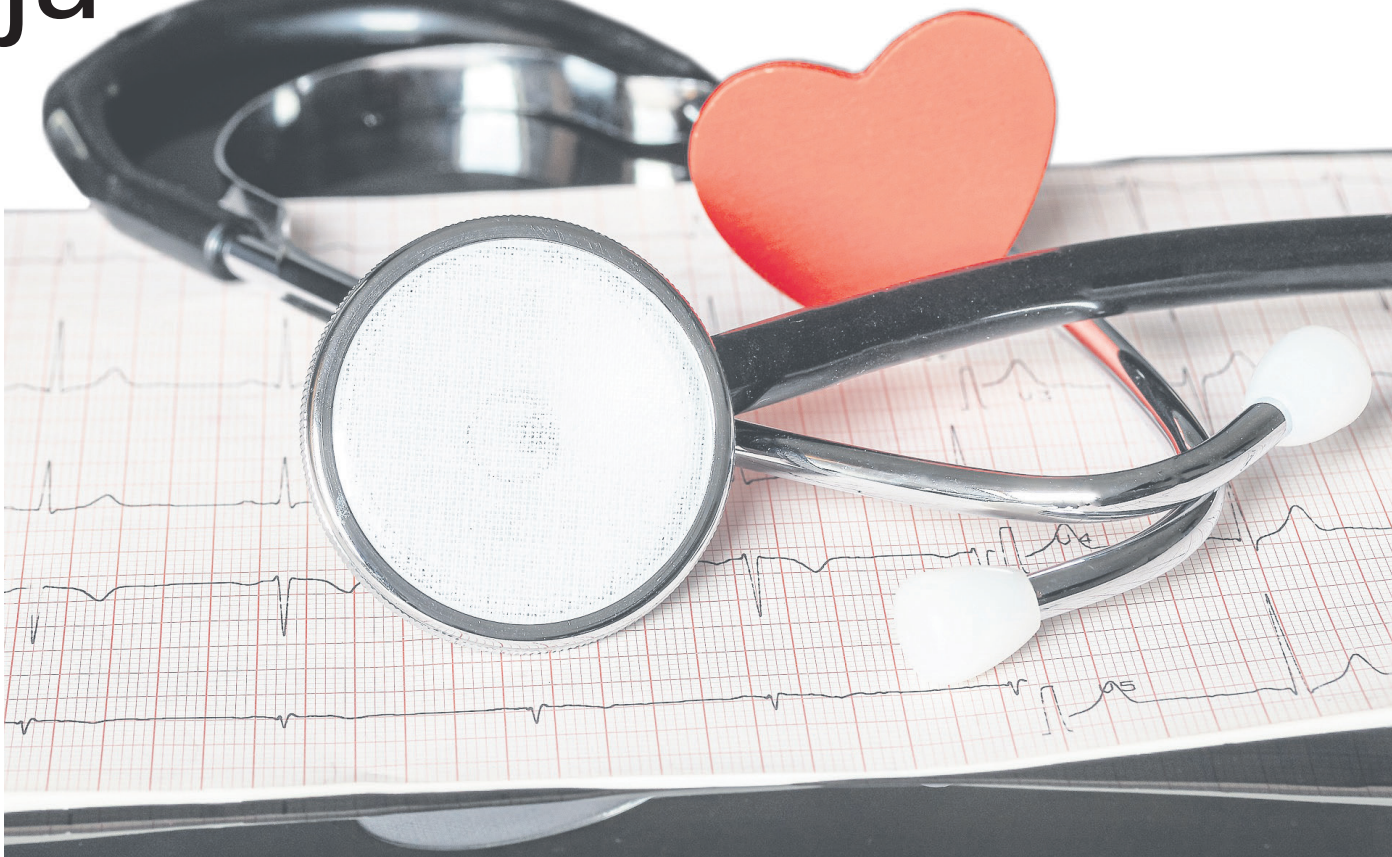
V teh dneh po Sloveniji zdravstvene ustanove že cepijo ljudi proti covidu-19. Kot je znano, imajo prednost starejše osebe. »Odstotek cepljenih oseb, ki bi pomenil tudi zaščito ostale populacije, še ni natančno znan, a epidemiološke študije kažejo, da je za preprečevanje epidemij treba cepiti 60 do 80 odstotkov populacije,« pravi kardiolog Janez Tasič. Cepljenje je pomembno predvsem za bolnike z boleznimi srca in ožilja.

SIMONA ŠOLINIČ

»Bolniki s temi boleznimi predstavljajo ogroženo populacijo in težje prebolijo okužbo ter imajo več resnih zapletov kot drugi in to kljub temu da redno jemljejo predpisana zdravila. Stranski učinki cepiva so milejši in redki v primerjavi s težavami, ki se pojavijo v zvezi z boleznijo covid-19,« pravi Tasič. Med ranljivejše spadajo tudi onkološki bolniki in bolniki s boleznimi pljuč, ledvic, sladkorni bolniki in kadilci.

»Srce in pljuča sodelujejo pri oskrbi organizma s kisikom. Če so prizadeta pljuča,

govor, zato so ogroženi zlasti tisti s koronarno boleznijo in povišanim krvnim tlakom, saj virus okvari žile in srčno mišico, kar vodi do novih zapletov. Enako velja za bolnike po operacijah na srcu, za tiste s prirojenimi srčnimi napakami, z boleznijo perifernih žil, zlasti če imajo sladkorno bolezen,« dodaja kardiolog. Ob tem dodaja, da je v času epidemije cepljenje končna rešitev zapiranja življenja: »S povečanjem odstotkov cepljenih v populaciji zmanjšujemo nevarnost okužbe tistih, ki se ne morejo ali ne smejo cepi-

druge težave. Zavedati se moramo, da je v starostni skupini ljudi, ki so starejši

Tako se okvarijo srčna mišica, zaklopke, endotel, prevodni sistem, arterije in vene, kar

okvare srčne mišice tudi srčno popuščanje, pogosto se pojavljajo nevarne motnje srčnega ritma in podobno. »Ker se okvari endotel žil in spremeni strjevanje krvi, lahko nastajajo v venah strdki, ki privedejo do pljučne embolije, prihaja lahko tudi do zamašitve perifernih žil v ekstremitetah ali drugih organih, kot so možgani in ledvice,« razlaga zdravnik. Zato je treba ob pojavu bolečine v prsih ali pojavu hitrega utripa srca, ob težki sapi, oteženem govoru ali premikanju udov takoj poklicati 112, saj so to znaki, ki kažejo na zaplete pri delovanju srca, kar zahteva takojšnjo zdravstveno pomoč.

Bolniki z boleznimi srca so torej pri covidu-19 še posebej ogroženi in potrebujejo dodatno osveščenost ter pozornost pri spremljanju bolezni. »Ker ne vemo, kako bo naš organizem odgovoril na bolezen, je pomembno, da se zaščitimo, in prav zaradi teh usodnih zapletov, ki jih ne moremo predvideti, priporočam vsem srčnim bolnikom, zlasti starejšim, preventivno cepljenje s cepivom, ki je varno in uspešno zaščiti človeka pred okužbo in zapleti ter je brezplačno,« pravi zdravnik. Pri tem opozarja, da je poleg zaščitnih ukrepov treba upoštevati tudi navodila o redni fizični dejavnosti, varovalni prehrani, opustitvi kajenja in o rednem jemanju zdravil.

Kardiolog Janez Tasič pravi, da je cepljenje enostavna, varna in učinkovita metoda, ki zaščiti ljudi pred številnimi boleznimi: »Spodbuja naravno obrambo organizma proti specifičnemu povzročitelju. Cepljenje ne zaščiti samo nas, temveč omogoča zaščito tudi ostalih ljudi. Nikoli ne bo mogoče cepiti vseh, saj obstajajo ljudje s težavami ali je bolezen v stanju, ko cepljenje ni priporočljivo. A ko si cepljen, je možnost prenašanja povzročitelja bolezni na drugo osebo bistveno zmanjšana. Več ljudi ko se cepi v populaciji, manjša je možnost širjenja bolezni.«

je obremenjeno tudi srce. Težave se povečajo, če je srce že okvarjeno. Zato mora vsak srčni bolnik biti še toliko bolj previden in upoštevati ukrepe v epidemiji,« dodaja zdravnik. »Ljudje, starejši od 65 let, imajo t. i. znižan imunski od-

ti. S tem rešujemo njihova življenja!«

Zapleti po več tednih ali mesecih

»Kljub »sanaciji« prvih težav bolezni se lahko šele po več tednih ali mesecih pojavijo

od 65 let, največ srčnih bolnikov,« dodaja Tasič. Čeprav so pri covidu-19 najbolj resni zapleti na pljučih, se ti nanašajo posredno tudi na srce. »Virus je kardiotoksičen in ko se razširi po telesu, sta prizadeta tudi srce in ožilje.

vodi k resnim zapletom in do nevarnih situacij za poslabšanje zdravstvenega stanja srčnega bolnika,« pojasnjuje sogovornik.

Ob okužbi se tako lahko pojavljajo akutne zapore koronarnih arterij, zaradi

Vedno več zapletov po prebolelem covidu-19

Slovenske bolnišnice že opazajo porast števila bolnikov, ki zaradi težav po prebolelem covidu-19 poiščejo pomoč na urgencah. Gre predvsem za zaplete z bakterijsko pljučnico, sledijo različni trombotični zapleti, največ je pljučnih embolij, tudi arterijskih in venskih embolij in tromboz. Prav tako pomoč poiščejo bolniki s kroničnimi internističnimi boleznimi, ki so se jim zaradi covid-19 poslabšale. Med temi so tudi bolniki, ki se jim je sladkorna bolezen poslabšala, ker so bili med boleznijo covid-19

zdravljeni s kortikosteroidi. Več je tudi bolnikov s poslabšanjem ledvičnega delovanja in bolnikov, ki jim dodatno upeša srce. Gre predvsem za starejše bolnike, ki imajo v večini primerov več kot 75 let, toda pomoč poiščejo tudi mlajši. Študije iz tujine kažejo, da se kar 15 odstotkov bolnikov, ki so prebolevali hujšo obliko covid-19, vrne v bolnišnico v dveh mesecih. Med tistimi, ki so prebolevali hujšo obliko covid-19, jih pet odstotkov ali celo več umre v prvih dveh mesecih po preboleli bolezni.

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Naj bo varnost zaposlenih vodilo vašega podjetja

Kaj pomeni varno delovno okolje? Pojem varnosti in zdravja pri delu obsega pravice in dolžnosti vseh članov v vsaki delovni organizaciji. Vsak zaposleni in tudi delodajalec morata upoštevati določene ukrepe za varovanje zdravja. Upoštevanje varstvenih ukrepov, spoštovanje navodil, predpisov in vestno ravnanje lahko privedejo do blaginje in zadovoljstva v podjetju ter preprečijo oz. zmanjšajo število poškodb, okvar zdravja ter možnosti za nastanek poklicnih bolezni na najmanjšo možno raven, kar pomeni, da delavci niso le potrošni material, ki ga po uporabi roka trajanja zavržemo, ampak bodo na ta način najverjetneje dočakali upokojev brez fizičnih poškodb in psihičnih posledic.

Varnosti in zdravja pri delu se moramo zavedati kot pojmov, ki nas spremljata na vsakem delovnem mestu, v vsakem procesu, ki ga opravljamo. Zavedati se je treba, da smo za varnost v veliki meri odgovorni kot zaposleni sami, seveda pa tudi delodajalci, saj morajo zagotoviti sredstva, sprejeti ukrepe za varno delo ter tudi nadzorovati njihovo spoštovanje. Ne smemo pozabiti na aktivnosti varstva pred požarom, ki so neposredno povezane z varnostjo pri delu.

Na področju varnosti pri delu evropska in slovenska zakonodaja delodajalcem in zaposlenim nalagata vrsto obveznosti, ki jih

je treba izpolniti. Kakovostno obvladovanje tveganj izboljšuje delovne razmere, zmanjšuje število poškodb pri delu, trajanje bolniškega staleža ter poklicnih bolezni. Hkrati izboljšuje vzdušje v podjetju, skrbi za harmonijo odnosov, zadovoljstvo zaposlenih in vpliva na delovno uspešnost ter storilnost. Predpisi so torej le navodila, ki jih je treba spoštovati, nikakor pa nanje ne smemo gledati z vidika možnih sankcij ob obisku inšpektorja, če jih ne spoštujemo. Zgledni delodajalci, ki jih je pri nas vedno več, namreč predpise oz. navodila za bolj zdravo in nena- zadnje varno delo strogo upošte- vajo, jih dopolnjujejo in v določeni

meri prilagodijo procesom, da je vsak zaposleni ponosen na to, v kakšnem podjetju dela ter kaj vse mu delodajalec zagotavlja, da je njegovo delo varno in si čim manjši napor ter tveganji.

Kako prepoznati vsa tveganja v vašem podjetju?

Prvotna delodajalčeva nalo- ga pri zagotavljanju varnosti pri delu zaposlenih je, da v podjetju oceni tveganje, ki nastaja zaradi opravljanja dejavnosti. V oceni tveganja so določeni ukrepi, ki jih morata upoštevati delodaja- lec in vsak zaposleni. Izpostavimo nekaj najpomembnejših ukre- pov za varo-

današnjega časa so **biološka tveganja**, kot npr. **aktualni koronavirus**. Po letu seznanjanja z ukrepi za preprečevanje okužb marsikateremu delodajalcu in tudi delavcu še danes ni čisto jasno, kakšna obrazna maska je dovoljena na delovnem mestu. Je prava tekstilna, ki nam jo po meri zašije šivilja in nanjo namesti naš logotip, ali mora biti kirurška? Obrazna maska za zagotavljanje varnosti pred aktualnim virusom na delovnem mestu mora ob upoštevanju vseh navodil in pri- poročil delavca ščititi pred viru- som, torej mora imeti naziv oseb- na varovalna oprema, za katero je zahtevano, da je izdelana in preizkušena po točno določenih standardih. Kirurške maske imajo ponavadi dokument, ki izkazuje njihovo varnost, v zadnjem času pa se že tudi nekateri izdelovalci tekstilnih mask poslužujejo tega, da svojim izdelkom zagotovijo dokument, ki izkazuje njihovo varnost in tako ti izdelki sodijo med osebno varovalno opremo, kot so npr. delovni čevlji s kovin- sko kapico, varnostna očala ...

Kaj pa fizični in psihični napori na delovnem mestu?

Pogosto srečujemo ljudi, ki so kot administrativni delavci bolj izčrpani od tistih, ki opravljajo fizično bolj naporna dela. Ne smemo zanemariti, da niso do- volj samo ukrepi, ki preprečuje- jo fizične poškodbe zaposlenih. V sodobnem svetu se pojavlja vedno več delovnih mest, ki predstavljajo za zaposlenega

verteks VZD

STORITVE NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TER VARSTVA PRED POŽAROM

VERTEKS VZD d.o.o., Medlog 15, 3000 Celje
vzd@verteks.si, 051 610 121, 040 802 156

Zdravi in zadovoljni zaposleni so ključ do uspeha, zato je pomembno, da zagotovimo varno, zdravo in kakovostno delovno okolje.

www.Verteks.si

stresno delovno okolje, psihične obremenitve ter tudi možnost psihičnega nasilja in mobinga. Nasilje na delovnem mestu je mogoče najti na vseh položajih v organizaciji. Vzroke lahko iščemo v slabi organizaciji dela, slabem sodelovanju med zaposlenimi, nejasni razdelitvi delovnih na- log, nejasni hierarhiji. Ključna sta zgodnje prepoznavanje znakov nasilja, mobinga ter takojšnje ukrepanje nadrejenih. Splošno znano je, da se ob prekomerni fi- zični obremenitvi razbremenimo tako, da si odpočijemo. Kaj pa ob prekomerni psihični obremenitvi? No, to je odvisno od posameznika, pri čemer je sproščanje ob stresu veliko težje in zahteva več koncentracije posameznika. Lahko bi rekli, da so psihične obre- menitve bolj škodljive kot fizične, saj vemo, da kronični stres ne pri- naša nič dobrega. Dober vodja torej hitro zazna prekomeren stres delavca ter skupaj poišče rešitev. Ker vemo, da nismo vsi enaki, je dobro ugotoviti, katero delo komu bolj ugaia in katero

mu povzroča stres. Logična po- sledica razbremenitve delavca na ta način je tudi, da bo svoje delo opravil z zadovoljstvom, bolj uspešno in hitreje, saj mu to ne bo muka. Z namenom spodbujanja zdravja in zadovoljstva zaposlenih je zakonsko določeno izvajanje programov promocije zdravja, kar pomeni, da deloda- jalec nekaj finančnih sredstev nameni temu, da na primer kupi smučarske karte, omogoči dostop do rekreacije ali fitnesa, uredi obisk joga inštruktorice v podjetju, poskrbi za košarico sve- žega sadja na delovnem mestu ali kaj podobnega.

Ekipa strokovnjakov po- magamo podjetjem v največji meri ne samo zagotavljati zadostitev predpisanih ukre- pov, ampak tudi prilagoditev vašega podjetja zaposlenim. Ti namreč tvorijo zdravo in uspešno podjetje.

Za svetovanje v zvezi z mo- žnostjo izboljšanja varnosti v vašem podjetju smo vam vedno na voljo vzd@verteks.si.

GRADBENA TRGOVINA

GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
Spodnje stranice 16, 3206
tomaz@gradbena-trgovina.si

www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI
MATERIAL**

BIRObit

DIGITALIZIRAJTE POSLOVANJE

www.birobit.si

Canon

Marinirana telečja kraka
4,75 €/kg

www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na ostrožno 22, Celje

FINGUŠT
MESNINE ŠTAJERSKE
PRAGERSKO

Strokovni sodelavec za tržno-administrativno podporo in javne razpise (m/ž) (Paka pri Velenju)

Od kandidata pričakujemo VI. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, poznavanje in uporabo MS Office orodij, e-računov, samoiniciativnost, odgovornost, natančnost, pripravljenost na učenje, dobre komunikacijske veščine, zaželeno poznavanje računovodskih principov in programov ter izkušnje z javnimi razpisi in prijavo nanje. Kandidatu nudimo stimulatивно plačilo z vsemi dodatki, dopoldanski delovni čas, pogodbo za določen čas 1 leta z možnostjo podaljšanja, če se bomo ujeli v timu. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. LKK, d. o. o., Paka pri Velenju 63, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Poslovodja (m/ž) (Žalec)

Pričakujemo vsaj 2 leti delovnih izkušenj, srednjo splošno izobrazbo smeri ekonomski tehnik ali trgovinski poslovodja, natančnost, odgovornost, inovativnost, znanje nemškega jezika, znanje dela z računalnikom, MS Office, zaželeno Panteon, timsko osebo, ki je zanesljiva in dokonča projektno delo. Nudimo pogodbo za nedoločen čas s preizkusnim obdobjem 6 mesecev, zaposlitev za poln delovni čas; dopoldanski delavnik od 8. do 16. ure. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. Vi-ja, d. o. o., Gotovlje 111c, 3310 Žalec. Več informacij na www.trgotur.si.

Samostojni računovodja (m/ž) (Arclin)

Od kandidata pričakujemo nujno poznavanje in izkušnje materialnih zalog v proizvodnji in razknižje-

vanje, 10 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, smisel za ekonomsko poslovanje podjetja, vsaj VI. stopnjo izobrazbe, smer računovodstvo oz. podobno področje, samostojnost in samoiniciativnost – pričakujemo osebo, ki bo samostojno opravljala delo, ne da bi potrebovala nenehno usmerjanje, izjemno natančnost – pri delu s številkami pričakujemo izjemno natančnost, saj le tako lahko zagotavljamo kakovostno opravljeno delo navznoter in navzven. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. Magles, d. o. o., Arclin 33, 3211 Škofja vas pri Celju. Več informacij na www.trgotur.si.

Natakar (m/ž) (Velenje)

Delovne naloge bodo zajemale strežbo tradicionalne kitajske hrane, pijače in ostalih napitkov. Pričakujemo vsaj 1 leto delovnih izkušenj na področju strežbe hrane in pijače, urejenost, komunikativnost, ročne spretnosti, natančnost in delovno vztrajnost. Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja in urejeno delovno okolje. Xi-hu, d. o. o., Partizanska cesta 1, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 6. 2. 2021. Več informacij na www.trgotur.si.

Orodjar (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Opis delovnih nalog: izdelovanje orodij za brizganje plastike oziroma izpopolnjevanje orodij (rezkanje, struženje, brušenje, vrtnanje), sodelovanje pri snovanju, razvoju, oblikovanju in preizkušanju orodij in delovnih priprav, izdelovanje zahtevnejših orodij, nadomestnih delov, skladiščenje in vzdrževanje orodij. Od kandidatov pričakujemo vsaj 2 leti delovnih izkušenj, samostojno opravljanje dela. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. Daplast, d. o. o., Legen 23, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Sodelavec za komercialno in marketing (m/ž) (Soštanj)

Opis delovnega mesta: izvajanje del s področja marketinga, trženja in prodaje, priprava marketinških gradiv, dokumentov (prospekti, brošure, predstavitve, grafike ...), skrb za celostno grafično podobo podjetja, izvajanje marketinških, trženjskih in prodajnih dejavnosti in spremljanje njihove realizacije, načrtovanje in izvajanje promocijskih dejavnosti,

udeležb sejmov, degustacij, predstavitev ..., sodelovanje pri ustvarjanju blagovnih znamk in pri trženju oglasnega prostora. Od kandidata pričakujemo V. stopnjo izobrazbe tehnične ali druge ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj, znanje angleškega jezika, vsaj B1 stopnje, napredna računalniška znanja MS Office paketa, vozniški izpit. Prijave zbiramo do 20. 1. 2020. KZ Šaleška dolina, z. o. o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Delavec v proizvodnji (m/ž) (Velenje)

Opis delovnega mesta: 3-izmenjsko delo v urejeni proizvodnji, obdelovanje in priprava plastičnih polizdelkov za nadaljnjo uporabo. Od kandidatov pričakujemo pripravljenost na večizmenjsko delo, občasno tudi ob sobotah, upoštevanje navodil, pridnost, marljivost in natančnost. Kandidatom nudimo neposredno zaposlitev pri naročniku, redno mesečno plačilo z izplačilom potnih stroškov in nadomestila za prehrano. Prijave zbiramo do 31. 1. 2021. Leplast, d. o. o., Preloška cesta 1, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Višji inženir (m/ž) (Velenje)

Opis delovnega mesta: opravlja dela razvoja aparatov, komponent in sklopov aparatov ali razvoja produktivnih tehnologij, sodeluje z ekipo sodelavcev na svojem strokovnem področju ... Gorenje, d. o. o., Partizanska cesta 12, 3503 Velenje. Prijave zbiramo do 14. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajni svetovalec v trgovini Zavas (m/ž) (Celje)

V Sloveniji smo decembra odprli že šesto specializirano Zavas maloprodajno trgovino – v trgovskem središču Supernova v Celju, zato v svoj prodajni tim vabimo novega sodelavca na delovnem mestu prodajni svetovalec v trgovini Zavas Celje. Zavas, d. o. o., Špruha 19, 1236 Trzin. Prijave zbiramo do 29. 1. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Upravljalec CNC-strojev (m/ž) (Sentjur)

Opis dela: delo v proizvodnji, upravljanje, nastavitve ter vodenje linije za police, upravljanje viličarja in mostnega dvigala. Tegometall, oprema trgovin, d. o. o., Cesta Kozjanskega odreda 29, 3230 Sentjur. Prijave zbiramo do 14. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Programer (m/ž) (Polzela)

K sodelovanju vabimo prgramerja. Zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja. Delo je zanimivo in strokovno zahtevno. Poteka v usklajenem, mlademu in izkušenemu kolektivu. Nudimo možnost strokovnega napredovanja, pridobivanja novih znanj in redno plačilo. Prijave s priloženim življenjepisom in referencami pošljite izključno v elektronski obliki. Dat – Con, d. o. o., Cvetlična ulica 52, 3313 Polzela. Prijave zbi-

ramo do 30. 1. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com

Računovodja (m/ž) (Ljubno ob Savinji)

Kratek opis del in nalog: knjiženje prejetih in izdanih računov, osnovna sredstva, amortizacija, priprava in oddaja DDV-obračuna, obračun plač, priprava bilanc in davčnega obračuna. KLS Ljubno, d. o. o., Loke 36, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 14. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater proizvodnih linij – predelovalec/obdelovalec kovin (m/ž) (Ljubno ob Savinji)

Pričakujemo vsaj IV. stopnjo tehnične smeri (npr. strojni mehanik, mehatronik operater), alternativa tudi druga izobrazba IV. stopnje naravoslovne smeri z dobrimi delovnimi navadami. KLS Ljubno, d. o. o., Loke 36, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 11. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Namestnik direktorja (m/ž) (Žalec)

Za našega naročnika, hitro rastoče, inovativno ter prodorno podjetje na področju specializiranih produk-

tov za avto-moto industrijo, z več kot 20-letno tradicijo in prisotnostjo na več kot 40 trgih po svetu iščemo strokovnjaka za zasedbo delovnega mesta namestnik direktorja. Heads, d. o. o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 4. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja projektov gradenj in vzdrževanja - inženir gradbeništva za delo v Celju (m/ž)

Opis delovnih nalog: samostojna priprava projektov (manjši in srednje veliki) novogradnje večstanovanjskih stavb ter projekti vzdrževanja in prenov stanovanj ter stanovanjskih stavb, organiziranje izvedbe projektovnih dejavnosti in vodenje projektne tima, ... Nepremičnine Celje, d. o. o., Miklošičeva ulica 1, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 10. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Upravljalec strojev II (m/ž) (Loče)

Pričakujemo končan skrajšan program poklicne šole ali osnovnošolsko izobrazbo, vozniški izpit B-kategorije, pripravljenost na triizmensko delo, iznajdljivost in usmerjenost k doseganju ciljev ... Weiler Abrasives, d. o. o., Titova cesta 60, 2000 Maribor. Prijave zbiramo do 21. 1. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Junior controler (m/ž) (Žalec)

Novi sodelavec bo zadolžen za izvajanje analiz finančnih rezultatov in nadzor odstopanj, pripravo poročil v skladu z internimi zahtevami poročanja, sodelovanje s sodelavci znotraj oddelkov in med njimi z namenom pridobivanja konkretnih informacij in podatkov ... Juteks, d. o. o., Ložnica 53a, 3310 Žalec. Prijave zbiramo do 14. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

CNC-operater (m/ž) (Ljubno ob Savinji)

Naloge in odgovornosti: strežba strojem in korekcije pri nastavitvah, pripravljanje strojev in naprav za zagon, posluževanje in nadzor nad delovanjem, nastavljanje in posluževanje CNC-strojev ... Redno plačilo, urejeno delovno okolje. Podkrižnik, d. o. o., Loke 33, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 13. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec na montažni liniji (m/ž) (Nazarje)

Zaradi povečanega obsega dela zaposlimo v proizvodnji nove sodelavce na montažnih linijah. Naloge in odgovornosti: ročna

sestava, sestava na montažnih linijah, skrb za kakovost izdelkov, druga dela po navodilih nadrejenih. Podkrižnik, d. o. o., Loke 33, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 13. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Projektni vodja (m/ž) (Velenje)

Delo: vodi in koordinira izvajanje projektov, skrbi za nemoten prenos informacij med različnimi oddelki, ki so povezani s projektom, v sodelovanju z vodji služb pripravlja terminski plan izdelave, pripravlja predlog sestave oz. oblikovanja projektne skupine, terminsko spremlja projekte po posameznih fazah ... Gorenje Orodjarna, d. o. o., Partizanska cesta 12, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 31. 1. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Zdravstveni tehnik – medicinska sestra (m/ž) (Dobrna)

Pričakujemo obvezen vpis v zdravstveni register, komunikativno, prijazno in samoiniciativno osebo ... Terme Dobrna, d. d., Dobrna 50, 3204 Dobrna. Prijave zbiramo do 12. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Člani FC Dobovec po zmagi na Malti

Kristjan Čujec še vedno nosi ogromno breme v igri našega državnega prvaka.

Dobovčani po preobratu v osmino finala futsal lige prvakov

Na Malti boljši predvsem od Brazilcev

Slovenski prvak v futsalu Dobovec se je uvrstil v osmino finala lige prvakov. Z malteškim prvakom se je pomeril zgolj v gosteh. Tam je po dramatičnem obračunu zmagal s 3:2. V Gziri so bili Damir Puškar, Kristjan Čujec, Žiga Čeh, Teo Turk, Tihomir Novak, Marko Peček, Timotej Kotnik, Niko Peček, Uroš Kotnik, Luka Perić, Vedran Matošević, Klemen Duščak, Blaž Gorinšek in Niko Cesarec.

DEAN ŠUSTER

Dobovec je dvakrat zaostajal, za izenačenje je poskrbel Hrvat Luka Perić, za zmago pa njegov rojak Tihomir Novak.

Najslajše, v zadnji minuti

Ekipo Luxol St. Andrews sestavljajo številni tujci, pet

Brazilcev ter Portugalec, Gruzijec, Romun, Srb in Norvežan. Trener Dobovca Kujtim Morina se je moral znajti brez kapetana Roka Mordeja, ki je leta 2019 dobil rdeč karton v Moskvi. Vodilna ekipa 1. slovenske futsal lige se je na koncu tesno, a zaslužno uvrstila med šestnajst najboljših ekip letošnje lige prvakov. V 19. evropski tekmi je Dobovec prišel do 12. zmage, z njo pa je izpolnil zastavljen cilj in se četrtič uvrstil v ta del tekmovanja.

Pravi obraz v pravem trenutku

Dobovec je narekoval ritem in prevladoval. Imel je deset strelav več v okvir vrat, a moral ves čas loviti domačine. Ti so povedli že po dveh minutah igre. Po dveh Perićevih izenačenjih je v 40., zadnji minuti za veliko veselje Dobovčanov poskrbel Novakov zadetek. »Presrečen sem, da smo zmagali in se uvrstili med šestnajst najboljših ekip v Evropi. To je zelo pomembna in obenem tudi zelo težka zmaga. Vedeli smo, kaj nas čaka, saj je malte-

ška ekipa sestavljena iz dobrih igralcev, predvsem Brazilcev. Kapo dol pred fanti. Vedno, ko je najbolj pomembno in potrebno, pokažejo pravi obraz. Ni lahko dvakrat zaostajati na gostovanju in se v igro vrniti proti taki ekipi,« navdušenja ni skrival trener **Kujtim Morina**.

Še ena ovira do Minska

Tekmeča v osmini finala lige prvakov bo Dobovec dobil danes na žrebu na sedežu krovne zveze v Nyonu. Osmina finala bo med 16. in 21. februarjem.

O napredovanju na zaključni turnir bo znova odločala le ena tekma. Možni tekmeči Dobovca so nosilci, ki jih je osem: Barcelona, Inter (oba Španija), Sporting, Benfica (oba Portugalska) Kairat, Aktobe (oba Kazahstan), KPRF in Ugra (oba Rusija). Vseh 16 ekip je prijavilo gostiteljstvo tekme, ki ga bo določil žreb (14.00). Po osmini finala bo v ligi prvakov na sporedu zaključni turnir osmerice s četrtfinalom, polfinalom in finalom. Ta bo predvidoma konec aprila v Minsku. Naslov brani Barcelona.

Celjankam še tretji derbi proti Slovenskim goricam

Sobotno popoldne je v športnem Celju minilo v znamenju derbija prve slovenske ženske futsal lige. Že tretjič letos so se pomerile Celjankam in državne prvakinja iz Slovenskih goric.

Gostje so v knežje mesto pripotovale močno okrepljene, saj so pred kratkim dobile kar pet novih igralk, med njimi tudi državne reprezentantke. Toda že tretjič letos so morale priznati premoč Celjankam, ki so znova dokazale svojo kakovost in zato upravičeno ciljajo na naslov državnih prvakinj.

Na odmor le z golom prednosti

Tekma je postregla z vsem, kar lahko nudi dvoranski nogomet. Prava škoda je, da si obračuna niso

mogli ogledati ljubitelji futsala v živo. Od vsega začetka so Celjankam narekoval oster ritem. Bile so agresivne in so lovile tekmičice že v njihovi obrambni polovici. Vrstile so se priložnosti, reprezentančna vratarka gostij Valentina Tuš je bila z naskokom najboljši člen v vrsti državnih prvakinj, a je vseeno morala v prvem delu dvakrat po žogo v svojo mrežo. Celjankam so povedle z 2:0, a le nekaj sekund pred koncem prvega polčasa so prejele nesrečen zadetek – žoga se je odbila od domače igralka in presenetila vratarko.

Tanškova zadeva na derbijih

V drugem polčasu se je ponovila slika z uvoda derbija. Celjankam so prevladoval in povedle kar s 5:1. V izdihljajih tekme so gostje uspele ublažiti poraz, srečanje se je končalo z zmago domačink s 5:2. V domači vrsti je blestela reprezentantka Vanja Tanšek, ki je dosegla dva gola. Kot zanimivost je treba dodati, da je Tanškova prav na vsakem derbiju v letošnji sezoni dosegla vsaj en zadetek proti svojim nekdanjim soigralkam. En gol je v soboto dodala Gaja Srnc, dvakrat pa sta sodnika pripisala gostjam avtogol. V celjski ekipi so tri vratarke, Tjaša Močnik, Barbara Lah in Lavra Zagajšek ter igralka Deja Adamič, Anka Ložar, Vanesa Kozina, Vanja Tanšek, kapetanka Sergeja

Prizor z derbija Celje – Slovenske gorice, toda iz nekih drugih (z navijači na tribuni Kajuhove dvorane), normalnih časov.

Kos, Klementina Mavhar, Patricija Pesjak, Ines Ermenc in Gaja Srnc.

Šele na polovici poti

Trener vodilne ekipe na lestvici **Drago Adamič** je dejal: »Čestitam obema ekipama za vrhunsko predstavo. Gostje so pripotovale izjemno okrepljene, zato sem pričakoval težko tekmo s tesnim izidom. Moram priznati, da so me dekleta izredno pozitivno presenetila. Odigrala so zbrano,

do potankosti so se držala dogovorov in povsem zaslužno zmagala. Napredujemo iz tekme v tekmo. Naše igralka trenirajo vrhunsko, moram jih pohvaliti za njihove dosedanje dosežke. Ne smejo se prevzeti. Morajo se zavedati, da so šele na pol poti do cilja.« Celje ima vseh 24 možnih točk in si je praktično že zagotovilo najboljši izhodiščni položaj pred končnico. Slovenske gorice so zbrale 12 točk, Sevnica in Košana jih imata

po 5. Do konca rednega dela so še štirje krogi. Adamičeve varovanke se bodo še dvakrat pomerile s Sevnico, gostovale bodo še v Spodnjem Dupleku pri Slovenskih goricah, v dvorani I. gimnazije v Celju pa bodo pričakale tudi Košano iz Pivke. V polfinalu je treba za napredovanje zmagati dvakrat, v finalu pa prvak postane ekipa, ki zmagata trikrat.

DŠ
Foto: SHERPA

Trener ŽNK Celje Drago Adamič

Urban Lesjak sedi tretji z desne. Z visoko dvignjenimi rokami je bodril svoje soigralce s klopi, kar pa ni pomagalo. Moral je med vratnici. Desno od njega sedi trener vratarjev, Celjan Aleš Anžič.

Jure Dolenec spada med tiste, ki vselej iskreno ocenijo prikazano na tekмах.

Na svetovnem prvenstvu v Egiptu skoraj nič po načrtih, tudi v naši reprezentanci ne

»Lesi« se je moral vrniti ...

Slovenska rokometna reprezentanca je na svetovnem prvenstvu v Egiptu premagala Belorusijo z 29:25 in je v drugi del tekmovalja prenesla dve točki. Junak tekme je bil nedvomno Celjan Urban Lesjak, ki je prvo tekmo z Južno Korejo gledal doma (51:29), obračun z Rusijo je že spremljal v Egiptu (25:31), prvo tretjino bitke z Belorusi je presedel na klopi.

DEAN ŠUSTER

Potem pa je ob visokem zaostanku naše izbrane vrste vstopil med vratnici in usodno posegel v zaplet in razplet tekme: »Stopili smo skupaj in dokazali, da smo boljši. To nam ni uspelo proti Rusom, čeprav menim, da smo boljši tudi od njih. Belorusko ekipo, ki je zelo dobra, smo imeli v drugem polčasu pod nadzorom. Prikazali smo veliko želje in borbe, obenem smo tudi uživali v naši igri.« Zbral je osem obramb. Z reprezentanco je opravil le en trening. Če ne bi bil pozitiven Urh Kastelic, v naši izbrani vrsti Lesjaka sploh ne bi bilo: »O tem, kaj vse je bilo narobe, sploh nisem razmišljal. Svetovno prvenstvo je

nekaj posebnega in pred tekmo sem vse pozabil.« 30-letni »Lesi« je trenutno član nemškega Hannovra.

Še bolje bo treba

Najbolj učinkovita sta bila nekdanji član Celja Pivovarne Laško Blaž Janc z osmimi in **Jure Dolenec**, ki je igral tudi za velenjsko Gorenje, s sedmimi goli: »Naša igra ni bila popolna, še zdaleč od tega. Očitno je bilo, da smo obremenjeni z rezultatom. Imeli smo težave v napadu. Toda dihalo smo eden za drugim in ujeli smo svojih deset minut ob koncu prvega polčasa. Zelo sem vesel, da smo se tako dobro odzvali po težkem porazu proti Rusom. Še

Številne (upravičene) kritike

V novi skupini je imela Švedska štiri točke, Rusija tri, Slovenija in Egipt po dve, Belorusija eno, Makedonije pa nobene. Drugi del prvenstva, v katerem se reprezentance borijo za vstop v četrtfinale, je Slovenija včeraj začela s tekmo proti Severni Makedoniji. Konec tedna jo čakata odločilna obračuna v boju za osvojitev prvega ali drugega mesta v skupini, jutri s Švedsko (20.30) in v nedeljo z Egiptom (18.00). Selektor Ljubomir Vranješ je priznal, da mu je krepko odleglo po zmagi nad Belorusi. Po porazu z Rusi se je vilo ogromno pripomb in kritik; da je vrnitvi v selekcijo 36-letnega Celjana Dragana Gajića botrovalo prijateljstvo z Urošem Zormanom, pomoč-

Nekdanji bombardier celjskega moštva Borut Mačkovšek je v svojo igro vnesel raznovrstnost.

nikom selektorja, da je Vranješ v Egipt popeljal kar pet srednjih zunanjih igralcev, od tega da sta dva kot njegova kopija, da je njegov demokra-

tičen način vodenja ekipe po vzoru Švedske neprimeren za naše fante, ki so vajeni, da trener udari po mizi. In še bi lahko naštevali. Če bo

Slovenija premagala Švedsko in Egipt, bodo na dan prišle odlike, v primeru porazov bo vse črno ...

Foto: IHF

V Podgorici ni bilo možnosti za presenečenje

V Podgorici je bila najboljša strelka Cinkarne Celje 18-letna Mojca Jelenc, ki jo je selektor Damir Grgić povabil v člansko reprezentanco.

Košarkarice Cinkarne Celje so v glavnem mestu Črne gore odigrale dve tekmici Jadranske lige z Budućnostjo.

Obe so visoko izgubile, favoritinja za končno zmago v mednarodni regionalni ligi so bile sprva boljše za 15 točk, dan kasneje pa še za 19. Mlada celjska ekipa je bila brez pravih možnosti za morebitno presenečenje. Na drugi tekmi se je uspela upirati celo do 27. minute, ko je zaostajala le za točko (37:38), potem pa je povsem popustila in do konca tekme dosegla le še 12 točk. Na prvem srečanju sta po 11 točk dosegli Sophia Gbemutor in Mojca Jelenc, slednja je bila najboljša strelka Cinkarne naslednji dan z 12 točkami. Naslednji teden naj bi v Celju gostoval beograjski Partizan.

Slovensko žensko košarkarsko reprezentanco v prvem tednu naslednjega meseca čaka še zadnji ciklus kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu, dvoboja z Bolgarijo in Islandijo v ljubljanskem mehurčku. Po dogovoru s selektorjem Damirjem Grgićem bo tekmi izpustila Shante Evans. Na seznamu je 14 košarkaric, tudi tri članice celjske Cinkarne, Lea Debeljak, Mojca Jelenc in Maruša Seničar.

DŠ, foto: Andraž Purg – GrupA

Državni prvaki že v Turčiji

Nogometaši Celja so odigrali prvo prijateljsko tekmo. Na igrišču z umetno podlago Olimp so gostili drugoligaško ekipo.

Končni izid je bil 1:1. Nafta je povedla z golom Nermina Haljete, poraz državnih prvakov je preprečil Valentin Zekhov. Novi trener Celja Jiří Jarošík je priložnost za igro ponudil 22 nogometašem. Vsi rezultati testov na covid-19 so bili negativni in včeraj je 26 igralcev odpotovalo na priprave v turški Belek. Jarošík bo imel ob sebi deset strokovnih sodelavcev.

DŠ, foto: NK CELJE

Novi trener nogometašev Celja Jiří Jarošík ima na pripravah v Turčiji deset strokovnih sodelavcev.

Tako kot reka
v daljavo se izgubi,
odšel si tiho, brez slovesa,
za seboj pustil si spomin
na naša skupna leta.
Le srce in duša vesta,
kako boli, ko tebe, Jernej,
med nami več ni.

V SPOMIN

JERNEJ KRAŠOVEC

iz Zgornje Rečice pri Laškem
(1988 – 2011)

Hvala vsem, ki za trenutek stojite ob njegovem
prezgodnjem grobu in mu prižigate sveče v spomin.

Vsi njegovi

L 8

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.

V SPOMIN

18. januarja je minilo pet let,
kar nas je prezgodaj zapustil
naš dragi

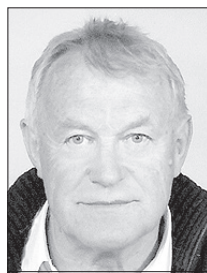
JANKO RAZGORŠEK

Angel naš je na nebu in čuva nas vsak dan, zato
nihče od nas nikoli ni sam.

Vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu,
iskrena hvala.

Vsi njegovi

56

Glej, zemlja je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.

(S. Makarovič)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija,
brata, strica in svaka

VIKTORJA ŽGAJNERJA

iz Vojnika
(23. 11. 1943 – 4. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za vsa izražena pisna in ustna
sožalja ter darovano cvetje, sveče, darove in svete maše.
Hvala podjetju Klima Celje, DU Vojnik, DU Škofja vas in
društvu ZMSS.

Hvala gospodu župniku za cerkveni obred, trobentaču
in pogrebni službi.

Prisrčna hvala gospe Ivici Kos za ganljiv govor.
Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ga boste ohranili v
svojem srcu in lepem spominu.

Za vedno boš ostal v naših srcih, podnevi v mislih, ponoči
v sanjah.

Žalujemo: vsi njegovi, ki ga bomo zelo pogrešali.

p.

MOTORN VOZILA

PRODAM

OPEL astra 1,6 igl, bencin, letnik 1994, prvi
lastnik, reg. do 25. 5. 2021, zatemnjena
stekla, zimske in letne gume, prodam. V
račun vzamem tudi smrekovo hlodovino.
Telefon 041 743-750. p

KUPIM

OSEBNO vozilo ali motorno kolo Tomos in
podobno, v kakršnem koli stanju, kupim
za lastno uporabo. Telefon 031 783-047.
42

AKUSTIKA

PRODAM

HARMONIKO Melodija, B, Es, As, Cis, prodam.
Telefon (03) 5736-731. 49

OPREMA

PRODAM

KOMBINIRAN vgradni kuhinjski, tri plin,
ena steklo keramična plošča, dim. VŠG
410/600/530, Gorenje, prodam. Telefon
041 278-245. 61

POSEST

MENJAM

STANOVANJE v Novi vasi v Celju, dvosobno,
menjam za dvoiposobno v Celju ali oko-
lici. Telefon 041 278-245. 61

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave barve, pred
nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom.
Telefon 070 545-481. p

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesno-
stjo, prodamo. Brezplačna dostava po
celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaat,
telefon (02) 582-1401. n

PRAŠIČE domače vzreje, različnih tež, za
zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. Možna
dostava. Andrejeva kmetija iz Jazbin,
telefon 031 509-061. 16

JARKICE, mlade kokoši nesnice, rjave, redno
cepljene, prodamo in dostavimo. Telefon
031 751-675. n

PUJSE, težke od 30 do 180 kg ter izločene
svinje »čoke« prodam. Domača hrana,
možna dostava. Telefon 031 311-476. 34

PUJSKE, težke od 30 do 100 kg, za nadaljnjo
rejo in prašiče, težke od 100 do 200 kg,
po 1,80 EUR/kg, prodam. Telefon 031
839-090. p

BIKA ls, težkega 130 kg in pašnega bika,
težkega 600 kg, prodam po dogovoru.
Kupim brejo kravo ali nebreno pašno kra-
vo. Telefon 041 547-769. 47

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

VINO, belo, rdeče, modro frankinjo, koruzo v
zrnu in ječmen prodam. Možna dostava,
ugodna cena. Telefon 041 382-735. p

KORUZO ter jedilni in krmni krompir prodam.
Možna dostava. Telefon 041 742-334. p

DOMAČE ocvirke prodam. Telefon 031 546-
951. 50

20 SILAŽNIH bal, prve in druge košnje, pro-
dam. Telefon 041 324-256. 58

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupim.
Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-
286. p

PSA mladčka, mešanca med nemškim ovčar-
jem in labradorcem, starega štiri mesece,
kupim po zmerni ceni. Telefon 040 344-
182. 53

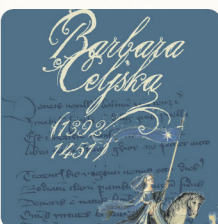
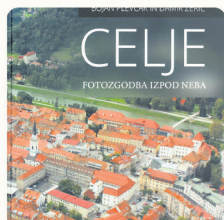
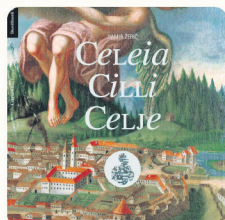
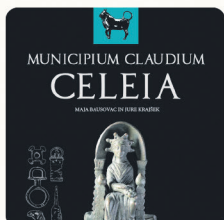
OSTALO

PRODAM

SUHA bukova drva prodam. Telefon 031 465-
719. 55

SENO v kockah in rinfuzi ter mešana suha
drva prodam. Telefon 040 827-587. 59

SUHA bukova drva prodam. Telefon 041 697-
819. L 10

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

www.reporter.si

DOM PRIVILEGIRANCEV - Center starejših Trnovo je zavetišče Jankovičevih podpornikov
ROMAN KIRN - Nekdanji veleposlanik o Sloveniji kot črnem račku evropske politike
MATJAŽ ŠERKEZI - Večina obiskovalcev gora za zimske razmere nima potrebnega znanja
SODNE KRIVICE - Država plačuje visoke odškodnine, zanje pa nihče ne odgovarja

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

MALE OGLASE, ČESTITKE, OBVESTILA IN OSMRTNICE

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

sprejemamo v času uradnih ur
(7.00–15.00) na sedežu podjetja,
Prešernova ulica 19, Celje.

POŠILJATE JIH LAHKO TUDI PO ELEKTRONSKI POŠTI

na naslov oglasit@nt-rc.si

ali jih sporočate po

TELEFONU 03 4225 144.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA

od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

kanal 673

kanal 306

kanal 271

kanal 152

V SPOMIN

Minilo je dvajset let,
kar nas je zapustila
naša

ANA GUČEK

iz Strmce pri Laškem
(1941 – 2001)

Hvala vsem, ki se je spominjate in ji prižigate sveče.

Vsi njeni

L 6

*Ni res, da si odšel; nikoli ne boš!
Ujet v naša srca z najlepšimi spomini
boš vsak naš korak spremljal v tišini.*

ZAHVALA

Ob neizmerni bolečini z izgubo
našega ljubega moža,
očeta in dedija

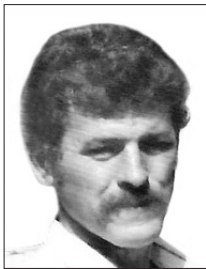
IVANA KUKOVIČA

(26. 12. 1938 – 3. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in vsem, ki ste ga poznali, za vsak vaš poklon,
stisk roke, topel objem, za vsa ustna in pisna sožalja, kar
nam je v tej bolečini veliko pomenilo.
Iskrena hvala za darovano cvetje, sveče in svete maše in g.
župniku Vinku Čonču za lepo opravljen cerkveni obred.
Zahvala tudi zdravnikom in vsemu medicinskemu osebju
Bolnišnice Celje, sosedi Alenki Urbajs in pogrebni službi
Zagajšek.

Žalujemo: žena Silva, sinova Darko in Boštjan z
družinama ter vnuki

p.

*Nismo ti mogli bolečine odvzeti,
nismo te mogli še enkrat objeti.
Naša te žalost žal ni prebudila,
solza se nikdar ne bo
posušila.*

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil dragi
sin, brat, stric in svak

DRAGO VIDEČ

iz Male Breze 53b, Šentrupert
(17. 9. 1967 – 26. 12. 2020)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje ter
darovali cvetje in sveče.

Hvala gospodu župniku Iztoku Hanžiču za lepo opravljen
obred, pevcem KUD Šentrupert, Dragu Pušniku za poslo-
vilne besede in Komunali Laško za organizacijo pogreba.
Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo: vsi njegovi

L 7

Umrli je naša upokojena sodelavka

**MILENA
VULOVIČ**

zaposlena kot finančno-računovodski delavec v
službi za finance in računovodstvo.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Splošna bolnišnica Celje

n

*Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.
(J. W. Goethe)*

V SPOMIN

20. januarja je minilo dve leti
žalosti, kar nas je zapustil dragi
mož, ati, tast in ata

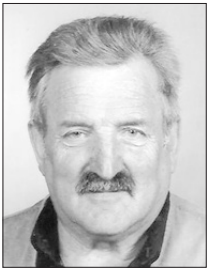
KAREL SALOBIR

(29. 6. 1938 – 20. 1. 2019)

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob
njegovem grobu in ga ohranjate v lepem spominu.

Žalujemo: vsi njegovi

p

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te več ni.*

ZAHVALA

V zadnjih urah preteklega leta
se je od nas hitro in tiho
poslovil ljubljeni mož, oče,
dedi in pradedi

**IVAN
OBREZ**

iz Visoč 18, Planina pri Sevnici
(16. 6. 1937 – 31. 12. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za vsa izrečena ustna in pisna
sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala po-
grebni službi Žalujka za organizacijo pogreba, župniko-
ma g. Jožetu Vengustu in g. Jožetu Jevšniku za opravljen
cerkveni obred, vnukinji Špeli za prebrane besede slo-
vesa, Mateji Bobek za odpeti žalostinki in trobentaču za
odigrano poslovilno melodijo.

Posebna zahvala osebni zdravnici dr. Anji Kolman Hvalc
in dežurni ekipi ZD Šentjur za nudeno prvo pomoč. Iskre-
na hvala podjetju Tajfun Planina, ključavničarstvu Plank
Štore, kolektivu OŠ Antona Aškercar Rimske Toplice in
kolektivu DSO Šentjur.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.
Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Žalujemo: vsi njegovi

L 11

*V vsakem človeku je nekaj
spomina pustila
- dosti pretrpela in kot lastovka
na zadnji let odletela.
V življenju je le dajala,
kar je zmogla in kar je znala.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi

**ZDENKE
GOTAR**

(1960 – 2020)

se iz srca zahvaljujemo vsem za vsa pisno in ustno izra-
žena sožalja, za sveče in cvetje ter darovane maše. Hvala
vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.
Hvala gospodu župniku Roku Metličarju za pogrebni
obred, Komunalni Laško, cvetličarni Palaška, Leonu Po-
lancu za zaigrano Tišino ter vsem ostalim, ki so nam
stali ob strani in nam pomagali.

Žalujemo: hčeri Mateja z družino in Jerneja

p

*Tiho teče našega življenja reka,
tiho teče solza lepega spomina.
Umrje srce, a ostane bolečina
v srcu dragega in večnega
spomina.*

V SPOMIN

22. januarja bo minilo leto žalosti,
kar nam je smrt vzela našo drago

NEVENKO FANTINATO

iz Laškega

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob nje-
nem grobu, ji prižigate svečke in jo ohranjate v lepem
spominu.

Za vedno boš v naših srcih – tvoji najdražji.

L 4

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo
človeka.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta,
deda, pradedi, tasta,
brata in strica

JERNEJA DEŽELAKA

iz Laškega
(1. 8. 1931 – 24. 12. 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, va-
ščanom Sela in znancem za izražena ustna in pisna sožalja
ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo
se tudi zaposlenim Doma starejših Laško, infekcijskemu
oddelku Splošne bolnišnice Celje, Komunali Laško in go-
spodu kaplanu Klemnu Jagru za opravljen cerkveni obred.
Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo: vsi njegovi

L 9

sport@nt-rc.si

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Smrti

Celje

Umrli so: Brigita MEDVED iz Celja, 84 let, Kristina LUD-
VIK LOŠDORFER iz Štor, 43
let, Milan HOHNJEC iz Ce-
lja, 78 let, Andrej Alfred RE-
GNER iz Celja, 80 let, Jožef
GORIŠEK iz Lokavca, 74 let,
Veronika PETEK iz Pongra-
ca, 89 let, Jožefa RAMŠAK
iz Gavn, 85 let, Srečko PAUČ-
NIK iz Šentjurja, 75 let, Jožef
ŽNIDARŠIČ iz Stopnika, 72
let, Gabrijela FRECE iz Lož,
82 let, Gabrijela PINTER iz
Strenskega, 84 let, Anton
LAPORNIK iz Sedraža, 83
let, Stanislav REK iz Vele-
nja, 87 let, Anton PLEVNİK
iz Paridola, 76 let, Vincenc

MEŽNAR iz Pariželj, 86 let,
Silvester OSTROŽNIK iz
Košnice pri Celju, 101 leto,
Francišek PUC iz Kavč, 86
let, Nada OREHEK iz Dom-
žal, 86 let, Marjana ŠKORJA
iz Velikih Grahovš, 53 let.

Popravek:
Iz UE Celje so nam za 53.
številko Novega tednika po-
sredovali napačen podatek.
Umrli je Jaroslav SLAPNIK
iz Celja, 70 let, in ne Jožefa
SLAPNIK.

Laško
Umrli so: Frančiška RAM-
ŠAK iz Belovega, 84 let, Mi-
hael ROMIH iz Trobnega
Dola, 97 let, Drago VIDEČ iz
Male Breze, 53 let, Stanislav
POŽUN iz Spodnje Rečice,

89 let, Irena DACAR iz Se-
draža, 60 let, Alojzij MAČEK
iz Slivnega, 84 let, Dragica
PIŠOTEK iz Laškega, 83 let,
Cvetka KARNOVŠEK iz Šen-
truperta, 71 let, Emilija PER-
ME iz Breznega, 80 let, Vikto-
rija PETEK iz Strmce, 53 let.

Šentjur pri Celju
Umrli so: Nada VODEB
iz Paridola, 71 let, Stanislav
JAKOPIN iz Šentjurja, 65 let,
Zdravko MIKOLA iz Zagaja
pri Ponikvi, 68 let, Marija
ŽIŽEK iz Celja, 85 let, Zoran
DELIBAŠIČ iz Šentjurja, 49
let, Silvester BREČKO iz Zla-
teč pri Šentjurju, 70 let, Ivan
Alojzij OBREZ iz Visoč, 83
let, Stanislav KUMPERGER
iz Jakoba pri Šentjurju, 73 let.

Velenje

Umrli so: Ladislav VARGA
iz Velenja, 54 let, Ivan NO-
VINŠEK iz Pake pri Velenju,
76 let, Stipo POŠT iz Velenja,
85 let, Ida NEŽMAH iz Ve-
lenja, 77 let, Stanislav ORE-
ŠNIK iz Velenja, 92 let, Marija
ŠKORJANC iz Velenja, 85 let,
Ana PRUŠIČ iz Velenja, 83 let,
Janez URBANČIČ iz Velenja,
72 let.

Žalec

Umrli so: Albina SAVSKI iz
Celja, 88 let, Jožefa SITAR s
Polzele, 83 let, Kristina PO-
TOČNIK iz Žalca, 83 let, Te-
rezija NOTERSBERG iz Lju-
bljane, 92 let, Lucija STARC s
Polzele, 92 let, Ana OCVIRK
iz Prebolda, 81 let.

foto: Rajko Vodišek

SPLETNI DOGODKI OBVESTILA

Ponedeljek, 25. januar, ob 17.30
Univerza za tretje življenjsko obdobje
Revolucionarna znanost: Covid 19 in cepiva
Predava dr. med. infektolog, Miha Simoniti

Četrtek, 28. januar, ob 17. uri
Zgodovina in miti skozi psihoanalizo
Kako so epidemije v zgodovini zaznamovale kolektivni spomin
Predava mag. Tatjana Rozman

NE SPREGLEJTE
Naročanje gradiv v času zaprtja poteka:
-preko aplikacije Moja knjižnica,
-po telefonu 03/426 17 17, 03 426 17 16

NE SPREGLEJTE
Vsa predavanja potekajo preko FB profila
Osrednje knjižnice Celje ali Univerze
za tretje življenjsko obdobje (info: 03/426 17 61)

Prodaja blaga in storitev

Dovoljen je osebni prevzem blaga ali hrane na prevzemnih mestih, kjer je zagotovljen minimalni stik s potrošniki med 6. in 21. uro. Uživanje hrane in pijače na javnih površinah ni dovoljeno.

Iz prepovedi je izvzeto tudi ponujanje in prodajanje blaga in storitev potrošnikom na daljavo (npr. spletna prodaja, naročilo po telefonu), kot jo ureja zakon, ki ureja varstvo potrošnikov.

Dejavnost priprave jedi in pijač brez časovne omejitve je dovoljena izključno:

- v primeru dostave jedi in pijač,
- v organizacijah, ki izvajajo gostinsko dejavnost za svoje zaposlene oziroma varovance.

Izvezete so tudi vse oblike ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, ki so kot izjema navedene v drugih vladnih odlokih, ki jih vlada sprejme zaradi obvladovanja epidemije covida-19.

Število oseb v zaprtih javnih prostorih, v katerih se

izvaja dejavnost ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, se omeji na 30 kvadratnih metrov na posamezno stranko ali na eno stranko, če je poslovni prostor manjši od 30 kvadratnih metrov, ali na eno stranko na 10 kvadratnih metrov, če gre za odprto tržnico.

Poleg tega morajo trgovski centri zagotavljati 30 kvadratnih metrov na posamezno stranko v celotnem trgovskem centru, hkrati pa je potrebno upoštevati tudi omejitev 30 kvadratnih metrov na posamezno prodajalno v sklopu trgovskega centra in imeti ločen vhod in izhod za stranke.

Ponujanje in prodajanje blaga in storitev potrošnikom je dovoljeno le pod pogojem, da se zagotovi minimalni možni stik s potrošniki in upoštevajo vsa higienska priporočila ministrstva za zdravje in NIJZ za preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2. Prav tako mora biti omogočeno redno prezračevanje ali ustrezna ventilacija prostorov in zagotovljeno razkuževanje rok za stranko pred vstopom in ob izstopu iz prostorov.

Zdravstvene ustanove

SPLOŠNA BOLNIŠNICA CELJE

Vse prebivalce Celja in okolice, ki imajo izbranega osebnega zdravnika v ZD Celje, obveščajo, da Splošna bolnišnica Celje ni več vstopna točka za testiranje na novi koronavirus. Vstopna točka za testiranje je ZD Celje po predhodnem naročilu pri osebnem izbranem zdravniku.

V Splošni bolnišnici Celje lahko dobite zelene informacije o novem koronavirusu in o obravnavi v primeru suma na okužbo. Telefonska številka, ki deluje vse dni med 10. in 14. uro je 03 423 30 79.

Informiranje svojcev o bolnikih s covidom-19, ki se zdravijo v SB Celje:

Oddelek covid-1
Informacije svojcem posreduje vsak dan med 14. in 15. uro, in sicer:

od ponedeljka do petka na številki 03 423 35 27
ob sobotah, nedeljah in praznikih na številki 03 423 35 26

Oddelek covid-2
Informacije svojcem posreduje vsak dan med 14. in 15. uro na številkah 03 423 38 01 in 03 423 34 42.

Oddelek covid-3
Informacije svojcem posreduje vsak dan med 14. in 15. uro na številki 03 423 32 89.

Covid intenziva
Informacije o bolnikovem zdravstvenem stanju bo zdravnik posredoval s klicem na mobilni telefon svojca (številko je bolnik oz. svojec posredoval ob sprejemu v bolnišnico) vsak delovni dan enkrat med 13. in 17. uro. Konec tedna in za praznike bodo zdravniki svojce poklicali samo v primeru, če se bo zdravstveno stanje bolnika pomembno poslabšalo.

V primeru, da pri hospitaliziranem bolniku pride do okužbe in je predstavljen na covid oddelek, svojce o tem obvesti zdravstveno osebje oddelka, na katerem je bil nazadnje hospitaliziran.

Omejen je program nenujnih zdravstvenih storitev. Obravnavo bodo lahko opravili le tisti, ki jih bodo na pregled, diagnostiko ali poseg ponovno osebno povabili.

V Splošni bolnišnici Celje so prepovedali obiske hospitaliziranih bolnikov z izjemo tistih, ki so kritično bolni, in otrok, ki jih lahko obišče le en starš ali skrbnik. Obisk posameznega bolnika lahko traja največ 15 minut. Brez zaščitne maske vstop v bolnišnico ni dovoljen. Spremlstvo porodnice pri porodu je do nadaljnjega še dovoljeno. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani bolnišnice.

Zdravstveni dom Celje

Vstop v ZD Celje je do preklica mogoč le skozi vhod z zadnjega parkirišča (pri dvigalu). Za bolnike, ki bodo namenjeni k pulmologu, v šolski ali v otroški dispanzer, so še naprej odprti dosedanja vhodi.

Zdravstveni dom Celje:
6.30–20.00
Covid cona ZD Celje: vsak delovni dan od 7.30–17.30 po predhodnem naročilu pri osebnem izbranem zdravniku
Zobozdravstvo: 7.00–19.00
Laboratorij: 7.00–19.00
MDPS: 7.00–14.00
Kontakti:

ZD za odrasle (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 000 in 03 54 34 200, za šolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 285, za predšolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 270

ZP Štore (v ordinacijskem času) 03 780 23 10

ZP Vojnik (v ordinacijskem času) 03 780 05 00

ZP Dobrna (v ordinacijskem času) 03 780 05 40

Vezani boste k zdravniku, ki vam bo podal ustrezna navodila za ukrepanje.

V primeru težkega dihanja ali drugega življenjsko ogrožujočega stanja pokličite 112.

Posamezni zdravstveni domovi imajo kontakte objavljene na svojih spletnih straneh.

Dežurna služba zobozdravstva ob sobotah, nedeljah in praznikih v ZD Celje

Telefon 03 54 34 360
Sobota: 8.00–13.00
Nedelja: 8.00–13.00 (tudi med prazniki)

URGENTNI CENTER CELJE

(pon–ned: 24 ur) na tel. št. 03 423 30 79

V urgentnem centru Celje naj pomoč poiščejo le tisti pa-

cienti z okužbo ali s sumom na okužbo z novim koronavirusom, ki potrebujejo nujno medicinsko pomoč.

HITRI TESTI IN CEPLJENJE

Prostovoljno in brezplačno testiranje na okužbo z novim koronavirusom je občanom na voljo v Celju, in sicer v hali A na Celjskem sejmišču. Aktualni urnik testiranja je objavljen na spletni strani ZD Celje (www.zd-celje.si). Cepljenje proti koronavirusu je prav tako mogoče v hali A na Celjskem sejmišču. Bolnike na cepljenje vabijo na osnovi napotila osebnih zdravnikov.

V vseh drugih občinah so urniki testiranja in cepljenja objavljeni na občinskih spletnih straneh.

CELJSKE LEKARNE

Spremenjen odpiralni čas dežurne lekarne v Celju: Lekarna Center bo do preklica zaprta ponoči od 21.00 do 7.00.

Od preklica bodo odprte krajši čas naslednje lekarne:
Lekarna Planet: ponedeljek–sobota: 8.00–19.00

Lekarna Citycenter: ponedeljek–petek: 9.00–18.00, sobota: 8.00–18.00

Lekarna Gregorčičeva: ponedeljek–četrtek: 7.00–15.00, petek: 7.00–14.00

Lekarna Laško: ponedeljek–petek: 7.30–19.00; vsak drug teden 7.30–17.00, sobota: 8.00–12.00.

Lekarniška podružnica Dobrna: ponedeljek: 12.00–18.00, torek–petek: 8.00–14.00

Delovni čas ostalih lekarn ostaja nespremenjen. Odpiralni čas lahko spremljate na njihovi spletni strani.

Delovanje drugih ustanov in služb

OBČINE

Občine za stranke ostajajo odprte. Pri komunikaciji s strokovnimi sodelavci naj stranke uporabijo telefon, elektronsko pošto in navadno pošto.

V kolikor je nujno, da se stranka oglasi v poslovnih prostorih (ko so uradne ure), je potrebna njena predhodna najava (dogovor) po telefonu oziroma e-pošti.

UPRAVNE ENOTE

Za obisk upravne enote zaradi urejanja upravnih zadev se mora stranka predhodno naročiti bodisi po telefonu ali elektronsko, s posredovanjem naročila na e-naslov upravne enote ali v obliki klasične pošte. Nenaročene stranke sprejemajo zgolj v primeru urejanja nujnih zadev, katerih ureditev ni možno odložiti na kasnejši čas. Plačilni promet (npr. plačilo upravne takse) se izvaja predvsem z uporabo plačilnih ali kreditnih kartic (brezgotovinsko).

Obvezno je nošenje zaščitnih mask, spoštovanje primerne varnostne razdalje, razkuževanje rok. Zadrževanje in zbiranje večjega števila oseb pred poslovno zgradbo je prepovedano.

Knjižnice

Do preklica oziroma spremembe vladnega odloka deluje v knjižnicah brezstična izposoja. Dovoljen je osebni prevzem knjig pri vходу pred knjižnico, kjer je zagotovljen minimalen osebni stik. Željeno gradivo lahko naročite s pomočjo aplikacije Moja knjižnica ali po telefonu. Tudi vračila gradiv potekajo nemoteno. Vse podrobnosti lahko preverite po telefonu v svoji knjižnici.

Delovni čas trgovin

CITYCENTER CELJE

Nakupovalno središče je odprto od 8.00 do 20.30. Vse aktualne informacije o poslovanju posameznih prodajaln so vam na voljo na Facebookovi in spletni strani www.city-center.si.

Megamarket Interspar, drogerija dm-drogerie markt, drogerija Müller in Frizerski salon Dok so odprti od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.30, nedelja in prazniki zaprto. **Sensilab** in **Biotopic:** ponedeljek–sobota: od 9.00 do 20.00. **Premium Pet Boutique** in **L'Occitane:** ponedeljek–petek od 9.00 do 20.00; sobota od 8.00 do 20.00. **Baby center** (v omejenem obsegu): **ponedeljek–petek** od 10.00 do 18.00;

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

Četrtek, 21. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Naši očaki;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Kalejdoskop;** 12:00 Globalne novice; **12:20 Atlas narave;** **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Gospodarski utrip regije (ponovitev); 19:20 Kalejdoskop (ponovitev)

Petek, 22. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Milenium;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Za zdravje;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Za zdravje (ponovitev); 19:20 Hiša glasbe (ponovitev)

Sobota, 23. januar

6:20 Milenium (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 11:00 Globalne novice; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; **14:20 Vitamin C;** 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice;** **20:00 Nora sobota**

Nedelja, 24. januar

6:20 Naši očaki (ponovitev); **7:20 Luč sveti v temi;** 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05**

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi;** 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice;** **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

Ponedeljek, 25. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Športnih 30;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Športnih 30 (ponovitev); 19:00 Kartica

Torek, 26. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Zverinice iz regije;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Po udarjeno;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Hiša glasbe;** **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;**

17:30 Osmrtnice; 18.20 Po udarjeno (ponovitev); 19:20 Vitamin C (ponovitev)

Sreda, 27. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Vaš zakaj, naš zato;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O;** **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Vaš zakaj, naš zato (ponovitev); 19:20 Zverinice iz regije (ponovitev)

sobota od 9.00–18.00. **Optika Clarus:** ponedeljek–petek od 10.00 do 17.00; sobota od 10.00 do 15.00. **Celjske lekarne:** ponedeljek–petek od 9.00 do 18.00; sobota od 8.00 do 18.00. **Abanka (blagovna znamka Nove KBM):** ponedeljek–petek od 9.00 do 18.00; sobota od 8.30 do 12.00. **Manikira Urban Spa:** storitve pedikure po vnaprej dogovorjenem terminu na 041 651 295, vsak dan od 10.00 do 17.00.

Osební prevzem naročenih izdelkov (»click&collect«**): A1, Art, Baby center, Bags&More, Big Bang, Borboleta, Brooklyn, Hervis, Mass, Office Shoes, Pandora, Pepe Jeans, Rossi sport, Sgermobil, Sport Vision, Swarovski, Telekom Slovenije, Top Shop, Vitapur in Zlatarna Celje.**

Osební prevzem dnevno sveže ponudbe (»take away«**): Restavracija Interspar– prevzem v Megamarketu Interspar, Čokoladni atelje Dobnik, Teta Frida, Pek Matjaž, Pizza Špica. Cvetličarna Gardenia** – dostava cvetja na dom v Celju, po predhodnem naročilu na 05 934 66 06.

PLANET TUŠ CELJE

Planet Tuš Celje je odprt od ponedeljka do sobote med 8.00 in 20.00, nedelja in prazniki zaprto.

V nakupovalnem centru nemoteno obratujejo: **Tuš hipermarket, Tuš drogerija, Celjske lekarne, Optika Valis, Banka NKBM, prodajalna za male živali Tačka, frizer M-Grupe, čistilnica Penca.**

Prevzemno točko imajo: **A1, Od A do Ž, Decathlon, čevljarstvo Pesjak, cvetličarna IN, obutev Proalp ter Restavracija Tuš in kavarna in slaščičarna De la Creme, Fotka.**

Mogoč je nakup živil v okviru spletnega supermarketa **hitrinakup.com**, ki je **odslej odprt tudi od nedeljah** s prevzemom živil v prtljažnik vozila ali dostavo na dom.

Informacije glede poslovanja nakupovalnega središča in posameznih prodajaln so navedene na spletni strani ter na Facebooku.

TRGOVINE JAGER

Odperta je od pon–pet od 7.00–20.00, sob 7.00–19.00, nedelja in prazniki zaprto, nekaj manjših poslovalnic ob sobotah 7.00–17.00, nedelja in prazniki zaprto.

MERCATOR

Hipermarket Celje obratuje od pon–sob od 8.00–20.45, nedelja in prazniki zaprto, dostava na dom je možna tudi ob nedeljah v okviru spletne trgovine Mercatorja.

TRGOVINE LIDL

Trgovine Lidl obratujejo od pon–sob od 8.00–20.00, oziroma od od 8.00–20.30, odvisno od poslovalnice, nedelja in prazniki zaprto. Več informacij najdete na njihovi spletni strani www.lidl.si.

Z vladnimi ukrepi za preprečitev širjenja koronavirusa so nekatere ustanove in službe v državi prenehale delovati in poslovati. Objavljamo seznam dejavnosti in služb, ki ne obratujejo, in tistih, ki še naprej poslujejo, ter njihove obratovalne čase.

USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE, KI NE OBRATUJEJO OZIROMA SO ZAPRTE:

- vzgojno-izobraževalne ustanove (izobraževanje na daljavo),
- vrtci (izjema so otroci staršev, ki opravljajo dela, pomembna za delovanje družbe in države oziroma starši, ki potrebujejo nujno varstvo),
- nastanitve (hoteli),
- gostišča, restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepčevalnice in bari,
- zdravilišča in wellness centri (bazeni, savne, masaže ...),
- kozmetični saloni,
- avtopralnice,
- cvetličarne,
- kinematografi,
- diskoteke in nočni klubi,
- kulturne ustanove (gledališča, muzeji, galerije),
- storitve iger na srečo,
- knjigarne,
- žičnice,
- športno-rekreacijske dejavnosti, fitnes centri.

USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE, KI DELUJEJO:

- prodajalne, ki v pretežni meri prodajajo živila, blago za osebno nego in čiščenje, vključno s prodajo kmetijskih pridelkov na kmetiji, pri čemer se kot izjema ne šteje prodaja oblačil, obutve in tehničnega blaga v teh prodajalnah,
- lekarne,
- prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki kamor sodijo tudi optiki,
- tržnice s hrano,
- kmetijske prodajalne (lahko prodajajo tudi npr. gradbeni material),
- bencinski servisi,
- banke in zavarovalniške storitve,
- pošta,
- dostavne službe,
- servisne delavnice, v katerih se opravljajo storitve popravil in vzdrževanja motornih vozil in koles (vulkanizerske, avtomehanične, avtoličarske in avtokleparske delavnice, delavnice za popravilo koles), izjema velja tudi za avtovleko,
- dimnikarske storitve,
- gradbena dela v oziroma na naseljenih gradbiščih, pri izvajanju katerih je zagotovljeno, da ni stika s potrošniki,
- šole in zavodi za otroke s posebnimi potrebami oziroma šole s prilagojenim programom,
- trafike in kioski za prodajo časopisov in revij,
- knjižnice (le za prevzem in vračilo knjig),
- storitve frizerskih salonov,
- medicinska pedikura in manikura,
- geodetske storitve,
- čistilni servisi,
- kemične čistilnice,
- javni potniški promet (v omejenem obsegu),
- verski obredi (ob strogih omejitvah),
- druge nujne storitve za zagotavljanje varnosti zdravja.

TRGOVINE HOFER

Trgovine Hofer obratujejo od pon–sob od 8.00–20.00 oziroma od 8.00–20.30, odvisno od poslovalnice, nedelja in prazniki zaprto. Več informacij najdete na njihovi spletni strani www.hofer.si

sport@nt-rc.si

Komunalne storitve

SIMBIO

Izvajanje storitev ravnanja z odpadki poteka nemoteno. Do nadaljnjega je zaprt vhod v upravno stavbo Simbia na Teharski cesti in v Bukovžlaku. Vloge strank sprejemajo

na tel. št.: 03 425 64 00, z navadno pošto: Teharska cesta 49, 3000 Celje, e-pošta info@simbio.si ter v poštni nabiralnik pri vhodu.

Mestna tržnica Celje

Mestna tržnica Celje obratuje kot običajno (zaprt je samo bar, ostala ponudnika hrane nudita hrano za s sabo, WC je odprt ...)

Energetika Celje

Upravna stavba v Smrekarjevi ulici 1 v Celju je zaprta. V primeru okvar ali težav pri dobavi toplote ali zemeljskega plina pokličite na dežurne številke: **Zemeljski plin** 041 633 453 **Daljinsko ogrevanje** 051 230 771

Stranke prosijo, naj ostale zadeve urejajo po telefonu (centrala 03 425 33 00) ali po elektronski pošti info@energetika-ce.si.

Vodovod in kanalizacija

Do nadaljnjega sta za uporabnike zaprti upravna stavba JP Vodovod-kanalizacija Celje na Lavi 2a in Centralna čistilna naprava Celje v Tremerjah. Dosegljivi so po tel. 03 42 50 300 in po e-pošti: info@vo-ka-celje.si.

Razstave na prostem in kulturne ustanove

Razstava Pokrajinskega muzeja Celje
Dvorišče Knežjega dvora: panojska razstava Predstavitev Pokrajinskega muzeja Celje; do nadaljnjega
Zgodovinski arhiv Celje Virtualni ogled razstave **Memento mori: Smrt in odnos do nje v arhivskem gradivu** (<https://www.zac.si/2020/10/20/memento-mori/>)
Panojska razstava Rifnik in njegovi zakladi in igrica Lov na zaklad

Muzej Velenje

Občasne razstave Muzeja Velenje, ki si jih lahko ogledate na prostem:
Podhod Pesje: Kopališča v Šaleški dolini
Trg svobode Šoštanj: 100 let Nogometnega kluba Šoštanj
F-bunker, podhod pri Vili Bianca: Multimedijski projekt MOV360
Pešpot (stopnišče) na Velenjski grad: 750 let Velenjskega gradu
Vitrine podjetniškega centra Standard: 750 let Velenjskega gradu
Podhod Pošta: Šest desetletij velenjskega skoka čez kožo

Galerija na prostem pri pošti: Drobci iz grajske zgodovine
Prehod z Glavnega trga proti Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju: Šoštanjski Miklavž
Park Velenjskega gradu: Jalslice
Pročelje Mestne občine Velenje: Praznična voščilnica
Stalne razstave Muzeja Velenje, ki si jih lahko ogledate na prostem:
Južna fasada Poslovnega centra MegaTel (Steklena direkcija): Velenjske zgodbe
Mestni štadion: Razstava o Nogometnem klubu Rudar Velenje
Cirkovce pri Velenju: Spominska točka Izak
Graška Gora pri Velenju: Spominski park XIV. divizije
Zdraviliški park Topolšica: Spominska soba Topolšica, 9. maj 1945
Izložbeno okno Knjižnice Šmartno ob Paki: Oskar Hudales

Festival Velenje

Delavnice in predstave si lahko ogledate virtualno na spletni strani Festivala Velenje www.festival-velenje.si, na FB-strani in na YouTube kanalu Festivala Velenje

ČETRTEK, 21. 1.

18.00 Festivalске četrtinke: Listavci, multimedijska predstava

glasba, slika, beseda in ples v ritmu zvočnih vibracij dreves ... Skladatelj in avtor Stane Špegel

SOBOTA, 23. 1.

10.30 Festivalске sobotnice: Trije prašički

lutkovna predstava Lutkovnega gledališča Velenje

Gledališče Celje

ČERTEK, 21. 1.

10.00 Zoom pogovor ob interni premieri predstave Gorazdov voz
na premieri bosta sodelovali upravnica Gledališča Celje in dramaturginja mag. Tina Kosi in doc. dr. Saška Rošer, univ. dipl. psih. Predhodne prijave na upravnica@slg-ce.si.

Vabijo vas k virtualnemu ogledu svojih predstav. Povezave do njih dodajajo na spletno stran in družbena omrežja, ogledate si jih lahko kadarkoli in na vseh napravah, na katerih imate naloženo aplikacijo Youtube.
Na njihovem Facebook in Instagram profilu objavljajo različne zanimive rubrike: Čas za nas, Karantenske skrivnosti, Obrekovalnica, Rožmarin za spomin, Cicibanka in Cici-fuj in zabavno spletno oddajo – Na kavo na daljavo.

novi tednik
Vedno z menoj!

Celjski mladinski center

ČETRTEK, 21. 1.

17.00 MCC dnevni center: Četrtekov čvek – Kam na izlet in rekreacijo v Celju?

spletni dogodek bo na Zomu. Obvezna predhodna prijava na info@mc-celje.si.

Knjižnica Šmarje pri Jelšah

Na Youtube kanalu Knjižnica Šmarje pri Jelšah <https://bit.ly/KSPJ-youtube> napovedujejo:

ČETRTEK, 21. 1.

9.00 Zeliščarski nasveti Špele Pogelšek: Kis štirih tatov

PETEK, 22. 1.

9.00 6. zimska bioritemska joga s fizioterapevtko Vesno Tajnšek

18.00 Pravljica za otroke z Natalijo Čokl Šoštarič

PONEDELJEK, 25. 1.

9.00 Obujamo spomine: Pohodniški študijski krožek z mentorico Miro Čakš

18.00 Ponedeljkovo srečanje z dr. Karlom Gržanom: Pristnost osvobaja

TOREK, 26. 1.

9.00 Vsak dan na sprehod, Tannja Yrska

18.00 Čudovito veselje: O Luni in Luninih menah s Sebastianom Jakšo

SREDA, 27. 1.

9.00 Zapijmo z mentorico Zvenečih jelš Jasmino Levičar

18.00 Gremo po vire notranjih moči s psihologinjo Andrejo Križan Lipnik

Vsebine po premieri ostanejo dostopne, tako, da vas vabijo k ogledu tudi že objavljenih prispevkov.

Knjižnica Šentjur

V Tednu pisanja z roko od 18. do 22. januarja je knjižnica člane povabila, da napišejo pismo svojemu prijatelju. Pismo lahko pošljejo po navadni pošti, elektronski pošti ali na Messenger, po dogovoru ga lahko prinesejo v knjižnico osebno. Izdelke bodo razstavili v prostorih knjižnice, razstava bo na ogled, ko bo vstop v knjižnico zopet mogoč.

Vsem članom Knjižnice Šentjur nudijo brezplačno izposojlo zvočnih knjig v mobilni aplikaciji Audibook, v spletnem portalu Biblos pa ponujajo elektronske knjige, ki si jih lahko izposodijo s svojimi prenosnimi napravami (e-bralniki, pametni telefoni, tablice in računalniki).

Servisne informacije je zbrala Tea Podpečan

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Tanja Seme
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si
Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodi) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglas@nt-rc.si

Samo za letalce

Foto: SHERPA

Vreme ni breme

Foto: Andraž Purg - GrupA

V Tropski hiši je treba živali kljub zaprtju nahraniti str. 36-37

Foto: SHERPA

Dom številnih
delavskih družin str. 32

Deset let ženskih
skokov na Ljubnem

Zimska pravljica v
Mozirskem gaju str. 38-39

Poveljnik Civilne zaštite Mestne občine Celje Teodor Goznikar

»Presenetiti nas ne bi smelo nič!«

»Najverjetneje bo prišlo do posledic tega, kar sem napovedal, ko sem pred novoletnimi prazniki v enem od nakupovalnih središč opazil polne vozičke alkohola. Daleč od tega, da ne bi komu privoščil veselja. Ampak na daleč je bilo mogoče videti, da so se ljudje upirali vsem ukrepom vlade za preprečevanje širjenja novega koronavirusa,« pravi poveljnik Civilne zaštite Mestne občine Celje Teodor Goznikar. Tako odgovori na vprašanje, ali nas čaka tretji val epidemije, kljub temu da so številke o okuženih v zadnjih dneh nekoliko upadle. Toda če smo se kaj naučili v zadnjem letu, smo se tega, da je novi koronavirus nepredvidljiv.

SIMONA ŠOLINIČ

»Kljub videnemu upam, da se ljudje vendarle niso tako veliko družili med prazniki, čeprav bodo to pokazale številke okuženih v tretjem ali četrtem tednu januarja. Na splošno pri oceni epidemije lahko povem, da Splošna bolnišnica Celje zaenkrat še obvladuje število obolelih in hospitaliziranih bolnikov. Res je, da se je na Celjskem pojavil porast števila okuženih. Smo ena od slovenskih regij, kjer število okuženih v zadnjem času raste. Medtem ko v drugih regijah nekoliko upada.«

Verjamete v vse številke okuženih?

Verjamem v številke PCR-testov, mogoče malo manj v številke trenutnih antigenskih testov, torej da verjetnostni odstotek slednjih testov ni takšen, kot je prikazan.

Kljub temu podatki za našo regijo niso spodbudni.

Ne. Če bi se število obolelih še dodatno povečalo, imamo pripravljenih nekaj načrtov, med drugim tudi – če bi bilo torej to potrebno in bolnišnica ne bi mogla več obvladovati števila okuženih ter obolelih – tako imenovano nadomestno bolnišnico.

V srednji zdravstveni šoli?

Da. Tam bi uredili bolnišnico za sto do 150 ljudi. Ta šola je v neposredni bližini bolnišnice, kar je s stališča logistike najboljše.

Mislite, da bo prišlo do tega?

Vsi upamo, da ne bo. Je pa to načrt, ki je pripravljen. Najprej moramo videti, kaj se bo

zgodilo v tretjem valu, ki se bo – kot rečeno – pokazal do četrtega tedna tega meseca. Ko bodo številke okuženih in obolelih takrat znane, bo jasno, kako naprej.

Se bomo spomladi vsaj malo izvili iz te epidemije? Nas čaka poletje vsaj malo blizu »normalnosti«?

Morda. Sem eden tistih, ki je zelo skeptičen pri tem razmišljanju in napovedi. Tudi zaradi razdvojenosti družbe. Kako bo spomladi in poleti, je odvisno od vsakega posameznika in od vseh nas, od tega, kako smo samozaščitni in kako zaščitno ravnamo do drugega. Tudi jaz želim, da bi pomlad prišla kmalu. A se zavedam, da bomo morali z virusom bivati dalje. Kajti v nedogled s takšnimi ukrepi, kot so zdaj, ne bomo mogli živeti. Tega se zaveda tudi vlada, zato je pripravila načrt sproščanja ukrepov ...

... že lani, a ga je povozila ...

Strinjam se s tem, ampak bom na tej točki dejal, da nekateri napačno mislijo, da ljudje v vladi sedijo križem rok in sprejemajo ukrepe, ki so ali niso človeški. Ne sedijo tam kar tako. Tudi sam sem bil nekajkrat navzoč na sestankih vladnih delovnih skupin, kjer so sprejemali določene zadeve. Vlada, ministri in stroka poskušajo slediti temu, da javnega življenja ne bi zapirali kar tako, ampak ker so ti ukrepi nujni. A je res, da se včasih zgodi, da vlada nekaj sprejme, nato čez nekaj dni nek ukrep spet spremeni. Tudi v drugih državah je podobno. Poglejva Nizozemsko

ali Švedsko. Tam so se odločili najprej za mile ukrepe, a se je izkazalo, da je to napačno. Zdaj sprejemajo ukrepe, kot smo jih sprejemali mi.

Imate stik s terenom, z ljudmi, med njimi so tudi zdravstveni strokovnjaki. Na drugi strani dovolj poznate delo vlade. Ali po vašem mnenju vlada vse te odločitve vedno sprejme res na podlagi stroke? Bi morali v odločitve biti vpeti strokovnjaki še s katerih drugih področij dela?

»Kako bo spomladi in poleti, je odvisno od vsakega posameznika in od vseh nas, od tega, kako smo samozaščitni in kako zaščitno ravnamo do drugega. Tudi jaz si želim, da bi pomlad prišla kmalu. A se zavedam, da bomo morali z virusom in s covidom-19 bivati dalje. Kajti v nedogled s takšnimi ukrepi, kot so zdaj, ne bomo mogli živeti.«

Najverjetneje bi lahko bili. Vedno je tako, da bi lahko bil v teh skupinah še kdo, a zakaj ni tako – o tem ne bi rad zavzemal stališča. Vem pa, da mora naša država slediti predvsem tistim ukrepom, ki so se kot dobri pokazali v drugih primerljivih državah. Velikokrat opažam, da Slovenija povzema ukrepe po zgledu Avstrije. Ko ukrepi preidejo v regionalno območje, je vse odvisno od razmer in temu moramo ukrepe nato prilagajati.

Prej ste omenili, da je vse odvisno od tega, kako smo zaščitni do sebe in drugih. Vas je presenetilo to, kar je epidemija pokazala v razmerju do drugih, najranljivejših? Ste pričakovali, da bo ljudem bolj mar za svoj zdravje in za zdravje sočloveka?

Moram reči, da sploh nisem presenečen, ker spremljam tudi nekaj svojih znancev, ki imajo do vse situacije odklonilen odnos. Imam tudi nekaj prijateljev, ki so celo zagovorniki tega, da ta virus ne obstaja in da gre le za navadno gripo, ki se tako ali tako prenaša vsako leto, ali menijo, da so razmere naša vlada ali vladajoči na globalni ravni izkoristili sebi in prid. Tisto, kar me

neizmerno kot človeka moti in to vedno jasno povem, je, da se veliko ljudi zelo brezbrizno obnaša do najranljivejših skupin. A ne samo tako, da ne nosijo zaščitnih mask ali da čakajo možnost spremembe odloka, ki zahteva nošenje mask. Govorim o tem, da me moti, ko nekdo reče, če zbolijo starejši, »češ, saj je že dovolj star in ni nič narobe, če se poslovi«. Morda se grdo sliši, kar bom rekel, a ne razumite me narobe – lahko se kot družba odločimo, da se bomo od zdaj naprej poslavljali od vseh ljudi, starejših od 70 let. Ampak nekdo, ki je zgradil to družbo, nam dal možnost življenja, si zasluži starost preživeti v miru in z dostojanstvom. Opažam pa zanimiv obrat pri ljudeh, ki niso verjeli v virus ...

... zdaj boste zagotovo rekli, da so nato zboleli

... da. Imam konkreten primer v družini, kjer se je oseba najprej posmehovala situaciji in v virus ni verjela. Nato je hudo zbolela. Ta oseba je zdaj izredna zagovornica vseh zaščitnih ukrepov do sebe, bližnjih in do družbe. In je ena tistih, ki zdaj izredno zagovarja cepljenje.

Ko sva pri cepljenju. V domovih za starejše bodo oskrbovanci cepljeni že z drugim odmerkom. Zdravstveni delavci cepijo zdaj že ostale starejše osebe. Vemo, da so bili domovi za starejše največja žarišča. Kako je zdaj tam?

V Celju je bilo v drugem valu eno večjih žarišč v Domu sv. Jožefa, kjer se je situacija nekoliko umirila. Sicer so se ponovno pokazale nove okužbe, čeprav so bili oskrbovanci že cepljeni, ampak moramo vedeti, da gre po prvem odmerku cepiva za delno zaščito. Te okužbe so blage in pri okuženih za zdaj ni hujših zapletov. Zanimivo je bilo dogajanje v Domu ob Savinji, ki je zelo dolgo zdržal brez okužb. V prvem valu tam ni bilo nobene okužbe. Imeli so visoko zaščito varovancev in zaposlenih, že takrat nakupili naprave za razkuževanje, pozno v drugem valu je prišlo do vdora okužbe v dom in okužbe so se nato hitro širile. Kolikor vem, je stanje zdaj v tem domu dobro in okužb je zelo malo. 80 odstotkov stanovalcev je že cepljenih, za cepljenje je zanimanje izkazalo še več oskrbovancev, a je zmanjkalo cepiva. Dobra novica je, da je v domovih na Celjskem zelo veliko za-

»Imam konkreten primer v družini, kjer se je oseba najprej posmehovala situaciji in v virus ni verjela. Nato je hudo zbolela. Ta oseba je zdaj izredna zagovornica vseh zaščitnih ukrepov do sebe, bližnjih ter do družbe. In je ena tistih, ki zdaj izredno zagovarja cepljenje.«

nimanje za cepljenje med zaposlenimi, celo do 90-odstotno.

Ves čas epidemije je bilo mogoče videti, da zaščita domov za starejše ni bila dobra. Ampak ne gre samo za covid-19. Tu so tudi ostale okužbe ne glede na epidemijo. Ta je le pokazala, kako se okužbe lahko širijo in grozijo starejšim. Ali se bodo odgovorni iz tega kaj naučili, zaščitili domove kako drugače? Verjetno nam v prihodnosti grozijo tudi druge epidemije.

»Tisto, kar me neizmerno kot človeka moti in to vedno jasno povem, je, da se veliko ljudi zelo brezbržno obnaša do najranljivejših skupin. A ne samo tako, da ne nosijo zaščitnih mask ali da čakajo možnost spremembe odloka, ki zahteva nošenje mask. Govorim o tem, da me moti, ko nekdo reče, če zbolijo starejši, »češ, saj je že dovolj star in ni nič narobe, če se poslovi«. Nekdo, ki je zgradil to družbo, nam dal možnost življenja, si zasluži starost preživeti v miru in z dostojanstvom.«

Covid-19 je pokazal – predvsem kar zadeva nalezljive bolezni – da teh zadev ne bomo več jemali »kar tako«. Tu je tudi vsakoletna gripa, ki je prav tako zelo nevarna za starejše, ki so bolj dojemljivi za takšne okužbe. Mislim, da bo treba ne samo vlagati v materialna sredstva, ampak tudi v način razmišljanja. V razmislek o tem, kako naprej na področju prenosljivih bolezni, ki nas morda čakajo še v prihodnosti. Ne bi se spuščal v strokovne razprave, ampak roko na srce, bil bi noj, če ne bi verjel, da so razne zgodbe lahko tudi neke vrste orožje med velikimi državami na svetu, ki tekmujejo med seboj na gospodarski ali drugi ravni. Vemo, da z zadevo, kot je covid-19, lahko zelo otežiš gospodarstvo nekega dela sveta, nekdo drug pa se na ta račun nasmeji in mastno zasluži. Tukaj v globalnem oziroma svetovnem smislu mislim, da gospod na vrhu sveta ni veliko mar za nekaj milijonov ljudi, ki se poslovijo.

Govorite o tem, da je virus resnično nevaren, ampak da ni nastal naravno?

Mislim, da narava tako dovršeno virusa ni ustvarila. Prinesel ga je netopir, ampak zato, ker ga je od nekod z namenom nekam odnesel. Vsaj kolikor sem sledil, je zapis virusa tako dovršeno narejen, da ga narava sama ne bi tako naredila. In menim, da je virus nastal v laboratoriju, kako je ušel iz njega, je stvar razprave. Torej virus obstaja in je nevaren.

In je ves svet ujel zelo nepripravljen.

Tako. Zelo nepripravljen. Ampak ne v smislu tega, da

zdravstvo ne bi moglo posledic okužb obvladati, če bi ljudje sami dovolj zaščitno ravnali. Tu je treba omeniti, da velik del krivde za mnenja ljudi, ki ne upoštevajo zaščitnih ukrepov, nosijo družbena omrežja. Tako ni samo v Sloveniji. Sem zagovornik svobode govora, vendar kljub temu meje obstajajo. In družbena omrežja so zelo pripomogla, da se ljudje obnašajo tako, kot se. Nekateri vidijo v vsem, kar se zgodi, teorijo zarote, čeprav vse spet ni teorija zarote.

Država ima načrte reševanja za določene primere, tudi za epidemijo. Če nas potem virus tako preseneti, kaj nam ti načrti sploh pomagajo?

Načrt zaščite in reševanja v primeru širjenja nalezljivih bolezni je bil sprejet na državni ravni leta 2017, potem je sledil popravek. Seveda, načrti so narejeni, tudi vaje obstajajo, predvsem bolnišnice so pripravljene. Toda kaj se je zgodilo? Virus je tako narejen, da v zelo kratkem času okuži veliko ljudi. Odvisno od človeka je, ali bo asimptomatski ali bo zbolel in imel zaplete. Potem se je zgodilo, da je bilo naenkrat ogromno bolnikov, ki so potrebovali bolnišnično zdravljenje. Enako se je zgodilo v Italiji. Mi smo se v prvem valu nekaj malega naučili od sosednjih držav. Morda se bo grdo slišalo, ampak dobro je bilo, da so pred nami imele države zaplete, ker smo se iz tega mi nekaj naučili. Italija in Španija sta imeli takrat še tekme z več deset tisoč ljudmi. Ta virus je narejen, da se hitro širi. Lahko si torej pripravljeno, lahko imaš načrte, a ko naenkrat pride takšno število obolelih, ne gre več. V bolnišnicah delajo ljudje, ki so prav tako zboleli. Znano je, da je bilo tudi v celjski bolnišnici zaskrbljujoče, ker je bilo med zaposlenimi ogromno okuženih.

Ampak takšen načrt potem sploh deluje?

Da. Je pravna in operativna podlaga za delovanje. Ampak najprej ni šlo vse tako gladko. Na začetku je bilo nekaj birokratskih težav. Republiški inšpektor je v prvem tednu varstva »trkal« na vrata celjskih osnovnih šol in iskal, kje te dejavnosti izvajamo, ker je po odloku v vzgojno-izobraževalnih zavodih prepovedano druženje. Ampak po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami – ki mi kot poveljniku civilne zaščite to omogoča – sem mladinski center in gimnazijo z odredbo določil za prostore, namenjene delovanju civilne zaščite. Torej za prostore, kjer lahko opravljamo naloge, ki so nujno potrebne za naše izvajanje in varovanje zdravja. Takšno varstvo to tudi je. Zato so se nekatere občine nato obračale na nas in se pozanimale, kako smo to izvedli.

Epidemija je pokazala dobre, a tudi slabe stvari. Ni edina. Pred tedni nas je presenetil tudi potres. Se moramo bati, da bo zatreslo ponovno?

Potresa ne moremo nikoli predvideti. Mogo-

čili smo se v prvem valu, tudi zdaj se in še se bomo. Ampak stvari »tečejo«, a je res, da je kdaj težko, ampak situacije rešujemo sproti. Vsaj kar zadeva zdravstvo, so tu ljudje, ki so se izkazali – tu in tam so kakšne cvetke, ki nekaj izkoristijo, ampak tako je povsod.

Dobro sodelujete z zdravstvom?

Da. Vsa pohvala vodstvu celjske bolnišnice. Strokovni direktor Franc Vindišar je na voljo ne samo svoji ustanovi, ampak tudi drugim v regiji, je tudi koordinator med domovi za starejše. Ura je bila kdaj tudi dve ponoči, ko sva se pogovarjala po telefonu, ker smo morali reševati določene situacije. Enako velja za v. d. poslovnega direktorja Dragana Kovačiča in za predstojnika Urgentnega centra Celje Andreja Strahovnika. To so ljudje, ki so poleg zdravstvenih delavcev, ki dnevno delajo z bolniki, res s srcem pri zadevi, da sploh ne govorim o tem, da so vsi preboleli covid-19, nekateri tudi z zapleti.

Kaj pa občine. So odzivne? Kolikor vidim, niso vse tako zelo hitre z vsemi informacijami, ki so ključne za obveščanje ljudi.

Celje je največja občina v naši regiji in ima tudi največ okuženih v primerjavi z ostalimi občinami na našem območju. Celje ima torej zaradi velikosti sistem obveščanja toliko bolj zgrajen od vrha navzdol. Ko se pogovarjam s poveljniki v drugih občinah, nekateri res pravijo, da se civilno zaščito v določenih občinah jemlje kot nekaj, kar na papirju mora biti. Menim, da

»Covid-19 nam je pokazal, da predvsem – ko je govora o nalezljivih boleznih, teh zadev ne bomo več jemali »kar tako« oziroma z lahkoto.«

bi občine zagotovo morale na tem področju narediti več.

Celjska civilna zaščita je s celjsko občino zgled na področju varstva otrok zaposlenih v zdravstvu. Vem, da so tudi druge občine to vašo idejo povzemale.

Res je. Civilna zaščita MOC je za zdravstvene delavce, ki jih zdravstveni sistem najbolj potrebuje, zagotovila varstvo in pomoč pri učenju za prvo triletno otrok. Naši prostovoljci tako varujejo in nudijo učno pomoč približno 20 otrokom v času, ko njihovi starši delajo v zdravstvu. Varstvo izvajamo v Celjskem mladinskem centru in na Gimnaziji Celje – Center.

Ampak najprej ni šlo vse tako gladko.

Na začetku je bilo nekaj birokratskih težav. Republiški inšpektor je v prvem tednu varstva »trkal« na vrata celjskih osnovnih šol in iskal, kje te dejavnosti izvajamo, ker je po odloku v vzgojno-izobraževalnih zavodih prepovedano druženje. Ampak po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami – ki mi kot poveljniku civilne zaščite to omogoča – sem mladinski center in gimnazijo z odredbo določil za prostore, namenjene delovanju civilne zaščite. Torej za prostore, kjer lahko opravljamo naloge, ki so nujno potrebne za naše izvajanje in varovanje zdravja. Takšno varstvo to tudi je. Zato so se nekatere občine nato obračale na nas in se pozanimale, kako smo to izvedli.

Epidemija je pokazala dobre, a tudi slabe stvari. Ni edina. Pred tedni nas je presenetil tudi potres. Se moramo bati, da bo zatreslo ponovno?

Potresa ne moremo nikoli predvideti. Mogo-

če lahko predvidimo poplavo, a potresa ne. Ali se ga moramo bati ali ne, je relativno vprašanje. Vsekakor je del Celja glede na starost stavb in glede na to, da je naša regija na potresno nevarnem območju, tisto mesto, kjer bi večji potres stavbe poškodoval. Tudi v zadnjem močnejšem potresu je bilo poškodovanih nekaj starejših stavb. S stavbe v Gregorčičevi ulici sta padla dva ogromna betonska kipa na cesto, porušil se je tudi del dimnika v Slomškovem domu pri nekdanji ekonomski šoli. Tam sem zaradi varnosti odredil tudi dokončno porušitev dimnika. V Kersnikovi ulici je prav tako poškodovan dimnik, na pločnik, ki smo ga zavarovali, padajo tudi opeke. Zato z lastnikom navezujemo stik, da bo to odpravil. Če to ne bo mogoče, bomo postavili bariere na stroške lastnika stavbe.

Tla se še vedno tresejo na celotnem Balkanu. In spet sva pri načrtu reševanja, tokrat v primeru potresa. Ali takšno tresenje tal pomeni, da so vse ekipe, ki so vključene v ta načrt, ves čas v pripravljenosti?

Civilna zaščita Mestne občine Celje je pred leti pripravila v Celju državno vajo Potres. Vaja je takrat pokazala na zelo dobro pripravljenost. Med ekipami so ključni tudi radioamaterji. Morda bi se to komu zdelo smešno, a so radioamaterji izredno pomembni. Vemo, da je po zadnjem močnejšem potresu takoj začela slabo delovati ali ni delovala mobilna telefonija. A ne zato, ker bi se kje zrušil kakšen antenski stolp,

namenjen mobilni telefoniji, ampak ker je bila mreža tako preobremenjena, saj so se ljudje takoj začeli klicati. In tu so ključni radioamaterji, ki lahko takoj vzpostavijo komunikacijo s službami, ki so najbolj potrebne v primeru potresa. Potem so tu enote prve pomoči in vodnikov psov reševalcev, ki iščejo pogrešane pod ruševinami, če je treba. Ocene vaje Potres leta 2018 so bile dobre, pri nekaterih občinah so se sicer pokazale določene vrzeli, ki jih je treba izpopolniti. Civilna zaščita je na takšne primere pripravljena. Sledim temu, da nas ne sme nič presenetiti. Takšne vaje je treba redno izvajati in ne samo tako, da so napovedane, ampak tudi nekajkrat nenapovedano. Kajti takrat vidiš, kako se sistem odzove.

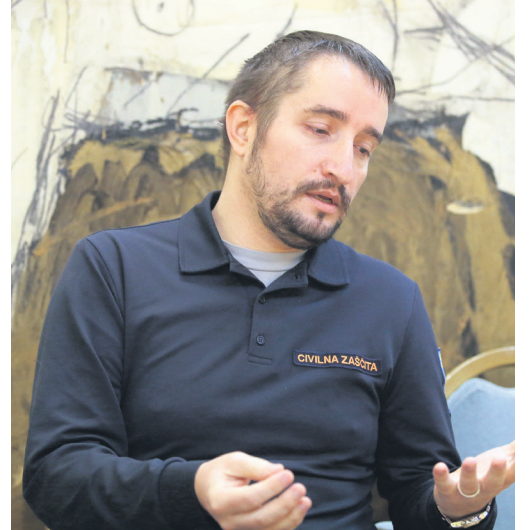
V letu 2020 je bilo vse pripravljeno za izvedbo evropske vaje v okviru projekta SIQUAKE2020, a so bile dejavnosti že dvakrat predstavljene zaradi pandemije covida-19, ki je onemogočila prisotnost tujih strokovnjakov. Izvedba vaje je zdaj predvidena za letošnje jesen. Scenarij vaje predvideva, da osrednjo Slovenijo z 32 občinami v zgodnjih jutranjih urah prizadene potres z intenziteto 7. do 8. stopnje po evropski potresni lestvici EMS, in sicer z žariščem potresa 10 km JV od Ljubljane.

Pri vseh takšnih dogodkih Civilna zaščita Mestne občine Celje zelo dobro sodeluje z regijskim poveljstvom Civilne zaščite Zahodne Štajerske, ki je tudi na splošno v veliko pomoč občinskim štabom.

Prehod v novo leto je bil buren. Nas lahko še kaj preseneti letos?

Upam, da ne. Ta čas je bilo res pestro. Epidemija, potresi, potem eksplozija na avtobusni postaji. Staro leto 2020 smo v civilni zaščiti Mestne občine Celje končali z zelo lepim dogodkom. To sta bili zagotovitev tople namestitve in oskrba s hrano za 53 državljanov Republike Moldavije, ki so ostali »pod milim nebom«, ker se jim je na avtocesti pokvaril avtobus. Dogodki, ko lahko pomagamo sočloveku, nas še posebej navdihujejo, saj potrjujejo naše osnovno poslanstvo.

Foto: SHERPA

Simona Gobec o pesniški zbirki Karantenskih 40

Kovanje rime na koronski vsakdan

»O, Janez, kam pa bežiš, a v drugo občino želiš, kaj pa tam imaš, službo ali kakšno drugo laž?« Tako se glasi verz v eni od pesmi Simone Gobec. Ta si je v času epidemije ob prvem valu koronavirusa zadala izziv, da bo vsak dan spisala nekaj poezije. V rime je ujela popotovanja med kuhinjo in dnevno sobo, različne oblike kratkočasnega, ki so se nas prijele lani spomladi, in sicer od peke kruha, čiščenja stanovanja do nenadne vrtnarske strasti. Ker meni, da je treba v težkih časih ostati pozitiven, je vse skupaj začinila z zvrhano mero humorja.

TINA STRMČNIK

Obdobje, ko smo ljudje pozvani, naj ostajamo doma in upoštevamo številne ukrepe, je za marsikoga naporno. Simona Gobec, ki je odraščala v Štorah, zadnja leta pa dela in biva v Ljubljani, se je malodušju zoperstavila s pesnjenjem. Tega se je prvič lotila v osnovni šoli, ko je bila njena okoljsko naravnana pesem nagrajena. Besede je na papir izlila tudi ob kakšnih srčnih bolečinah. Da bi lažje premagala samotne dni ob prvem

valu koronavirusa, si je zadala izziv, da bo 40 dni zapovrstjo vsak dan napisala eno pesem s šaljivim ali sproščenim tonom.

Materinski dan je imel leta 2020 koronski pridih.

»Še dobro se spominjam, kako sem 13. marca lani obsedela doma, tuhtala, kako bi sama sebe razveselila v času zaprtja države. Takrat sem mislila, da bo vse skupaj trajalo samo 14 dni.«

»Mislim, da je bilo zapiranje države ob prvem valu koronavirusa kreativni poligon za marsikoga, kar je pohvalno. Samota in dolgočasje te lahko spodbudita k marsikemu zanimivemu, če si to dopustiš.«

Svoja dela je objavljala na spletu in prejemale dobre odzive. Ko je spoznala, da s svojimi verzi razveseljuje še druge, je dobila še več motivacije za svojo poezijo. »Čeprav so razmere izjemno resne, ne smemo pozabiti na humor. Prav je, da skušamo drug drugega dvigniti v teh težkih časih. Tudi pogovor pravi, da je smeh pol zdravlja,« je povedala.

Zbirka Karantenskih 40 še diši po tiskarski barvi. Sicer pa sogovornica ne piše le poezije, ampak tudi blog. (Foto: Osebni arhiv)

Tem kar ni zmanjkalo

Najprej je mislila, da bodo pesmi govorile o naključnih temah, a sčasoma je opazila, da snov zanje zajema iz spremenjenega načina življenja in v odzivanju ljudi na različna nova pravila. Ko jo je jezilo, da ljudje ne upoštevajo navodil o prepovedi druženja in se vedejo neodgovorno, je na primer nastala pesem Egoisti, kjer ne moremo spregledati nekoliko kritičnega tona. »Že od nekdaj velja, da se znam tudi na malo piker način dotakniti katere resne teme in tako opozoriti na problematiko,« je dejala magistrica trženja, zaposlena v turizmu.

Trenutno enako kot v prvem valu epidemije koronavirusa čaka na

delo, saj je turistična panoga ena od dejavnosti, ki so zaprte. Kljub temu da tudi čakanje na delo ni rožnato, Simona v določenih pesmi izraža solidarnost z ljudmi, ki v času epidemije ne morejo biti doma. »Pogrešam druženje s prijatelji, seveda mi omejitve niso všeč. A so med nami tudi ljudje, ki so vsak dan v prvih bojnih vrstah, od zdravnikov, policistov, trgovcev. Vse te skupine ljudi delajo v zelo zapletenih razmerah, da se ostali počutimo bolje. Ne zdi se mi prav, da se nekateri ljudje zaradi nenavadnih časov do omenjenih skupin ljudi vedejo neprimerno.«

H kovanju rim so jo med drugim spodbudili še nekatera dejanja

»Tudi pesem je lahko poziv ljudem, naj upoštevamo ukrepe, da vse ni tako črno in da je treba še malo zdržati, da bodo spet prišli lepši časi.«

Tako lepega odziva ljudi nisem pričakovala, pravi avtorica pesniške zbirke Karantenskih 40 Simona Gobec. Marsikateri bralec njenih del ji sporoči, da se je ob prebiranju pesmi nasmejal iz srca.

Pozitiven spomin na težke čase

Simona Gobec je svoja dela, ki omogočajo humoren pogled na lanko in letošnje leto, izdala v pesniški zbirki Karantenskih 40. K temu so jo od začetka spodbujali prijatelji, vendar jih najprej ni jemala resno, nato je ta odločitev dozorela tudi pri njej. »Če se kdo nasmeji vsaj zaradi ene kitice v pesmi, je moj cilj dosežen,« je povedala.

Koronavirus je mladi ustvarjalki, ki je zadnja leta razvila strast do daljših potovanj, pokvaril marsikateri načrt za pobeg čez mejo. Je pa lani potovala predvsem po naši deželi in podobno kot drugi Slovenci ugotavljala, kako lepa je domovina in koliko zanimivih kotičkov skriva. Čeprav so si mnogi ob koncu leta 2020 zaželeli, da bi minulo leto čim prej pozabili, to obdobje pri sogovornici ni zapisano le kot nekaj slabega. »Leto je bilo res težko, precej drugačno, kot sem si ga zamislila. Kljub temu sem zanj hvaležna, saj mi je dalo pesniško zbirko in mi odprlo možnost drugačnega razmišljanja. Potisnilo me je na rahlo drugačno pot, kot sem jo načrtovala. Tudi če bi čas lahko zavrtela nazaj, tega leta ne bi zamenjala.«

Foto: Ana Topoljski in osebni arhiv

Na ljubljanski ekonomski fakulteti je študirala trženje. Najprej je bila zaposlena v oglaševalskih agencijah, zadnja leta dela na področju marketinga v turizmu. Rada tudi potuje.

Nasveti od A do Ž

Da bi mladostniki lažje razumeli stare starše z demenco

Vsak človek z demenco potrebuje objem je naslov informativne knjižice o demenci za mladostnike. Priročnik, ki je na voljo v e-obliki, so pripravile Zlata in Brina Felc, Katja Kovše ter Mojca Stopar pod okriljem združenja Spominčica Šentjur. Avtorice želijo s priročnikom na čim bolj enostaven način predstaviti, kakšne spremembe pri ljudeh prinaša omenjena bolezen, kako jo razumeti in kako se z njo spopasti. Odgovore na vprašanja v njem ne bodo našli le mladi, ampak širša javnost nasploh.

TINA STRMČNIK

Da mladi ne vedo veliko o demenci, je pokazala raziskava, ki jo je Združenje zahodnoštajerske pokrajine za pomoč pri demenci Spominčica Šentjur opravilo med dijaki srednjih šol. Zato se je porodila ideja, da bi avtorice v priročniku strnile opise znakov demence, primernih odzivov ter načinov pomoči tako, da bi to razumeli mladostniki, a tudi njihovi starši. Za boljšo preglednost so vse skupaj nanizale po abecedi.

Gre za praktične napotke, kako obolelega pospremiti k zdravniku, kako mu krajšati čas, kako preseči nerazumevanje, ki o demenci še vedno vlada v družbi. Hkrati gre tudi za nasvete, s pomočjo katerih se svojci znajo odzvati na porajajoče se težave pri obolelih. »Avtorica doc. dr. Zlata Felc, upokojena pediatrija in sodelavka Visoke zdravstvene šole v Celju, ima izkušnjo, kako je, če demenca prizadene svojca. Prav to osebno izkušnjo lahko človek lažje opiše drugim ter jim s tem pomaga. Po drugi strani strokovne prispevke ljudje včasih kar malo težko razumejo. Tudi v društvu nasploh opažamo, da svojci oseb z demenco najbolj obiskujejo

predavanja, kjer se pogovarjamo o osebnih oz. praktičnih izkušnjah, in jih tudi dobro sprejmejo. Vse najbolj zanimamo, kako praktično pristopiti do osebe, ki ima demenco,« je povedala predsednica Spominčice Šentjur Mojca Stopar.

»Priročnik smo pripravile, da bi se ljudje, ki pri svojcih opazijo znake demence, bolje odzvali na nastajajoče težave,« je pojasnila predsednica Spominčice Šentjur Mojca Stopar. (Foto: SHERPA)

Od učencev do dijakov

Knjiga med drugim naslavlja tako učence višjih razredov osnovne šole kot mladostni-

ke, saj se med starimi starši in vnuki v življenju splete posebna vez. Ko otroci opazijo, da se njihove babice in njihovi dedki spreminjajo, jih to pogosto močno prizadene. Sprašujejo, zakaj je bila babica na primer še pred mesecem povsem »normalna«, zdaj pa postaja nenavadna in ni več prijazna, jih obtožuje ali se zapira vase. Mnogi se zaradi vseh sprememb raje odmaknejo od starih staršev in jih zato, ker postajajo »zoprni«, ne želijo več obiskovati.

Mladostniki so po drugi strani morda že bolj čustveno zreli. Če jim starši znajo predstaviti, kaj se dogaja s starimi starši, težave bolje razumejo. Po besedah Stoparjeve je seveda veliko odvisno od odnosov v družini in od tega, koliko zaupanja in komunikacije je med starši, starimi starši in mlajšo generacijo. »Ljudje smo različni. Nekateri se tolažijo, da bo to težko obdobje nekoč že minilo. Drugi se v bolezen poglobijo in skušajo z demenco v družini čim bolj normalno sobivati. Ko svojec oboli zaradi demence, se namreč s tem najbolj sooča njegova družina. Danes je za starostnika zelo težko urediti namestitve v domu starejših, smernice nasploh narekujejo, naj bodo ljudje z demenco čim dlje v domačem okolju. Bolj kot poznamo to bolezen, lažje nam je.«

Kako se jim približati?

Če mladostniki premorejo empatijo in svojim starišem ali drugim sorodnikom z demenco stojijo ob strani, lažje razumejo, da je njihovo nenavadno obnašanje posledica

VSAK ČLOVEK Z DEMENCO POTREBUJE OBJEM

Zlata Felc, Brina Felc, Katja Kovše, Mojca Stopar

EVERY PERSON WITH DEMENTIA NEEDS A HUG

Združenje zahodnoštajerske pokrajine za pomoč pri demenci Spominčica Šentjur
The Association of Western Styrian Region for Help at Dementia Forget-me-not Šentjur

Kot so med drugim zapisale avtorice priročnika, lahko mladostnik ob starih starših krepí svojo čustveno zrelost in postaja bolj zrela osebnost.

bolezni. Knjiga med drugim osvetli, da so mladostniki lahko zelo dobri družabniki svojim babicam in dedkom, ki se soočajo z boleznijo tisočerih obrazov. Daje jim napotke, kako z njimi komunicirati, in jih spodbuja, naj z njimi igrajo karte, igro človek, ne jezi se, postavljajo domine, rešujejo križanke, rišejo, listajo po albumu s fotografijami iz njihove mladosti ... Odlomek v priročniku pravi: »Ko stari starši želijo glasbo, jim kaj zaigraj ali skupaj zapojte. Ko želijo ustvarjati, naredi z njimi družinski album ali kaj skupaj narišite. Spremljaj jih na sprehod po svežem zraku ali jih tja odpelji na vozičku. Veliko

se jih dotikaj in pusti, da te objemajo tudi oni, čeprav nič ne govorijo. Dotik je primarna oblika stika s človeško okolico in najkasneje ugasne.«

Ko mladostniki kakšno urico preživijo s starimi starši, močno razbremenijo svoje starše, ki so pogosto utrujeni, jezni in tudi žalostni. »Večkrat poudarim, da naj bi za osebo z demenco skrbeli vsaj trije ljudje, vendar se breme največkrat zgrne na enega od otrok, drugi otroci pa hodijo le na obiske. Razporeditev obremenitev je zelo pomembna, vendar se tudi pri tem družine močno razlikujejo, vsaka ima svoje mišljenje in pristop,« je dejala Mojca Stopar.

Najprej na spletu, kasneje v tisku

Vsako poglavje je prevedeno v angleški jezik. Avtorice so se za to odločile, saj Spominčica Šentjur vsako novo nastalo delo pošlje tudi drugim društvom in ustanovam, s katerimi sodeluje. Veliko zanimanja za novo literaturo o poznavanju demence je v tujini, kar se je doslej izkazalo na kongresih in konferencah v drugih državah.

Da je knjižica čim bolj privlačna za branje, je opremljena z ilustracijami, pod katere se je podpisala mag. Katja Kovše, samostojna ustvarjalka na področju stripa in drugih vizualnih umetnosti, trenutno zaposlena na I. gimnaziji v Celju.

Pri snovanju vsebine je sodelovala še članica združenja, pravna mag. Brina Felc, zaposlena na Okrožnem sodišču v Celju. V tamkajšnji visoki zdravstveni šoli pedagoško sodeluje kot predavateljica za področje zdravstvene in socialne zakonodaje. Na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani se v doktorski nalogi osredotoča na osebne pravice oseb z demenco.

Da bi knjiga dosegla čim širši krog bralcev, je objavljena na spletu, kjer si jo lahko vsakdo ogleda brez nakupa. Na voljo je na spletni strani www.spominčica-sentjur.si. Mojca Stopar je omenila, da si v združenju kljub temu prizadevajo, da bi prihodnje leto izdali vsaj omejeno število izvodov tudi v tiskani obliki. Denar za to bodo skušali pridobiti s prijavo na katerega od razpisov. Čeprav je publikacija dostopna na spletu, se avtoricam zdi, da tiskana različica, ki jo lahko človek primer v roke, kadarkoli jo potrebuje, še vedno veliko pomeni.

Med sprehodom za spomin so obiskali Dom starejših Šentjur, kjer je tudi sedež društva.

Društvo Spominčica Šentjur pripravlja različne dogodke, s katerimi osvešča o demenci. Tako so se pred objektiv postavili udeleženci lanskoletnega sprehoda za spomin. (Foto: arhiv društva)

Rina Pleteršek, študentka dramske igre v Jekaterinburgu

»V Rusiji je gledališče tvoje življenje ali pa si se odločil za napačen študij«

Pandemija piše svojstvene osebne zgodbe. Na svojo bo morda nekoč kot na anekdoto pogledala Rina Pleteršek, mlada Laščanka (1996), ki jo je pred približno dvema letoma življenjska pot zanesla v Sibirijo, v daljni Jekaterinburg, kjer na državnem gledališkem inštitutu študira dramsko igro. Kot mnogi drugi slovenski državljani se je tudi Rina ob začetku pandemije lani vrnila domov, zdaj pa si prizadeva, da bi spet uspešno obvladala zapleteno rusko birokratsko kolesje ter logistične ovire, ki jih je po svetu povzročil koronavirus, in da bi se čim prej vrnila v Sibirijo in nadaljevala študij.

ROBERT GORJANC

Njen ustvarjalni opus ji omogoča, da hrepenenje po vrnitvi v Rusijo lažje premošča z zelo dejavnim delovanjem doma. Rina Pleteršek, že uveljavljena recenzentka in prevajalka, je tudi literarna urednica Koridorja, spletne kulturne platforme, ki se posveča ozaveščanju in kritiki umetniškega ustvarjanja, ter politična novinarka na Radiu Student.

Zakaj ste se odločili za študij dramske igre, in to prav v Jekaterinburgu, v Rusiji? Zakaj na primer ne na AGRFT?

Nastopanje me je veselilo že od malega, ko sem začela v glasbeni šoli igrati violino in klavir ter trenirati sodobni ples. Ljubezen do gledališča

se je začela proti koncu srednje šole. Že med šolanjem na Škofijski klasični gimnaziji v Ljubljani sem začela obiskovati šolski dramski krožek in dramsko šolo Satirikon, ki jo vodita Vanja Slapar in Viktor Ljubutin, oba sta študirala tudi na gledališki akademiji v Moskvi. Ko sem ob koncu gimnazije začela razmišljati o študiju igre, sta me spodbujala, naj si ogledam ruske igralske akademije. Več ko sem brala o programih in predmetnikih, bolj sem bila navdušena. Srečo sem poskusila tudi na AGRFT, a mi to tisto leto enostavno ni bilo usojeno. Velikokrat si rečem, da sem se morala še marsikaj naučiti pred študijem igre, in

sem vesela, da takrat sprejemnih izpitov nisem opravila. Po dveh letih študija rusistike in umetnostne zgodovine na filozofski fakulteti sem se odločila opravljati sprejemne izpite na ruskih akademijah in bila sprejeta na državni gledališki inštitut v Jekaterinburgu.

Kako ste izvedeli za možnost tega študija?

Med raziskovanjem študija v Rusiji so mi veliko pomagali v Ruskem centru za znanost in kulturo v Ljubljani. Večino akademij sem poiskala sama in se prijavila na pet tistih, katerih programi so mi najbolj ustrezali, v Rusiji je namreč študij igre zelo razširjen, akademij je ogromno. Odločila sem se za državne in ne za zasebne akademije, saj se mi zdi, da imajo bolj urejen učni načrt, lažje je za študij na njih pridobiti stipendije, saj so akreditirane, a tudi v Evropi so bolj priznane.

Kako so domači sprejeli vašo odločitev?

Doma sem na srečo imela ogromno podporo, tako čustveno, psihično kot denarno. Eno leto se je doma vse vrtilo okoli mojih priprav na sprejemne izpite. Glede tega sem imela res srečo, saj je veliko manj strahljivo leteti v Rusijo

na sprejemne izpite, če imaš stoodstotno podporo domačih.

Ali ste že prej znali rusko in je tudi to bil razlog za vašo odločitev? Ste se učili ruščino v srednji šoli?

V srednji šoli se ruščine nisem učila, tako da sem se z njo prvič srečala pri študiju rusistike, kamor sem se vpisala ravno zato, da bi se je naučila. Ko sem prišla v Rusijo, sem imela za seboj dve leti učenja jezika, a sem se vseeno kakšen mesec študija sporazumevala le s pantomimo, saj sem edina tujka v razredu in navsezadnje edina Evropejka na akademiji, študij pa je seveda v ruščini. Najboljša šola za učenje jezikov je zagotovo to, da živiš v državi, kjer je ta jezik materni jezik.

Kako poteka študij in ali je izpolnil vašo pričakovanja?

Rusi se z gledališčem ne šali, kot pravijo, je gledališče tvoje življenje ali pa si se odločil za napačni študij. Ta sistem mi z vsakim letnikom bolj odgovarja, saj spoznavam sebe, svoje meje, svoje sposobnosti, hkrati mi je dal takšen način študija ogromno discipline. Najbolj me je presenetil in navdušil pester nabor predmetov, ki obsegajo gledališko igro,

gledališki govor, gledališko gibanje (med drugim sabljanje, mečevanje, parno akrobatiko, gimnastiko), ogromno vrst plesa (od baleta do ruskih narodnih plesov in stepa), glasbene predmete, gledališko masko in seveda svetovno ter rusko literaturo in še marsikaj zanimivega bi se našlo.

Kako si financirate študij, imate kakšno rusko stipendijo?

Šolnine na srečo ne plačujem sama, saj sem s pomočjo Ruskega centra za znanost in kulturo pridobila stipendijo ruskega ministrstva za kulturo, ki mi jo plačuje. Sicer si denarno pomagam z občinsko in Zoisovo stipendijo, ki ju za študij v tujini prejemam v Sloveniji, za delo ob študiju namreč ni časa, kot tujka v Rusiji tudi težko dobim študentsko delo.

Ste morali opraviti sprejemne izpite in kako zahtevni so bili?

Da, za sprejem na akademijo sem morala opraviti sprejemne izpite, ki so precej podobni na vseh državnih akademijah. Pripravi moraš program, ki obsega tri dramske monologe, dve pesmi, dve basni, odlomek iz proze, pevski nastop in ples. Sprejemni izpit je zahteven, če

že ne zaradi količine programa, pa zagotovo zaradi stresa, ki ga spremlja. Meni je bilo v resnici najbolj zahtevno to, da se v času sprejemnih izpitov še nisem znala popolnoma svobodno izražati v ruščini. Morda je bolj kot opravljanje sprejemnih izpitov zahtevno čakanje na rezultate, to zahteva že kar jeklene živce.

Je bil še kakšen drug pogoj za pridobitev vize?

Pridobitev ruske študentske vize je, ko to počneš prvič, precej strašljiv birokratski postopek. Za vizo so namreč poleg povabila v Rusijo od akademije potrebni negativen test na HIV, zdravstveno zavarovanje za tri mesece in natančno izpolnjen nekajstranski obrazec (raje ne povem, koliko napak sem pri izpolnjevanju naredila prvič in kolikokrat sem nad rusko vizo skoraj obupala). V Sloveniji na ruskem veleposlaništvu pridobiš študentsko vizo za tri mesece. Ko prispeš v Rusijo, je treba to vizo v migracijskemu centru podaljšati za eno leto. Da to urediš, je spet treba imeti negativen test na HIV, migracijsko karto, potrdilo o začasnem prebivališču in potrdilo o vpisu na fakulteto. Z dekanjo akademije se tako enkrat na leto pošaliva, da je ponovno čas za pot v birokratski pekel, ampak imam srečo, da mi akademija vedno pomaga z vso dokumentacijo in me je že kar malo posvojila. Včasih na akademiji kar pozabijo, da nisem njihova, ruska. (smeh)

Kje živite v Jekaterinburgu?

Živim v študentskem domu, ki je prav posebej namenjen le študentom naše akademije. Lahko bi rekla, da živim v gledališki norišnici, kjer je povsem normalno, da se vaje na hodniku zavlečejo do zgodnjih jutranjih ur. Na začetku sem razmišljala o najemu stanovanja, a nisem želela izpustiti izkušnje gledališkega študentskega doma. V resnici je to nekakšna komuna, vsi kuhamo za vse, drug drugemu šivamo kostume, pomagamo si pri učenju, skupaj peremo perilo, omare z oblačili so seveda povsem javne. Če se pokvari karkoli v kopalnici, kuhinji ali sobi, lahko potrkáš na katera koli vrata in s seboj prineseš še svojo vzmetnico in seveda skodelico za čaj. Izredna izkušnja kolegalnosti, ki je ne bi zamenjala za nič na svetu.

Kakšno je življenje v tem sibirskem mestu, kakšne so njegove glavne značilnosti, vas je navdušilo, kako ste se navadili nanj?

Prvo kar se mi je zgodilo, ko sem prispela v Jekaterinburg in ko sem rekla »aha, to je torej Sibirja«, je bilo 30 jeznih pogledov in kriki »to ni Sibirija, to je Ural«. Mesto me je na začetku predvsem prestrašilo in šokiralo. Ima približno dva milijona prebivalcev in vse v mestu je ogromno. Včasih, na kakšen siv zimski dan, se lahko počutiš zelo majhnega in izgubljenega. Najbolj me je navdušila arhitektura, saj se prepleta ogromno stavb različnih obdobj in zelo rada tavam po mestu ter si ogledujem okolico. Poleg tega so Uralci zelo topli ljudje in verjamem, da bi bila moja prilagoditev veliko daljša in

Rina Pleteršek je študij v Rusiji začela v šolskem letu 2018/19 in trenutno obiskuje 3. letnik dodiplomskega študija. Celoten študij na smeri gledališka in filmska igra traja štiri leta. (Foto: Vedran Tomšić)

»Študij je zelo naporen, v resnici je celo presegel moja pričakovanja. Na začetku je bilo seveda zelo težko, saj sem se morala privaditi na popolnoma nov, ne tako »filofaksovski« urnik. Študij traja sedem dni na teden od 8. ure zjutraj do 11. ure zvečer.«

»Morda se je bilo najtežje privaditi na hladne zime (do -40 stopinj), precej onesnažen zrak in hrano, ki vsebuje ogromno majoneze.«

»Radia Študent nikoli nisem dojemala kot službo, seveda je bilo delo resno in profesionalno, a je radio navsezadnje v prvi vrsti izobraževalna ustanova. Tako da sem se učila nekaj novega, nekaj, kar me je zanimalo, spoznala odlične ljudi in bila nekaj malega celo plačana.«

Kot pravi Rina Pleteršek (tretja v prvi vrsti z leve), je študij dramske igre v Rusiji zelo naporen, od študenta zahteva, da se mu popolna posveti, od izdelanega igralca pa, da gledališče osmisli kot svoje življenje. (Foto: osebni arhiv)

Na eni od predstav v Rusiji (Foto: osebni arhiv)

bolj mučna, če me ne bi tako lepo sprejeli. Najbolj so me seveda navdušila mestna gledališča, ki se jih trudim obiskovati v vseh prostih trenutkih, užitek je gledati predstave, ko je dvorana vedno nabito polna in ljudje spoštujejo dramsko umetnost ter so na svoja gledališča izredno ponosni.

Ste spoznali veliko domačinov, kakšni so ljudje?

Domačini, ki sem jih spoznala, so predvsem moji sošolci iz različnih delov Urala in taksisti. Veliko časa za druženje izven akademije namreč ni. Težko tudi rečem, kakšni so ljudje, saj so mi zdaj postali že čisto domači. Lahko omenim, da ko sem prišla v študentski dom na začetku prvega letnika, je vse strašno skrbelo zame. Želeli so poskrbeti, da bi imela dovolj topla oblačila, da bi vedela, kje so dobre in poceni restavracije, pomagali so mi z orientacijo po mestu in me poskusili zaščititi pred skoraj vsem. To je bilo precej prijetno.

Ste veliko potovali še drugod po Rusiji v času študija?

V času sprejemnih izpitov sem potovala še v Moskvo in Sankt Peterburg. Med študijem smo imeli nekaj gostovanj v manjših mestih na Uralu. Načrtujem, da bom ob koncu študija potovala tudi v druge dele Rusije. Vsekakor želim obiskati Kamčatko in Krim.

Ste v Rusiji pogosto čutili domotožje?

Seveda. Včasih, ko se nabere ogromno stresa, sploh pred pomembnejšimi izpiti in predstavami ter predvsem v času praznikov, pride do močnega domotožja. Na srečo je za pogovor z domačimi tudi možnost videokolica in je tako vse skupaj malo lažje.

Glede na to, da ste zdaj v Sloveniji, predvidevam, da ste se vrnili v času začetka pandemije. Ali ste takrat imeli kaj težav z vrnitvijo domov? Ali je bil kakšen drug razlog za vrnitev?

Da, v Slovenijo sem se vrnila v prvi polovici aprila lani. Mojo akademijo so zaprli sredi marca in lanski poletni semester vati v vseh prostih trenutkih, užitek je gledati predstave, ko je dvorana vedno nabito polna in ljudje spoštujejo dramsko umetnost ter so na svoja gledališča izredno ponosni.

Kako ste v Rusiji doživljali širjenje koronavirusa in spopadanje z epidemijo ter kako zdaj spremljate dogajanje v Rusiji?

V Rusiji do dneva, ko so zaprli vse študijske ustanove, sploh nihče od nas ni pomislil, da bo koronavirus dosegel tudi Jekaterinburg. V resnici so se v Rusiji vsi malo pretvarjali, da se to ne more zgoditi, situacijo so kar nekaj časa tudi ignorirali in trdili, da je pri njih letos pač malo več primerov pljučnice. Ko so se začeli ukrepi, je večina sošolcev odšla domov, zelo malo nas je ostalo v študentskem domu in zame se je začelo precej mučno čakanje na možnost vrnitve domov. Najtežje je bilo predvsem to, da sem bila sama, ker imam precej rada družbo oziroma ljudi nasploh. Spopadanje z epidemijo v Rusiji je bilo na trenutke hkrati komično in žalostno, ampak vsaka država je imela svoje svetle in temne točke v spopadu s koronavirusom. Odkar sem se vrnila v Slovenijo, vsak dan spremljam ruske novice. Veliko mi sporočijo tudi sošolci in profesorji, s katerimi sem v vsakodnevnem stiku.

Kakšno je stanje v Jekaterinburgu v primerjavi z drugimi deli Rusije, Moskvo ...?

Kolikor sem spremljala novice in nasploh vse možne grafe okuženih, sem opazila, da je bilo stanje v Jekaterinburgu še kar milo. V Moskvi je bilo seveda najhuje. V Jekaterinburgu je namreč življenje že skoraj normalno. Odprte so šole, univerze, življenje se pospešeno vrača v stare tirnice, število okuženih pada.

Kdaj se nameravate vrniti v Jekaterinburg in nadaljevati študij?

Če bi bilo po moje, bi se vrnila lani septembra (smeh). Zelo že namreč pogrešam študij v živo, dramska igra namreč ni ravno najbolj hvaležen študij na daljavo. Trenutno od doma opravljam vse obveznosti, ki jih je možno opravljati na daljavo, in sem tudi že uspešno končala zimski semester, opravila kolokvije in izpite. Drugi semester se bo začel 14. februarja in iskreno upam, da se mi bo do takrat uspelo vrniti v Rusijo.

Ali morate za vrnitev ponovno pridobiti vizo in kakšni so pogoji za vstop v Rusijo glede na pandemijo?

Da, za vrnitev v Rusijo moram ponovno pridobiti vizo, ampak trenutno študentskih viz za vstop v Rusijo sploh ne izdajajo, tako da še ne vem, kakšni bodo pogoji. Trenutno vstop v Rusijo sploh ni možen, zato čakam podatke iz referata akademije, ki se poskuša z ruskim ministrstvom za zunanje zadeve dogovoriti, da bi me nekako spustili nazaj. Zdaj lahko samo držimo pesti, da bo rektorici pogajanje uspelo. Res je tudi, da je letalski promet ustavljen in povezave z Rusijo ni, ampak če dobim vizo, me to niti ne skrbi preveč, se bom že znašla. S sošolci se občasno šalimo, da lahko pridem z ladjo ali »štopenj« tovarnjak. Bo pač ena zanimiva izkušnja več.

Vaš razpon literarnega ustvarjanja je širok, delujete kot kritičarka, urednica na spletni kulturni platformi

Rina Pleteršek, ki ima še vedno stalno bivališče v Laškem, trenutno živi v Ljubljani, kjer čaka, da se bo vrnila Rusijo in tam nadaljevala študij. (Foto: Vedran Tomšić)

Koridor – križišča umetnosti, tudi kot prevajalka ...

Svoje literarno ustvarjanje jemljem enostavno kot nekaj, kar se je razvilo iz moje otroške ljubezni do knjig in branja. Kritičko delo in prevajanje sta bila zame kot nekakšen naraven korak v začetku študija. Odkar sem v Rusiji, mi je to literarno ustvarjanje postalo še bolj pomembno, saj je to moj edini stik s slovenskim jezikom. Sicer imam ruščino zelo rada, ampak je slovenščina čudovit jezik in nikakor nisem želela med bivanjem v tujini izgubiti stika z njim. Prevajanje mi predstavlja predvsem ogromen izziv, saj je ujeti jezik, stil in smisel besedila v drugem jeziku težka naloga, ki mi še ne gre najbolje, a mi je v ogromen užitek.

Zakaj vas navdušuje literarno ustvarjanje in katere svoje dosežke, projekte s tega področja bi izpostavili?

V zadnjem obdobju sem se posvečala predvsem delu literarne urednice pri Koridorju – križiščih umetnosti. Spominim se, ko sem pri 18 letih ravno pri Koridorju začela pisati recenzije, kako prijetna je bila komunikacija s takratno urednico in kako sem bila vesela vsakega napredka. Zdaj ko sem sama na uredniškem položaju, mi je zelo prijetno predajati znanje, zelo rada delam z mladimi pisci, uživam, ko me uspejo popolnoma osupniti s svojim napredkom in talentom.

Vaše ustvarjanje je odmevno, pred časom ste bili predstavljeni v Delu v rubriki Mlado pero. Kaj to pomeni za vas in kakšne ambicije imate na literarnem področju?

Povabilo k rubriki Mlado pero je zame pomenilo ogromno čast in presenečenje. Izkušnja je bila odlična in res sem bila navdušena nad Aljažem Primožičem, ki je Celjan, čigar pisanje sem recenzirala. V resnici ne morem reči, da imam posebne ambicije na

tem področju. Želim le nadaljevati to, kar počnem, v čemer uživam. Bomo videli, kam me bo ta pot pripeljala. Menim, da bi vsak igralec moral poskusiti napisati kakšno recenzijo. Meni je to namreč zelo pomagalo pri gledališkem ustvarjanju, saj pisanje kritike na poseben način razvija kritično razmišljanje o literarnih delih, predstavah, filmih ... In kaj drugega je gledališko ustvarjanje kot kritična in poglabljena postavitev literarnega dela, zgodba na oder?

Pred časom ste sodelovali tudi v projektu Global Shakespeare Sonnets. Kako ste doživeli to izkušnjo?

K sodelovanju pri projektu Global Shakespeare Sonnets me je pritegnila rektorica naše akademije in z veseljem sem sprejela to ponudbo, saj smo videe za ta projekt ustvarjali v času karantene in študija na daljavo. Malo so me že srbeli prsti, ker ustvarjanje je zame včasih že kar odvisnost in je bilo že nujno treba nekaj narediti. Bolj kot pri snemanju svojega videa sem uživala v gledanju izdelkov ostalih sodelujočih z vsega sveta. Zanimivo je bilo slišati Shakespeara v različnih jezikih in različnih interpretacijah. Res se mi je zdelo, da je bil to odličen mednarodni projekt, ki je povezal mlade in med nami spodbudil kakšno zanimivo razpravo.

Tudi s filmom se ukvarjate. Na kakšen način?

Da, ukvarjam se tudi s filmom, a je moja filmografija zaenkrat še precej skromna. Na tem področju poskušam sodelovati pri čim več projektih in pridobiti čim več izkušenj. Če sem iskrena, se kamere kar malo bojim, tako da je zagotovo eden od mojih ciljev s prakso izgubiti strah pred kamero. Moj najljubši in največji filmski projekt do zdaj je bilo sodelovanje na MUVITU 2019. Sicer smo z našim kratkim filmom takrat zmagali, ampak je bilo meni veliko bolj pomembno, da

smo se z ekipo, ki je pripravljala film vse skupaj dva dni in pol, tako dobro ujeli. To so vezi, ki so še danes močne, občasno se pokličemo in si rečemo: »Ej, kdaj bo naslednji projekt, dajmo nekaj ustvarit.« In to je tisto, kar mi je tako pri gledališkem in tudi pri filmskem ustvarjanju tako pomembno, kolektivno ustvarjanje. Ni lepšega občutka!

Zdaj ko ste v Sloveniji, delate na Radiu Študent, kako to, da ste se odločili za to delo oziroma si poiskali to službo? Delate kot novinarka ali voditeljica ali oboje?

Na Radiju Študent sem začela delati, še preden sem odšla študirat v Rusijo. Ko sem začela študij v Ljubljani, sem videla letak za avdicijo na radiju in si rekla, zakaj pa ne, še ena izkušnja več. Na začetku sem želela delati v kulturni redakciji, a potem sem presodila, da se s kulturo že ukvarjam pri Koridorju in ne potrebujem o istih stvareh pisati še v enem mediju. Tako sem v resnici precej lahkoverno poslala prijavo v politično redakcijo, bila sprejeta in delala na radiu nekaj let kot politična novinarka.

Kako gledate na problematiko financiranja Radia Študent, ki je aktualna v zadnjem času?

Čisto iskreno me situacija v zvezi z Radiem Študent seveda jezi. Zdi se mi, da so rez financiranja radia in grožnje Študentske organizacije Univerze v Ljubljani napad na svobodo in neodvisnost medijev ter pokazatelj, da ŠOU Ljubljana ne deluje v interesu študentov. Na javni seji ŠOU, ki smo jo s sodelavci spremljali, smo dosegli majhno zmago, ampak se boj nadaljuje. Lahko zatrdim, da je Radio Študent zelo močna in kolegialna skupnost ljudi, ki v svojem delu in učenju ter delovanju uživajo, in ta skupnost se bo borila za svobodne medije.

Življenje v Novem kloštru po diplomski še del magistrske naloge

Dom številnih delavskih družin

Zavod Tromostovje v zadnjih letih po desetletjih propadanja obnavlja in oživlja Novi kloster. Do druge svetovne vojne je bila ta markantna graščina na obrobju Spodnje Savinjske doline v lasti bogate židovske družine Parin iz Trsta, sledila je nacionalizacija in nekdanji samostan je kot vrsta drugih podobnih zgradb prešel v državne roke. Poslopje je počasi propadalo, a za njegovimi debelimi grajskimi zidovi je bilo več življenjskega vrveža kot kadarkoli v zgodovini. Dvorec je postal dom družin, ki so se preživljale na bližnjem kmetijskem posestvu.

ŠPELA OŽIR

Z željo, da bi se ohranil spomin na življenje v dvorcu Novi kloster po drugi svetovni vojni, so članice društva Dvorec, ki skrbi za kulturo in izobraževanje, povabile k sodelovanju najprej domačine, kasneje še Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Naletela so na zelo dober odziv. Ena od študentk, **Katja Forjan**, se je celo odločila, da bo ta del zgodovine v svoji diplomski nalogi podrobneje raziskala. »Za dvorec sem izvedela med študijem, ravno v obdobju, ko sem izbirala temo diplomske naloge. Nekdanji stanovalci in sosedje Novega klostra so me z veseljem sprejeli in mi

pomagali pri raziskovanju, za kar se jim še enkrat iskreno zahvaljujem,« prizna mlada Prekmurka, ki se je zdaj kot magistrska študentka antropologije odločila, da bo življenje v dvorcu po drugi svetovni vojni še podrobneje raziskala. Če se je prvič opirala predvsem na intervjuje z nekdanjimi stanovalci, bo tokrat osrednjo pozornost namenila proučitvi arhivskega gradiva.

Last judovske družine

Zadnji lastniki graščine Novi kloster v Založah pri Polzeli pred drugo svetovno vojno so bili člani bogate judovske družine Parin, iz katere je izhajal znan zdravnik in psihoanaliti-

Do druge svetovne vojne je bil Novi kloster v Založah v lasti bogate židovske družine Parin iz Trsta, sledila je nacionalizacija in nekdanji samostan je tako kot vrsta drugih podobnih zgradb prešel v državne roke. Občina Polzela je postala lastnica dvorca po osamosvojitvi Slovenije. Zavodu Tromostovje ga je prodala leta 2010, malo po tistem, ko se je iz dvorca izselil zadnji stanovalec.

tik dr. Paul Parin. V graščini je preživel prvi dve desetletji svojega življenja. Odraščanje in mladostniška leta v Sloveniji je kasneje opisal v knjigi Zanesljiva znamenja spreminjanja. Njegov oče je izhajal iz izredno bogate judovske družine, ki se je v drugi polovici 19. stoletja naselila v Trstu in ustanovila uvozno družbo za

kavo. S trgovsko mrežo se je razpotegnila čez vso dvojno monarhijo vse do Budimpešte. Z delom premoženja je na začetku 20. stoletja kupila graščino Novi kloster v Založah pri Polzeli kot nekakšno vmesno rezidenco na pol poti med Trstom in Budimpešto. Čas med drugo svetovno vojno in po njej do članov družine ni bil milosten. Najprej so morali pobegniti pred okupatorjem, po vojni je njihovo posestvo v Založah prešlo v državne roke. Paul Parin, ki je med drugo svetovno vojno na Hrvaškem pomagal kot zdravnik, si je novo življenje ustvaril v Švici.

Imeli so vrtec

Takoj po drugi svetovni vojni, leta 1945, je bilo v Založah ustanovljeno kmetijsko gospodarstvo, veliko 60 do 70 hektarjev. Njegovi delavci, ki so prihajali iz manj razvitih delov Slovenije in Jugoslavije, so bivali v bližnjem dvorcu Novi kloster. Najemnine jim ni bilo treba plačevati, iz lastnega žepa so morali plačevati stroške za elektriko in hrano. »V dvorcu je živelo približno 15 stalnih delavcev, nekateri sami, drugi z družinami. Vsega skupaj je bilo 17 otrok. Poleg stalnih delavcev so na delo, predvsem v času sezone, prihajali tudi sezonski iz Prekmurja in hrvaškega Zagorja,« pripoveduje Forjanova. V letih 1958 in 1959 so stanovalci začeli obnavljati dvorec z lastnim denarjem. Prekrili so streho, napeljali vodo v kuhinjo in stranišče. Prav tako so naredili pralnico in skupno kopalnico s tremi tuši. »Še posebej se mi zdi zanimivo, da so leta 1964 v sklopu Kmetijskega gospodarstva Založe ustanovili vrtec za otroke tamkajšnjih zaposlenih, saj je bilo v tistem obdobju veliko otrok. Tudi mame najmlajših so lahko nato šle na delo.«

Dela ni zmanjkalo

Dvorec leži rahlo odmaknjen na pobočju Ložniškega gričevja, a še vedno na dobro dostopnem mestu na obro-

»Imeli so 70 do 80 krav molznic, ki so jih ročno molzli in dnevno izvažali mleko v Mlekarno Celje.«

Novem kloštru preživeli lepo življenjsko obdobje, a tudi zelo naporno. Večina stanovalcev se je iz dvorca odselila med letoma 1970 in 1985, ko so ljudje začeli ugotavljati, da je takšen način dela pretežak, in si je vsak iskal boljše službo ter prihodnost. To ni bilo težko. Po dolini, ki je bila takrat zaradi industrializacije med najbolj razvitimi v državi, so se odpirala nova delovna mesta. Občina je postala lastnica dvorca po osamosvojitvi Slovenije. Zadnji stanovalec se je izselil leta 2010, tik preden ga je občina prodala Zavodu Tromostovje. Dvorcu je vdahnil novo življenje, dobiva tudi novo podobo. Novi lastniki ga v sodelovanju z zavodom za varstvo kulturne dediščine počasi, a ves čas obnavljajo.

Še arhivsko gradivo

»Diplomska naloge je v prvi vrsti nastajala na podlagi informacij, ki sem jih prejela med intervjuji z nekdanjimi stanovalci. V mnogo manjši meri sem pri svojem dosedanjem raziskovalnem delu upoštevala arhivsko gradivo. Zato se mi zdi smotno spomine iz diplomske naloge ovrednotiti skozi pričevanja o življenju na dvorcu, ki jih ponujajo morebitni arhivski viri,« še pravi študentka antropologije, ki se med pisanjem magistrske naloge želi povezati z ustanovami, kjer bi lahko našla ustrezno arhivsko gradivo, kot so pokrajinski muzej, muzej novejših zgodovine in zgodovinski arhiv v Celju, pokrajinski in nadškofijski arhiv v Mariboru ter Medobčinska splošna knjižnica Zalec. »Pričakujem, da bom morebitno novo gradivo našla tudi med pregledovanjem lokalnih in regionalnih časopisov.«

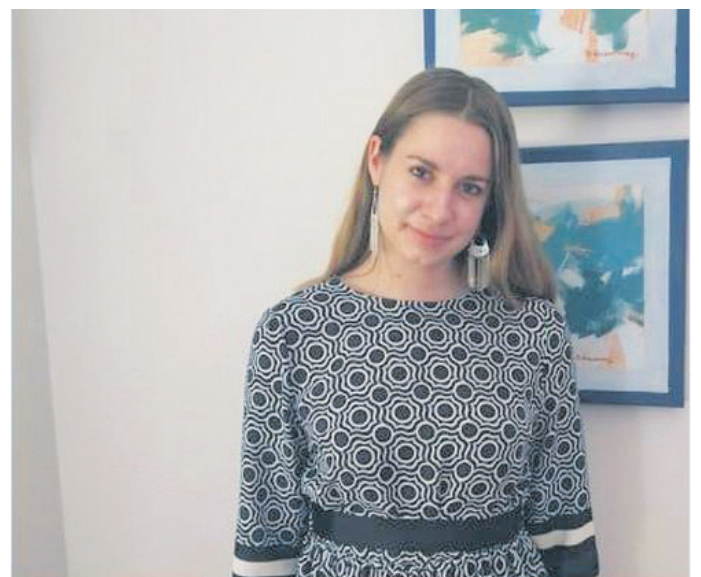
»Večina stanovalcev se je iz dvorca odselila med letoma 1970 in 1985, ko so ljudje začeli ugotavljati, da je takšen način dela pretežak.«

Fotografija, na kateri so delavci z družinami, ki so bili zaposleni v hlevu, je bila posneta okoli leta 1965 in je last ene od nekdanjih stanovalk.

Razglednica Novega klostra iz leta 1912, za katero je motiv fotografiral Paul Parin. Hrani jo članica društva Dvorec in upravnica dvorca Carmen Maria Fernandez.

Katja Forjan iz Rakičana je za Novi kloster izvedela med študijem antropologije, ravno v obdobju, ko je izbirala temo diplomske naloge. »Zunanost Novega klostra me ni presenetila, saj so me opozorili, da je dvorec v slabem stanju. Me pa je pozitivno presenetila notranjost, saj je lepo ohranjena in urejena.«

Karte, ki opozarjajo na pogosto spregledano vlogo žensk v družbi

Dama je dama, kralj pa gospa

Bi zaigrali s kartami, ki imajo namesto običajnih likov risbe 26 žensk z nenavadnimi men: Črna kraljica, Dvakrat obsojena, Požiralka bankovcev, Trdna kot skala, Knjiga spomina, Plesna korenina, Zlate roke, Skrivnost v klobuku ...? Zakaj pa ne! Z njimi je mogoče igrati vse igre, za katere je treba imeti francoski komplet 52 igralnih kart z jokerjema, le da je s temi mogoče odkrivati še vrsto zanimivosti, povezanih z ženskami, ki so nekoč zaznamovale Celje, in s tistimi, ki še vedno puščajo sledi v mestu s svojim delovanjem.

TATJANA CVIRN

Karte z imenom Dama je dama, kralj pa gospa je zasnovala Urška Repar iz Društva Živa kreativna, etnologinja in kulturna antropologinja v Muzeju novejši zgodovine Celje. Društvo povezuje ustvarjalne mlade ženske, ki so v preteklih letih zaradi želje po svežih pristopih pri oživljanju ustvarjalnega življenja v Celju že pripravile vrsto zanimivih dogodkov.

»Ideja, da bi izpeljale projekt na temo žensk, je zorela dlje časa,« pravi Urška Repar. Lani sta z dramaturgijo, pedagoginjo in kritičarko Nušo Komplet Peperko izbrali 26 žensk, ki so zaznamovale Celje ali to še vedno počnejo, ter predstavili njihove zgodbe v kratkem besedilu. Katja Ko-

ve osebnosti mesta. Ti opisi se ujemajo s prepoznavnimi elementi ilustracij in z besedo ali dvema, ki poimenujeta značilnosti oseb.

Zakaj ravno karte z ženskami? Urška Repar meni, da so teme o ženskah zadnje čase vedno bolj priljubljene, veliko je knjig o tem, medtem ko je bilo s kartami te zgodbe mogoče povedati na drug način, takšen, ki je tudi bliže mladim. Najprej so mislile, da so edine s takšno zamisljo, a se je izkazalo, da so tudi žensk pripravile karte s slovenskimi ženskimi liki, zato so se v Živi kreativni usmerile na Celjanke. Seznam teh je bil nazadnje tako širok, da so avtorice morale narediti izbor.

Karte Dama je dama, kralj pa gospa so izšle konec decembra lani in jih je sofinancirala Mestna občina Celje v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje programov za mlade. Naročite jih lahko na FB-strani Društva Živa kreativna.

vše je ilustrirala in oblikovala karte.

Ženske v Celju nekoč in danes

»Karte so razdeljene tako, da predstavljajo ženske, ki so nekdaj živele in delovale v mestu (črne karte), in tiste, ki tu še živijo in s tem, kar počnejo, prispevajo k življenju v mestu in družbi (rdeče karte). Nekaj je vmes anonimnih oseb, ki predstavljajo določene družbene skupine: ena od žensk je v težki ekonomski situaciji in se vseeno bori, druga je ostarela in se čuti zapostavljeno v družbi, tretja je študentka, ki ne dobi redne službe, četrta je mama otroka s posebnimi potrebami,« opisuje koncept kart Reparjeva. Zgodbe oseb niso življenjepisi, ampak kratke interpretacije o njih. Med igro jih lahko igralci preberejo in tako spoznajo zanimi-

Ta je seveda povsem njihov, subjektiven, glede na oceno, kaj ženske doprinašajo mestu, tudi če se v njem niso rodile.

Vse izbrane ženske (razen ene) so se strinjale s sodelovanjem in tudi z zapisanimi zgodbami so bile zadovoljne. Samo ena je želela pred izdajo videti tudi svojo upodobitev, druge so Katji zaupale. Tudi sedanjí odzivi na karte, ki so izšle konec minulega leta, so dobri.

Del širšega projekta

Nuša Komplet Peperko, ki je z društvom sodelovala že pri prejšnjih projektih, ima rada vse, kar je povezano z zgodbami, in je pri snovanju kart našla nov izziv. Pri tem po njenem mnenju ni nepomemben pozitiven feministični pristop, ki želi poudariti enakovredno vlogo žensk v družbi. »V tej povezavi mi

Urška Repar je zasnovala zanimive karte o ženskah, ki so zaznamovale Celje ali še vedno sooblikujejo mesto.

Sodelavki v projektu sta bili Nuša Komplet Peperko in Katja Kovše.

uprizorilo, je bilo dramsko besedilo Mire Mihelič.

V prihodnje bi ustvarjalke kart tudi rade razvile nove načine igre, bolj tematske, primerne za te karte. Ob tem načrtujejo tudi nadaljevanje projekta. »Karte bi rade predstavljale v šolah in mladinskem centru na delavnica na temo žensk in ženskih pravic. Del projekta bo izpeljan v okviru Muzeja novejši zgodovine Celje (MNZC), kjer se nam je pridružila muzejska vodnica Katja Pur, ki je že imela tematske sprehode po Celju, povezane z zanimivimi ženskami. Raziskovanje zgodb Celjank in drugih žensk, ki jih je pot pripeljala v Celje in so tudi pustile oziroma puščajo svojo sled, bomo v prihodnjem letu nadaljevale v širšem projektu na to temo pod okriljem MNZC,« povzema načrte Urška Repar.

Foto: arhiv NT (GrupA, SHERPA)

Karte, ki so nekaj posebnega. (Foto: NKP)

Na enih kartah so ilustracije, na drugih kratki opisi dejavnosti pomembnih žensk iz preteklosti in tistih, ki zaznamujejo naš čas v Celju.

Tako je predstavljena častna meščanka Darinka Pavletič Lorenčak.

Organizatorji letos zagotovo ne pogrešajo snega, navijače pa bodo zagotovo. Zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja virusa bodo tekme brez gledalcev.

Desetletje ženskih smučarskih skokov na Ljubnem

Manjkali bodo navijači, sneg zagotovo ne

Na Ljubnem je vse pripravljeno za letošnji preizkušnji v ženskih smučarskih skokih. Če je v preteklih letih pogosto manjkalo snega, medtem ko se je trlo navijačev, bo letos drugače. Snežna odeja zaradi nizkih temperatur organizatorjem ne dela težav, a bodo zagotovo pogrešali zelo pomemben del tekem, številne navijače. »Ne bo točno tistega, kar nas dela drugačne od drugih. Če se po infrastrukturni plati ne moremo primerjati z Oberstdorфом ali s Sapporom, lahko tekma konkurira po navijaškem žaru, s katerim prekašamo vse tekme ženskih smučarskih skokov. Tega letos na žalost ne bo,« pravi Rajko Pirnat, predsednik organizacijskega komiteja tekme za svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske.

ŠPELA OŽIR

Ljubno od leta 2012, ko so se začele tudi v tem športu tekme svetovnega pokala, sodi v elitno družino organizatorjev. Povsem enakovredno se kosa z Oberstdorфом, s Sapporom, z Lillehammerjem, s Holmenkollnom in z Engelbergom. Tekma pod Rajhovko je najbolj gledana med vsemi ženskimi preizkušnjami v smučarskih skokih. Nedeljski prenos je lani po televiziji spremljalo več kot pet milijonov ljudi po celotni Sloveniji, 220 do 230 tisoč gledalcev. Še ne tako daleč nazaj »eksoti-

čen« šport postaja vedno bolj priljubljen. Za letošnji tekmi, ki bosta ta konec tedna, najprej ekipna, nato še posamična, je prijavljenih več kot 70 deklet iz 17 držav, kar je po besedah **Rajka Pintarja** največ do zdaj. »Trenutne razmere nam izredno otežujejo delo. Tekmovalke morajo biti v štirih dneh testirane trikrat. Najprej morajo izvid negativnega testa predložiti pri prehodu čez mejo. Pred vstopom v hotel bodo nato testirane s PCR-testom. Testiranje bomo ponovili še v soboto pred tekmo.«

Nekoč navijal v Celju

Zadnji dnevi pred tekmovalnim koncem tedna so že sami po sebi zelo stresni, upoštevanje vseh dodatnih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa organizatorjem nalaga še veliko več dela in skrbi. »Zadnja tri leta, kar sem upokojen, moram priznati, da je morda res malo lažje, a še vedno je to velik organizacijski zalogaj, ki za sabo potegne veliko odgovornosti. Ekipa svetovnega pokala – za tekmo skrbi 200 do 250 ljudi – je zelo velika. Ljubenci brez močnega sponzorja zagotovo ne bi bili kos tako zahtevnemu organizacijskemu podvigu, zato smo še toliko bolj hvaležni BTC Cityju Ljubljana, da nam tako finančno kot organizacijsko že ves čas stoji ob strani,« prizna Rajko Pirnat, ki je že kot osnovnošolec v 60. letih prejšnjega stoletja v Celju rad spremljal skoke. »Z velikim veseljem sem hodil na tekme v tamkajšnji mestni park, kjer je svoj čas stala skakalnica. Takrat je bil to za knežje mesto izredno velik dogodek, ki se ga je udeležilo na tisoče gledalcev. Še danes se spominjam tistega navijanja za naše najboljše skakalce.« Na Ljubnem se je v smučarske skoke vključil, ko je leta 1990 postal ravnatelj tamkajšnje osnovne šole, kjer je posebno mesto namenjal popularizaciji tega športa med učenci. Kot športnega delavca ga je delo v domačem smučarskem klubu hitro pritegnilo. Predano sodelovanje je preraslo do mesta predsednika organizacijskega komiteja tekme za svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske, na katerem je že od začetka, torej leta 2012, ko so na Ljubnem organizirali prvo tovrstno preizkušnjo.

Ko gre Bloudek na zagovor

Prvi zametki smučarskih skokov v tem zgornjesavinjskem kraju segajo veliko dlje

Ljubno je v zadnjem desetletju postalo slovensko središče ženskih smučarskih skokov. Veliko zaslug, če ne kar največ, ima Rajko Pirnat, ki z dušo in s srcem diha za ta šport. Pirnat je predsednik organizacijskega komiteja tekme za svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske. Foto: arhiv NT (SHERPA)

»Začutili smo tržno nišo in se pojavili kot organizatorji prvih tekem kontinentalnega pokala, kar je v tistem času predstavljalo najvišjo stopnjo tekmovanja za ženske na svetu. Ljubno je postalo zibelka ženskih smučarskih skokov.«

nazaj, v zimo 1928-29. Do takrat so se pretežno sankali, a to leto je Jaka Vodusek z Ljubnega, ki je bil poklicni vojak, iz vojske prinesel prve smuči in vezi, tako da so leta 1931 že organizirali nekakšne tekme, kjer so poskusili tudi skakati. Organizirano skakanje na smučeh se je začelo po drugi svetovni vojni. Takrat je skupina Ljubencev obiskovala mednarodne tekme v Planici, kjer so se zaobljubili, da bodo zgradili skakalnico tudi na Ljubnem. Navezali so stik s konstruktorjem planiške velikanke Stankom Bloudkom in z njim leta 1947 podpisali pogodbo o gradnji 60-metrске skakalnice. »To je bila za tiste razmere izredno velika

skakalnica. Stanko Bloudek je bil zaradi tega celo poklican na zagovor k takratnim oblastem, kaj se vendar gre, da si je zamislil tako veliko skakalnico v tem delu Slovenije. A tudi to ni zaustavilo ljubenskih organizatorjev,« pripoveduje Pintar, sicer tudi avtor monografije Ljubenska ljubezen do smučarskih skokov. Skakalnico so nato dokončali v začetku 50. let, leta 1952 je bila na njej že prva tekma, ki so se je udeležili vsi najboljši slovenski skakalci na čelu z Janezom Poldo, Binetom Rogljem in Rudijem Finžgarjem. »To je bil takrat za Ljubno izredno velik dogodek, temu primerna je bila organizacija. Vsi skakalci so se iz Ljubljane na Ljubno pripeljali z av-

tobusom, kjer jih je pričakala godba na pihala, v spremstvu katere so se nato peš v povorki odpravili na skakalnico.«

Ljubenci zavihali rokave

Vsako leto takšnih tekem ni bilo. Ponovni vzpon so skoki pod Rajhovko doživeli v 70. letih, ko je na Ljubnem začel delovati skakalni klub, ki je posebno mesto namenjal vzgoji mladih skakalcev. Ljubenci so zavihali rokave in s prostovoljnimi delom zgradili nove manjše skakalnice, 45-, 25- in 10-metrsko. »Na osnovi teh skakalnic in strokovnega dela se je klub vedno bolj razvijal. Nekaj desetletij kasneje je dobil še močnega sponzorja, ki je omogočil nadaljnje velike uspehe naših skakalcev. Klub je danes med tremi najboljšimi smučarskoskakalnimi klubi v Sloveniji.« Njegov prvi udeleženec svetovnega pokala, sicer brez osvojenih točk, je bil Robi Kopušar. Sledil mu je skakalec Primož Pikl, ki je prvi član ljubenskih skakalcev, ki se mu je uspelo uvrstiti na olimpijske igre v Kanadi. V zadnjih letih je najvidnejši predstavnik Timi Zajc iz Hramš pri Žalcu, tudi že zmagovalac svetovnega poka-

Prvi zametki smučarskih skokov v tem zgornjesavinjskem kraju segajo veliko dlje nazaj, v zimo 1928-29. Organizirano skakanje na smučeh se je začelo po drugi svetovni vojni.

»Stanko Bloudek je bil celo poklican na zagovor k takratnim oblastem, kaj se vendar gre, da si je zamislil tako veliko skakalnico v tem delu Slovenije. A tudi to ni zaustavilo ljubenskih organizatorjev.«

Organizatorji veliko pričakujejo tudi od slovenskih skakalk, ki so na Ljubnem že dosegale izvrstne uvrstitve. Lani so zabeležile dvojne stopničke, ekipne in posamične. Maja Vtič je leta 2016 stala na najvišji stopnički. Na fotografiji so bile ujete med pripravi na prvo tekmo v letošnji sezoni.

la. Uspešno mu sledijo mlajše generacije skakalcev, med njimi Jernej Presečnik, lanski ekipni mladinski svetovni prvak na tekmah v Nemčiji.

Ženski skoki kot tržna niša

In kako dobra so njihova dekleta? Izjemne uspehe je dosegla Monika Pogladič, ki se je udeleževala mednarodnih tekmovanj med letoma 2004 in 2007, v obdobju, preden so bila za ženske organizirana tekmovanja za svetovni pokal. »To so bili

»Nekoč so bile denarne nagrade pri ženskih skokih smešno nizke. Ne smemo pozabiti, da se vsako leto povečujejo za 20 do 25 odstotkov, medtem ko moške nagrade že vrsto let ostajajo na isti ravni.«

čas, ko so ženski skoki veljali celo malo za »eksotičen« šport. Začutili smo tržno nišo in se pojavili kot organizatorji prvih tekem kontinentalnega pokala, kar je v tistem času predstavljalo najvišjo stopnjo tekmovanja za ženske na svetu. Ljubno

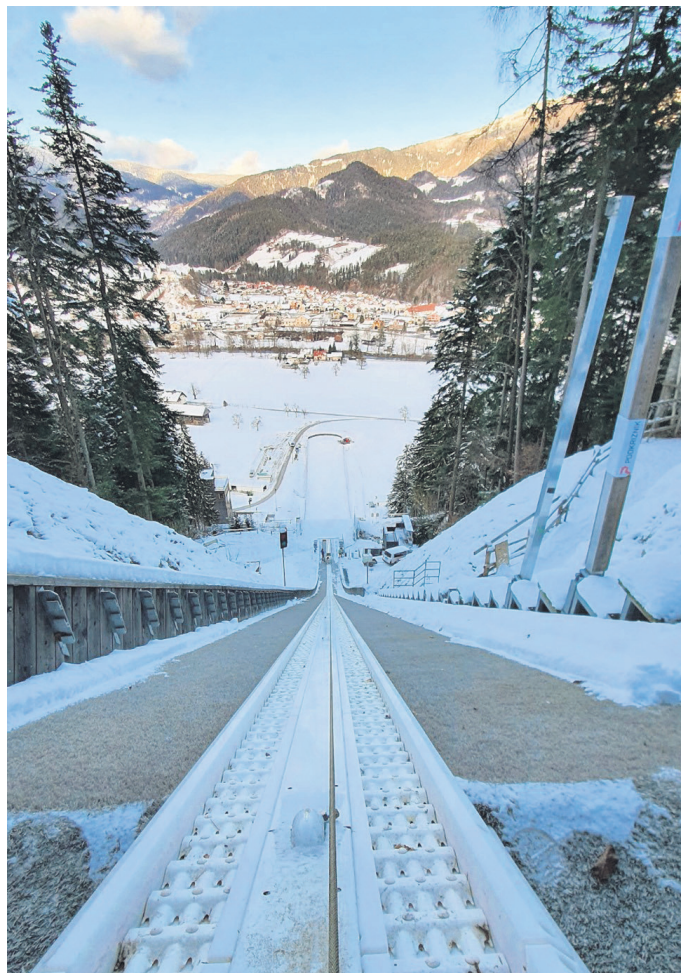
je postalo zibelka ženskih smučarskih skokov. Na naših tekmah je bilo več gledalcev kot na vseh ostalih prizoriščih po svetu. In še danes je tako, ko že desetletje gostimo tekme najvišjega ranga,« pojasni upokojeni ravnatelj, ki ga veseli, da so

ženski smučarski skoki v zadnjih letih najhitreje rastoča panoga smučarskega športa. Vedno več je tekmovalk, vedno bolj so pogumne. »Povsem normalno je, da skačejo na 130- in 140-metrskih skakalnicah, da so uvrščene v program olimpijskih iger in svetovnih prvenstev. Ženski smučarski skoki gredo povsem v korak z moško konkurenco.«

Nagrade ostajajo skromnejše

A zatakne se pri nagradah, ki jih prejema v primerjavi z moško konkurenco. Nekatere slovenske skakalke, med jimi sta tudi Špela Rogelj in Jerneja Brecl, so nedavno na družbenih omrežjih delile primerjave zaslužkov skakalcev in skakalk, ki jih je objavila ena od nemških televizij. Razlike so očitne. Ameriška smučarska skakalka Sarah Hendrickson je na družbenem omrežju celo zapisala, da moški dobijo za zmago v kvalifikacijah dvakrat več kot ženske za zmago na posamični tekmi. »Zahteve so postavljene popolnoma upravičeno. Razlika se manjša, a je še vedno opazna. Ker gledanost in zanimanje za slovenske smučarske skoke neprestano raste. Nekoč so bile denarne nagrade pri ženskih skokih smešno nizke. Ne smemo pozabiti, da se vsako leto povečujejo za 20 do 25 odstotkov, medtem ko moške nagrade že vrsto let ostajajo na isti ravni. Tako kot se je to izenačevanje v nekaj desetletjih zgodilo pri tenisu ali alpskem smučanju, kjer so danes nagrade za oba spola enake, računam, da bo do tega počasi prišlo tudi pri skokih.«

Foto: družabno omrežje (Ljubno FIS Ski Jumping)

Takšen razgled bodo tekmovalke – več kot 70 jih bo iz 17 držav – imele ta konec tedna na Ljubnem.

Zelo pomembna za dober skok je ledena klančina. Takole skrbno so jo na Ljubnem pripravljali v dneh pred tekmo.

»Vse je bilo lažje, ko sem po tretjem skoku pristala na nogah«

Skakalka Nika Krašovic iz Gornjega Grada je stara šele 15 let in je do zdaj nanizala že kar nekaj odličnih uvrstitev. Kot pravi, upa, da se ji čez tri leta uspe uvrstiti tudi na tekmo za svetovno prvenstvo na Ljubnem.

Velik up med ženskimi tekmovalkami ljubenske skakalne ekipe je Nika Krašovic iz Gornjega Grada. Lani oktobra je praznovala šele 15 let, a je nanizala že kar nekaj odličnih uvrstitev. Na mladinskem državnem prvenstvu, ki so ga na Ljubnem gostili lani jeseni, je med mladinkami do 20 let zasedla 6. mesto in 4. mesto do 18 let, medtem ko sta njena najljubša dosežka 11. in 8. mesto v sklopu alpskega pokala.

Dijakinja športnega oddelka I. gimnazije v Celju trenira smučarske skoke zadnja štiri leta. Pred tem se je za sprostitev lotila kar nekaj drugih športov – nogometa, rokomet, odbojke, tenisa, jezdenja. Ves čas je rada smučala.

Kdaj je bil odločilni trenutek, ko ste presedlali na smučarske skoke?

Že od malih nog sem zelo rada na snegu. Veliko smučam, tudi po zaslugi svojega starega ata, ki mi je na okoliških strminah pripravljaj smučarske proge in mi pomagal pri »štanfanju« navzgor. Zelo zabavno je bilo, ko smo si z vrstniki smučanje popestrili s skoki čez manjše skakalnice, ki smo jih izdelali sami. Ko je Peter Prevc v sezoni 2015/2016 osvojil zmago v skupnem seštevku, me je to tako navdušilo, da sem se odločila, da bom ljubiteljsko skakanje z alpskimi smučmi zamenjala za pravo opremo in skakalnice.

Vas je kaj stiskalo pri srcu, ko ste prvič stali na vrhu skakalnice?

Priznati moram, da me je bilo na čisto prvem treningu res malo strah. Morda tudi zaradi novih ljudi, ki so me obkrožali. A kmalu je ta trema izginila in sem se počasi sprostil. Vse je bilo lažje, ko

sem po tretjem skoku pristala na nogah.

Na kako velikih skakalnicah ste začeli? In na kakšnih skačete danes?

Začela sem na najmanjši, desetmetrski skakalnici na Ljubnem. Še isti dan sem skočila še na 15-metrski. Trenutno skačem na 100-metrski skakalnici, upam, da bom poleti preizkusila še večjo, 120-metrsko.

Smučarski skoki so precej nevaren šport, ki je veliko bolj uveljavljen med moškimi. Kako so se nad vašo odločitvijo, da boste trenirali skoke, odzvali vaši starši?

Najprej niso bili povsem prepričani, ali je to res pametna odločitev. Ko se je čez nekaj časa izkazalo, da s treningi mislim resno, so me začeli povsem podpirati. Že od začetka me je pri tem spodbujal stari ata, na čigar pobudo sem pravzaprav tudi začela resneje trenirati skoke. Še vedno me prav on vozi na treninge.

Ste morda kdaj pomislili, da ne bi več skakali?

Tudi takšnih trenutkov je bilo nekaj, a tako hitro kot pridejo, tudi izginejo. Trenirati sem začela pri 11 letih, kar je zelo pozno. Prestop z manjših na večje skakalnice sem zato morala narediti hitro. Po pol leta treningov sem začela skakati že na 45-metrski skakalnici in zelo grdo padla. Zlomila sem si gleženj, potrebni sta bili dve operaciji, posledice tega se še vedno poznajo. Imela sem kar nekaj pomislekov, ali bi sploh nadaljevala ali bi se raje preusmerila v kateri bolj varen šport. A sem ugotovila, da v skokih res uživam in da bi jih preveč pogrešala, če se ne bi več vrnila na vrh skakalnic.

Kaj vam je pri skokih najbolj zani-

mivo in kaj skakalcu roji po glavi, ko je v zraku?

Zagotovo je najbolj edinstven občutek v zraku, ki ga ne znam opisati z besedami. Kaj tekmovalcu roji po glavi, ko je v zraku, je odvisno od skoka do skoka. Če je ta slab, potem nisem niti veliko časa v zraku in ne razmišljam o ničemer. Sicer sem osredotočena zgolj na izvedbo skoka in poskušam najti čim boljši občutek.

Kljub temu da je v zadnjih letih čuti opazen preskok pri popularizaciji ženskih skokov, ti še vedno bolj kot ne veljajo za nekaj moškega. Kakšni so odzivi ljudi, ko poveste, da se ukvarjate s tem športom?

Ponavadi so precej presenečeni, ker ne poznajo nobenih drugih deklet, ki trenirajo skoke. Veliko ljudi me nato vpraša, zakaj ravno ta šport in kakšen je občutek v zraku.

Ste dijakinja prvega letnika I. gimnazije v Celju. Kako vam uspe usklajevati vse obveznosti?

Šolo in skoke je precej težko usklajevati. Imamo veliko snovi in testov, zato se je treba veliko učiti. Ob tem imam zelo pogoste treninge. Ne preostane mi drugega, kot da kdaj malo popustim pri učenju ali spet drugič pri skokih.

Kako naprej? Kakšni so vaši cilji?

V letošnji sezoni si želim čim boljše uvrstitve v alpskem pokalu, medtem ko si želim čez nekaj let nastopiti tudi v svetovnem pokalu, še posebej na Ljubnem. Če bo šlo vse po mojih načrtih, bi to lahko že čez tri leta.

ŠO

Tudi nekaj ptic živi v Tropski hiši: turako, nimfa, papiga ...

V Tropski hiši med čakanjem na možnost odprtja

Živali je treba nahraniti, a prihodkov ni

»To za živali ni ujetništvo, ampak umetno okolje, ki ga je ustvaril človek. Drugega doma ne poznajo. Mučenje bi bilo, če bi jih spustili v naravno okolje, ki bi ga bilo treba naprej zaščititi, sicer dolgoročno ne bi preživele. Podobno, kot bi človek šel živeti nazaj v savano.«

Spletna stran Tropske hiše, kjer je mogoče najti predloge za pomoč živalim (<https://www.tropskahisa.si/>).

Ko smo avgusta lani pisali o tem, da v pritličju prenovljenega Celjskega doma nastaja Tropska hiša, edinstven center izobraževanja o naravi in njenih prebivalcih, je bil odziv na objavo prispevka na naši spletni strani zelo velik. Ljudi je očitno zanimalo, kakšno novost pripravlja biolog Simon Cirkulan, ki je takrat računal, da bo lahko sredi septembra potešil njihovo radovednost in odprl vrata Tropske hiše. A ni šlo po načrtih, virus je »zaprl« hišo še pred uradnim odprtjem in še vedno ni jasno, kdaj bo sploh lahko obiskovalcem ponudila vpogled v živalski in rastlinski svet delov afriške, azijske in ameriške celine.

TATJANA CVIRN

Simon Cirkulan, ki je v projekt vložil ogromno truda in denarja, počasi izgublja voljo in upanje, da bo lahko kmalu sprejel prve obiskovalce. Na vprašanja, kaj pristojni svetujejo, ne dobi konkretnih odgovorov, ampak mu navajajo člene odlokov. »Lahko bi sprejel eno družino na uro, kar na 600 kvadratnih metrih površine ne bi predstavljalo tveganja,« je prepričan. Tudi za različne oblike pomoči, ki so v državi na voljo za ublažitev posledic epidemije, ne more kandidirati, saj ne izpolnjuje pogojev. Prav tako ne more uveljavljati stroškov, ki jih ima z živalmi. A ostaja pri načelu: najprej živali, potem ostalo ...

Donacije in botrstva

Simon Cirkulan je imel veliko načrtov s Tropsko hišo. Ideja je temeljila na naravovarstvu in strokovnem izobraževanju za vse generacije. Prepričan je namreč, da so nujni ozaveščanje in izobraževanje o ogroženih živalskih in rastlinskih vrstah, njihovi

vpetosti v življenjski prostor ter spoznavanje okolja, v katerem živijo. Zato je nameraval pripravljati delavnice, srečanja z živalmi, počitnice in rojstnodnevne zabave za otroke ... Načrtoval je tudi zaposlitve, saj sam ne bi zmozel vsega. Nazadnje je še vedno sam v družbi več kot 50 živalskih vrst, kar pomeni, da mora poskrbeti za njihovo redno prehrano in ustrezne pogoje bivanja. Ene jedo enkrat na dan ali še bolj poredko, druge po trikrat dnevno, ene so zadovoljne z listi solate, druge so bolj »gurmanske sorte«, na primer rečni skat, ki želi ribe in rakce. Cirkulan se znajde na različne načine, vesel je tudi donacij, a dolgo ne bo mogel vztrajati. »Upam, da bodo tisti, ki čakajo na plačilo za živali ali posebne prevoze, še malo počakali.«

Skušal se je prilagoditi novim razmeram in je pripravil spletno trgovino s plišastimi igračkami ter ponudil možnost nakupa letnih kart, da bi lažje prebrodil te čase, a odziv žal ni bil velik. Na spletni strani Tropske

Simon Cirkulan je lani začel urejati Tropsko hišo v pritličju Celjskega doma in upal, da bo kmalu na ogled za obiskovalce. Za zdaj še nič ne kaže na to in tako ostaja brez prihodkov za oskrbo živali.

hiše je mogoče podpreti njeno dejavnost tudi z donacijami ali botrstvom in s posvojitvijo živali na daljavo. Za 10 evrov na mesec ste lahko na primer boter pritlikavemu kuncu, morskemu prašičku, papigi nimfi ali malemu madagaskarskemu tenreku. »Donacije so vedno dobrodošle tudi v obliki hrane. Največ porabimo buč, veliko tudi listnate zelenjave, sadja, kosmičev. Zato sem se s trgovinami skušal dogovoriti za prevzem odpadne hrane, a sem ugotovil, da jo marsikje raje vržejo v smeti.«

Obročkastorepa brat in sestra

Medtem je v Tropski hiši kljub vsemu zelo živahno.

»V vsakem ekosistemu bo na ogled neka bolj karizmatična vrsta, to so tiste, ki so ljudem bolj privlačne in nagovarjajo k zaščiti vrst in ekosistema,« opisuje Cirkulan. V afriškem delu tako najdemo kar nekaj pajkov, madagaskarske tenreke in kače. Zanimive so manj znane progaste monguste, žužkojede živali, ki ves čas kopljejo. Ko se postavijo na zadnje tačke in radovedno oprezajo naokrog, so pristrčne, a hitro zmažejo tudi manjše sesalce in ptice. Ko je Simon urejal del prostorov in na tla odložil terarije s paličnjaki, so si zverinice veselo same postregle večerjo ...

Za obiskovalce bo v afriškem delu zagotovo najbolj

zanimiv par obročkastorepih makijev. Gre za ogroženo vrsto lemurjev, predstavnikov polopic z Madagaskarja. Kintana in Mialy, sestra in brat, sta se že odlično prilagodila na novo okolje. Živita nad orjaškima ostrogastima afriškima kornjačama, vstopata lahko tudi v ogrado progastih mongust. Sistem združevanje različnih živalskih vrst dobro deluje

Ob našem obisku se rado vedno, a plašno odzoveta in z veseljem pohrustata sadno malico. Ob nenadnem gibu sta v trenutku vrh drevesa ali na strehi. Samcu so pred kratkim v Veterini Zamba opravili vazektomijo, da ne

bi prišlo do parjenja v družini. Sicer pa naj bi samica, če bo po sreči, v prihodnjih letih imela kakšnega mladiča in ohranjala ogroženo vrsto.

Bella je postala še Veronika

V azijskem delu bo za obiskovalce verjetno posebej zanimiv siamski krokodil, predstavnik kritično ogrožene vrste. Zaradi uničevanja življenjskega prostora teh živali jih v naravi živi le še 250 do tisoč. V Tropski hiši naj bi tako kot v drugih umetnih okoljih skrbeli, da bi vrsta preživela. Krokodilja dama v Tropski hiši se imenuje Bella Veronika. Najprej je bila samo Bella, s prihodom v Celje je dobila še lokalno prepoznavno ime. Rada poležava na okenski polici, še posebej v dnevi, ko sije sonce. Zato ne preseneča, da si je kot ženska malo preuredila domovanje. Všeč sta ji tudi bazen in grelna točka.

Ameriški del predstavlja puščavske živali, torej različne pajke, škorpione, kače – klopotačin zlovesč rep se je dobro slišalo tudi izza stekla. V sosednjih ogradah spoznamo južnoameriške glodalce pritlikave mare ter nosate medvedke, zveri iz družine rakunov. S te celine izvirajo tudi skoraj neopazni rečni skati in med zelenjem skrite žabe podrevice, ki so v naravi smrtno nevarne za človeka. Z njihovim strupom so Indijanci ob Amazonki natirali svoje trupene pušice. Foto: SHERPA

Kotiček s hišnimi ljubljenci kunci in morskimi prašički

Bella Veronika, predstavnica ogrožene vrste siamskih krokodilov, ki bodo preživele le v umetnem okolju.

Zverinica progasta mongusta

Obročkastorepa makija Kintana in Mialy sta s Simonom že prijatelja, sploh ko prinese hrano.

Ogroženi makiji so uvrščeni v evropski vzrejni program in so postali prepoznavni zlasti po liku kralja Juliena iz risanke Madagaskar.

Pritlikave mare so južnoameriški glodalci.

Pajki in kače, ki jih je dobro gledati le izza stekla.

Ameriški nosati medved se ne brani ne živalske ne rastlinske hrane.

Nestrupen ameriški rdeči gož

Orjaška ostrogasta kornjača: »Imate tudi zame kakšen priboljšek?«

Rečni skat

Ena od vrst afriškega škorpiona

V čarobnem svetu snežink, belih kristalov in svetlobnih kreacij

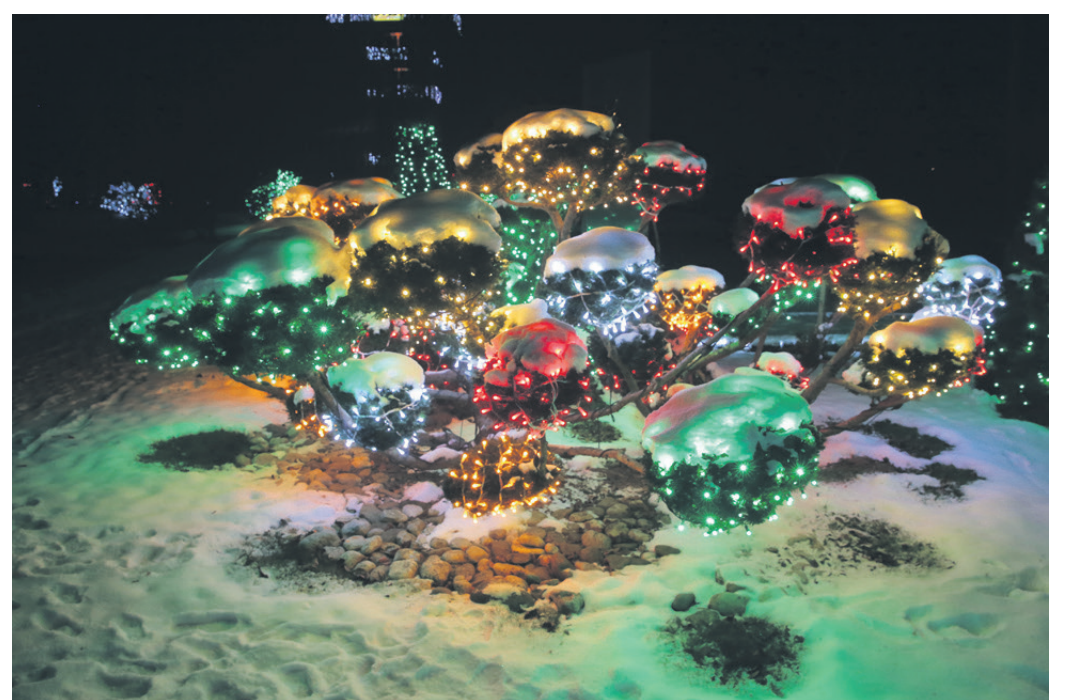
Zimska pravljica v Mozirskem gaju

V Mozirskem gaju so prvič v zgodovini parka odprli vrata za obiskovalce tudi januarja in februarja. Vabijo nas v edinstveno Zimsko pravljico, ki jo je s predano domačo ekipo parka ustvarila Ana Bertić iz podjetja Time4Tales&Travel.

MARJETKA R. LESJAK

»Božična bajka Slovenije s svojo praznično pripovedjo lani decembra ni mogla po-
božati vseh tistih, ki so si to
želeli, zato smo se odločili,

da bomo park odprli tudi v
začetku leta. Zimska pravljica
se je v svoji zgodbi nekoliko
oddaljila od Božične bajke
Slovenije, ki bi jo sicer v tej

sezoni, če bi razmere to dopuščale, v klasični obliki odprli že petič,« pravi Maja Horvat iz Mozirskega gaja. V petih letih je bajka privabila številne obiskovalce in hitro postala ena najbolj priljubljenih ter obiskanih razstav v Mozirskem gaju. »Zimska pravljica je tako nadgradnja in pričakovan razvoj Božične bajke Slovenije,« še dodaja sogovornica.

V Zimski pravljici tako ne boste našli božičnih motivov, ne bosta vas obiskovala Boži-

ček ali dedek Mraz. »Srečali boste metulje in cvetlice, ki vas bodo spomnili na to, da prihaja pomlad. Našli boste umirjene koticke, kjer se boste lahko prepustili meditaciji. Odkrivali boste simbole zime in si pri stolpu Svea ogledali pletene izdelke, ki jih je ustvaril oče Mozirskega gaja Jože Skornšek. V aleji lantern boste opazili zgodbe iz vsakdanjega življenja, v Začarani vasi vas bodo iz svojih hišic nagovorile čudovite vile.«

»Zimska pravljica je edinstvena v našem prostoru in s svojimi domiselnimi svetlobnimi stvaritvami v nas budi veselje ter otroško navdušenje, zato smo veseli, da jo lahko delimo z vami,« pravi Maja Horvat iz Mozirskega gaja.

V Mozirskem gaju imajo sicer tudi za letos podobne načrte kot vsako leto. »Po prvi Zimski pravljici v Mozirskem gaju bomo park nekje do četka ali sredine aprila zaprli. Odprli ga bomo spet za tradi-

cionalno razstavo tulipanov. Te smo zasadili že novembra in so že malo pokukali ven.« Sledile bodo ostale tradicionalne razstave (poletna, jesenska, tekmovanje za najtežjo bučo, 6. Božična bajka Slovenije),

vmes obljublajo še kakšno presenečenje.

Seveda je odprtje parka odvisno od epidemioloških razmer. »Da je Mozirski gaj odprt, morajo biti vsaj pod določenimi pogoji odprte meje med občinami, vsaj znotraj regije. Ob

zaostrovanju ukrepov bomo tako žal morali ponovno zapreti oz. park odpreti kasneje. Vendar držimo pesti, da se bodo stvari kmalu uredile in to ne bo treba,« pojasnjuje Maja Horvat.

Foto: Andraž Purg - GrupA

Zimska pravljica v Mozirskem gaju bo odprta vse petke, sobote in nedelje v januarju in februarju med 16.30. in 20. uro. Zadnji vstop bo mogoč ob 19.30. Tako bo veljalo, če bodo ukrepi ostali enaki. Če pride do ponovne zaostritve, bodo park morali zapreti, zato spremljajte njihove spletne kanale.

Pred obiskom v Celju je bila razstava na ogled tudi v Šentjurju.

Kako nas povezujejo evropska sredstva

Vidna vsak dan in na vsakem koraku

Na Krekovem trgu v Celju si je bilo v minulih dneh mogoče ogledati potujočo fotografsko razstavo (končuje se danes) z naslovom Evropska sredstva povezujejo, ki jo je pripravila Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko z nekaterimi občinami. Razstava predstavlja nekaj uspešnih projektov in zgodb v dvanajstih razvojnih regijah, ki jih naša država v sodelovanju z občinami uresničuje z evropskimi sredstvi. V naši regiji si je bilo pred gostovanjem v Celju razstavo v zadnjih decembrskih dneh minulega leta in prvih letošnjih dneh mogoče ogledati tudi v Šentjurju.

ROBERT GORJANC

Celje in Šentjur sta z občinami Benedikt, Cirkulane, Grosuplje, Krško, Ljubljana, Lukovica, Mirna Peč, Murska Sobota, Novo mesto, Ribnica, Semič in Velika Polana med tistimi prizorišči, kjer gostuje razstava, ki je namenjena tudi zaznamovanju slovenskega predsedovanja Evropski uniji v drugi polovici tega leta. V času predsedovanja, od julija do konca leta, bo razstava na ogled na Brdu pri Kranju, kjer bodo glavne dejavnosti naše države kot predsedujoče EU, sicer pa je fotografska razstava svojo pot po Sloveniji začela novembra lani v parku Dežela štorkelj v Veliki Polani.

Z razstavo želi Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prikazati pomen evropskih sredstev za razvoj in povezovanje na različnih področjih, njihov vpliv je viden na različne načine, vsak dan in na vsakem koraku.

»Evropska sredstva nas povezujejo, ko se peljemo po novih cestah, kolesarskih stezah, ko prečkamo most ali takrat, ko pustimo avto na P+R-parkirišču ter se s kolesom odpeljemo v službo. Evropska sredstva povezujejo otroke na urejenih igriščih, šolajočo mladino pri številnih dejavnostih, starejše pri dru-

Potujoča razstava Evropska sredstva povezujejo se je na poti po Slovenije v minulih dneh ustavila tudi v Celju na Krekovem trgu.

ženju z mladimi, zaposlene pri vsakodnevnem delu. EU-sredstva nas povezujejo pri skrbi za okolje, ohranjanju narave, pri pridobivanju novih znanj in razvoju podjetniških idej. Z nami so v okviru tisočih projektov, ki smo jih ustvarili skupaj, v vsaki občini, v vsaki regiji, po Sloveniji,« so ob razstavi sporočili iz

Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Zvonko Černač, minister brez resorja, pristojen za razvoj EU in evropsko kohezijsko politiko, je razstavi na pot zapisal, da v Sloveniji z evropskimi sredstvi pišemo lepe in uspešne zgodbe. »Povezani v okviru Evropske unije jih želimo pisati še na-

prej. V vsakem kraju in na področju vseh dejavnosti naše prelepe Slovenije. Zavedamo se, da gre za sredstva, ki prihajajo od ljudi, zato jih je na različne načine treba ljudem tudi vrniti: v okviru urejenih bivalnih okolij, vsem dostopne zdravstvene oskrbe, urejenih domov za starejše, kakovostne prome-

tne in ostale infrastrukture ter zagotavljanja enakih izhodiščnih možnosti za vse. Pri nadaljnjem delu bomo sledili načelom preudarnega načrtovanja, učinkovitega upravljanja in gospodarne porabe. Nikogar ne bomo pustili ob strani in noben del Slovenije ne bo zapostavljen. Ker želimo, da nas evropska sredstva povezujejo tudi v prihodnje,« je poudaril naš evropski minister brez listnice.

Obe sodelujoči partnerki iz naše regije pri pripravi razstave, Mestna občina Celje (MOC) in Občina Šentjur, sta na razstavi predstavili tudi svoje najodmevnejše evropske projekte. MOC je tako predstavila Generator (Tehnopark), prenovno nekdanje veleblagovnice Teko, in Kolesce ter Celebus kot projekta s področij trajnostne mobilnosti, Občina Šentjur pa Ipavčevo hišo kot primer projekta nove ureditve priljubljene in najbolj prepoznavne turistične točke Šentjurja. Na razstavi je predstavljen tudi naravovarstveni projekt Bobrov center Občine Rogaška Slatina

Foto: SHERPA

Razstava prikazuje nekatere izbrane uspešne evropske zgodbe iz vseh delov Slovenije.

Razstavni projekt je eden spremljajočih dogodkov slovenskega predsedovanja EU, ki se bo začelo julija.

Po obisku vseh občin, ki sodelujejo pri tem projektu, bo razstava v času slovenskega predsedovanja EU na ogled na Brdu pri Kranju.

Evropska sredstva so ključna za uspešne projekte, ki prispevajo k razvoju na različnih področjih življenja.

Generator (Tehnopark Celje)

V začetku septembra lani je vrata odprl največji znanstveno-zabavni park v Sloveniji, Tehnopark Celje, ki je nastal s prenovo nekdanje veleblagovnice Teko. Na obisk in po edinstveno doživetje na kar štiri tisoč kvadratnih metrih površin prihajajo obiskovalci iz vse Slovenije, od predšolskih otrok do upokojencev (trenutno zaradi epidemije in vladnih ukrepov to ni mogoče). Tehnopark je tudi namenjen šolskim skupinam iz vse Slovenije. Za šole poleg klasičnega ogleda v Tehnoparku pripravljajo posebne raziskovalne programe in delavnice lego robotike. Prizadevajo si, da bi na različne načine širši javnosti predstavili razvoj tehnologije in mlade navdušili za tehniške in naravoslovne poklice. Razvili so tudi lastno znamko Cele kuha, katere namen so spodbujanje gastronomskega turizma, povezovanje med gostinci in izobraževanje ljubiteljev kulinarike. Na Platformi 360 je možen tudi najem pisarne ali mize v coworking prostoru.

Naložba je znašala približno šest milijonov evrov, EU je zanj prispevala 2,9 milijona evrov.

Foto: SHERPA

Ipavčeva hiša

Ipavčeva hiša z vrtom predstavlja osrednjo točko Zgornjega trga v Šentjurju s tipično trško arhitekturo in z ohranjeno veduto. V hiši je poročna dvorana za izvedbo poročnih obredov, sicer pa v njej občina gosti številne protokolarne in slovesne prireditve. Tako hiša kot vrt s staro lipo ter z originalnim Plečnikovim vodnjakom sta prizorišče raznolikih umetniških in drugih prireditev. Pod vrtom Ipavčeve hiše je travnata površina z nasadi sadnih dreves. Občina Šentjur se je odločila nadgraditi to izjemno priljubljeno točko, ki predstavlja tudi največkrat fotografiran in prepoznaven motiv mesta Šentjur, zato je pripravila projekt nove ureditve in zanj prejela evropska sredstva v okviru javnega poziva Las od Pohorja do Bohorja. Na Ipavčevem vrtu je zasnovana krožna pot do paviljona, s čimer je občina povečala zanimivost tega mesta in odprla nove možnosti izvedbe različnih dogodkov.

Vrednost projekta znaša 188 tisoč evrov, EU pa je zanj prispevala 40 tisoč evrov.

Foto: RG

Kolesce

Mestna občina Celje je sistem javne izposoje koles Kolesce kot enega od nosilnih projektov uveljavljanja trajnostne mobilnosti v občini vzpostavila leta 2018, ko je kupila 66 klasičnih in 34 električnih koles ter na različnih mestih v Celju postavila sedemnajst postaj za njihovo izposajo. Večji del naložbe, vredne približno 470 tisoč evrov, je občina takrat uresničila s pomočjo nepovratnih evropskih sredstev.

Maja lani je celjska občina kupila še 50 koles in namenu predala novih pet postaj. Prebivalci Celja imajo zdaj na voljo 22 postaj in 150 koles za izposajo, od katerih je večina električnih. Javni sistem izposoje koles deluje v okviru globalne mreže next bike, ki se že uporablja v več kot 200 mestih v 26 državah.

Hkrati s širitvijo mreže Kolesce celjska občin razvija tudi občinsko kolesarsko omrežje in tako bo v prihodnjih letih vzpostavljenih približno 30 varnih kolesarskih povezav.

Projekt izboljšanja kolesarskega prometa v Celju je iz evropskih skladov prejel 1,2 milijona evrov.

Foto: SHERPA

Bobrov center

Bobrov center obiskovalcem približa območje Obsotelja ali Sotelskega na skrajnem zahodnem delu obsežne Panonske nižine. Osrednjo vlogo na tem območju ima reka Sotla, ki še dandanes oblikuje ravninski del Obsotelja ter tako pomembno vpliva na bogastvo naravnih vodotokov ter življenje vodnih vrst. Pomemben del vsebine centra je povezan s prikazom soodvisnosti naravnega okolja in človeka, ki s svojimi posegi pomembno vpliva na življenje v reki in ob njej, ime pa je center dobil po najbolj prepoznavnem prebivalcu reke Sotle – bobru. Izvedba Bobrovega centra je ena od dejavnosti projekta Vezi narave v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška. Poleg Občine Rogaška Slatina na slovenski strani v projektu sodelujeta še Občina Grosuplje in Zavod RS za varstvo narave. Podpora projektu iz Evropskega sklada za regionalni razvoj znaša 2,2 milijona evrov, Občina Rogaška Slatina je zanj prejela malo več kot 616 tisoč evrov evropskega sofinanciranja.

Foto: RG

Prva okoljska ocena vplivov električnih vozil v celotnem življenjskem ciklu

Kako »zeleni« so električni avtomobili?

Med ljudmi se širi nemalo informacij in veliko nasprotujočih si trditev glede okoljskih vplivov, ki jih povzročajo električna vozila. Če nekateri trdijo, da električna vozila pri delovanju ne povzročajo izpustov, so drugi na popolnoma nasprotni strani in menijo, da zgolj proizvodnja baterijskih sklopov in ravnanje z njimi po preteku življenjske dobe povzročita večje negativne vplive na okolje kot uporaba vozila s konvencionalnim pogonom v celotnem življenjskem ciklu.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Uporaba električnih vozil raste, čeprav morda počasneje, kot so najprej predvidevali proizvajalci. Kako hitro se bo v Sloveniji povečeval njihov delež, je odvisno tudi od cene, državnih subvencij, infrastrukture za polnjenje električnih vozil in verjetno še česa. Čeprav so v tujini spisali že kar nekaj študij o tem, kakšen je celostni vpliv električnih avtomobilov na okolje, enoumnega odgovora na vprašanje, ali so električna vozila zares prijaznejša do okolja kot vozila na konvencionalni pogon z motorji, ki ustrezajo vedno strožjim standardom Euro, ni. Odgovor se vsaj delno skriva v prvi domači študiji okoljske ocene vplivov električnih vozil v celotnem življenjskem ciklu, ki jo je opravil **Nik Pišotek**, diplomant Visoke šole za proizvodno inženirstvo pod mentorstvom **Gašperja Gantarja**, dekana Visoke šole za proizvodno inženirstvo in direktorja Visoke šole za varstvo okolja.

Kot pojasnjuje Gantar, je v želji po tovrstnih odgovorih treba upoštevati celoten življenjski cikel vozila – od proizvodnje do razgradnje odsluženega vozila. »Najbolj uveljavljena in standardizirana metoda, s pomočjo katere analiziramo okoljske vplive izbranih izdelkov in jih primerjamo, je analiza življenjskega cikla (LCA-analiza).«

Študijski primer

Čeprav se o električnih vozilih veliko piše in govori, tovrstne raziskave, ki bi bila relevantna za slovenske razmere, še ni bilo predstavljene. V visoki šoli za proizvodno inženirstvo so izdelali LCA-analizo in raziskali, kakšni so resnični vplivi na okolje. »Za študijski primer sva izbrala vozilo srednjega cenovnega razreda Volkswagen Golf, ki ga proizvajalec ponuja z različnimi pogonskimi sklopi: na bencinski pogon, stisnjen zemeljski plin (CNG), dizelski pogon in električni pogon. Poleg tega sva v študijo vključila pred-

postavko, da je vozilo lahko gnano na utekočinjen naftni plin (LPG). Vozilo znamke Volkswagen Golf s takšnim pogonom sicer ni v prodaji, a ponujajo takšen pogon proizvajalci konkurenčnih vozil, prav tako je možna naknadna predelava bencinskih motorjev. Primerjala sva torej enako prostorna vozila s podobno močjo (100–110kW) s sodobnimi konvencionalnimi motorji, ki ustrezajo standardu EURO 6, pri katerih med vožnjo ni potrebno ročno pretikanje menjalnika,« razlaga Gantar.

Izračune sta avtorja opravila s predpostavko, da opazovana vozila v svoji življenjski dobi prevozijo 300 tisoč kilometrov, kar ustreza povprečni življenjski dobi vozila, ki ni bilo resno poškodovano v prometni nesreči. Pri tem sta upoštevala, da je življenjska doba baterijskega sklopa samo 150 tisoč kilometrov in ga je torej treba v električnem vozilu do prevoženih 300 tisoč kilometrov enkrat zamenjati z novim,« pojasnil sogovornik. »Tako je bilo v analizo »od zibelke do groba« vključeno pridobivanje surovin, ki so vgrajene v primerjana vozila, proizvodnja sestavnih delov, pridobivanje in uporaba (izgorevanje) konvencionalnih goriv ali pridobivanje in distribucija električne energije za polnjenje električnega vozil, prevoz sestavnih delov do proizvajalca vozil in prevoz izdelanih vozil do prodajnih salonov, vzdrževanje vozil, kamor sodi tudi omenjena zamenjava baterijskega

sklopa po 150 tisoč prevoženih kilometrih v vozilu na električni pogon, ter seveda ravnanje z odsluženimi vozili,« razlaga Gantar.

Kakšni so vplivi na okolje?

Po vseh izračunih in temeljiti analizi sta Pišotek in Gantar ugotovila, da se je v izbrani skupini vozil najslabše odrezalo vozilo z bencinskim motorjem, ki v svoji življenjski dobi povzroči več kot 52 ton izpustov toplogrednih plinov. Podoben je bil rezultat pri vozilu z dizelskim motorjem. »Vozili z bencinskim in dizelskim motorjem za vsak prevožen kilometer povzročita približno 175 gramov toplogrednih plinov, kar je bistveno več od oglaševanih 116 gramov izpustov ogljikovega dioksida na prevožen kilometer,« rezultate komentira Gantar in ob tem poudari, da je razlika razumljiva, saj proizvajalec vozil navaja samo izpuste ogljikovega dioksida zaradi izgorevanja goriva med vožnjo, ne pa izpustov vseh toplogrednih plinov v celotni življenjski dobi vozil.

Raziskava je pokazala še, da so izpusti toplogrednih plinov pri vozilih na plin nižji za 20 do 25 odstotkov. »Še nekoliko nižji so izpusti toplogrednih plinov pri vozilih na električni pogon in znašajo približno 32 ton v življenjski dobi oziroma približno sto gramov izpustov toplogrednih plinov na prevožen kilometer,« ugotavljata avtorja raziskave.

Kot se je pokazalo, je proizvodnja vozil na električni pogon do okolja bolj neprijazna kot proizvodnja vozil na konvencionalne pogone. Ogljični odtis proizvodnje električnega vozila znaša skoraj 7 ton toplogrednih plinov, medtem ko je ogljični odtis konvencionalnih vozil približno 4,5 tone toplogrednih plinov. Podobno velja tudi za ravnanje z odsluženimi vozili in za njihovo vzdrževanje. Odslužena električna vozila namreč bolj obremenjujejo okolje. Je pa vzdrževanje električnega vozila enostavnejše kot vzdrževanje vozila na konvencionalni pogon.

»Povzročeni izpusti toplogrednih plinov med vožnjo so toliko nižji, da električno vozilo v celotni življenjski dobi povzroči skoraj 40 odstotkov manj izpustov toplogrednih plinov kot vozilo z bencinskim ali dizelskim motorjem. To se zgodi kljub temu da je v Sloveniji velik del električne energije pridobljen v termoelektarnah,« pojasnjuje Gantar in doda, da izračuni kažejo, da je točka preloma, ko električno vozilo srednjega razreda s stališča izpustov toplogrednih plinov postane okolju bolj

prijazno kot katerikoli vozilo na konvencionalni pogon, pri približno 75 tisoč prevoženih kilometrih. Pri manjših vozilih, ki imajo manjši baterijski sklop in se uporabljajo predvsem za mestno vožnjo, je ta točka že veliko prej. »Nasprotno imajo večja vozila z večjim dosegom večje baterijske sklope, zato že v času pridobivanja materialov in proizvodnje bolj negativno vplivajo na okolje. Poleg tega so težja in za vožnjo porabijo več električne energije. Svoje konvencionalne konkurente glede okoljskih vplivov zato ujamejo šele po bistveno višjem številu prevoženih kilometrov,« še pove dekan Visoke šole za proizvodno inženirstvo.

Tudi zaradi električnih avtomobilov se kadri

Enako pomembni, kot so izpusti toplogrednih plinov, ki imajo globalni vpliv, so izpusti onesnažil, ki imajo sicer zgolj lokalni vpliv, a škodujejo okolju in zdravju ljudi. V primeru uporabe vozil so izpostavljeni izpusti trdih delcev in dušikovih oksidov. »Pri primerjavi vozil po teh kazalnikih vplivov na okolje smo ugotovili, da vozila na električni pogon, ki so polnjena v Sloveniji, povzročijo enkrat več izpustov trdnih delcev kot konvencionalni pogoni, ki ustrezajo standardu Euro 6. Pri tem gre predvsem za izpuste iz dimnikov termoelektarn, kjer se pridobiva električna energija,« pojasnjuje Gantar in dodaja, da so sicer ti izpusti trdnih delcev manj problematični in škodljivi kot tisti iz izpušnih sistemov. Podobno velja tudi pri izpušnih dušikovih oksidov, ugotavlja Pišotek, saj električno vozilo v svoji življenjski dobi povzroči več izpustov dušikovih oksidov kot vozilo na katerikoli konvencionalni pogon.

Seveda bi bili rezultati povsem drugačni, če bi bila elektrika pridobljena iz obnovljivih virov, saj bi se vplivi električnega vozila na okolje več kot prepolovili. A ker v Sloveniji preobrazbe energijskega sektorja v prihodnjih letih še ni mogoče pričakovati, bodo lastniki električnih vozil še nekaj let povzročali okoljske vplive, kot so prikazani v raziskavi, dodaja Gantar in poudari, da bi bile primerjave povsem drugačne tudi, če bi električno vozilo primerjali s starejšimi vozili na konvencionalni pogon.

Foto: arhiv NT

Električna vozila niso novost, saj so po cestah vozila še pred avtomobili na bencinski in dizelski pogon. Najrazličnejše različice vozil z elektromotorjem so se v svetu pojavljale od konca 19. stoletja, prvi produkcijski električni avto je leta 1884 predstavil Thomas Parker, londonski inovator, ki je skrbel za elektrifikacijo londonske podzemne železnice in tramvajskih prog. V naslednjih desetletjih je bila priljubljenost električnih vozil odvisna od cen nafte in vozil na fosilna goriva, danes imata ta dejavnika le še posredno vlogo.

Tudi v Sloveniji je iz leta v leto več polnilnic za električne avtomobile. A kot je pokazala prva in za zdaj edina domača študija, bodo tudi električni avtomobili enako obremenjevali okolje, vsaj dokler bo znaten del električne energije proizvedene s pomočjo neobnovljivih virov.

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Razglednica: Heiligenkreuz bei Rohitsch-Sauerbrunn (natisnjena leta 1917) Barvna razglednica prikazuje farno vas Sv. Križ pri Rogaški Slatini.

Razglednica: Pozdrav od Sv. Križa pri Slatini (poslana leta 1901) Razglednica je sestavljena iz dveh posnetkov. Večji del zavzema upodobitev naselja Sv. Križ pri Rogaški Slatini z istoimensko cerkvijo. V spodnjem levem kotu je manjša slička Kopališče Slatina, ki prikazuje zdraviliški park s hoteli: Strossmayer, Styria in Zdraviliški dom. Desno spodaj je pod naslovom prostor za pisanje sporočila.

Pozdrav od Sv. Križa pri Rogaški Slatini

Sveti Križ leži jugozahodno od središča Rogaške Slatine. Po njem so prvotno določali geografsko lego zdravilnih vrelcev in poimenovali vodo kot »svetokriško«.

Leïla Slimani: Uspavanka

Cena napačne odločitve

Težko si je predstavljati človeka brez želja. A vsako izpolnjeno hrepenenje vodi v naslednjo zahtevo, ki je na začetku le obris, nato počasi dobiva konkretnjšo podobo in čez čas pokaže pravi obraz.

Prva stran postreže z grozljivim prizorom umora otrok. Bralec nemudoma pade v šokantno dogajanje, ki ga težko popolnoma doume, saj na začetku zgodbe še nima otipljive predstave o celotni vsebini. Običajno avtorji podobne pripovedi zasnujejo tako, da ima bralec natančnejši vpogled v dogajanje kot glavne osebe in tovrsten razplet bolj ali manj

pričakuje proti koncu zgodbe. A v tej pripovedi se je avtorica odločila za drugačen pristop. Bralca je postavila v enak položaj kot mater, ki zagleda svoja umorjena otroka. Poleg šoka se kot rdeča nit vleče vprašanje: »Zakaj?«

Mlada zakonca Paul in Myriam imata običajno družino. Ker si Myriam zaželi, da bi se vrnila v službo, se odločita, da bosta najela varuško. Izbereta Louise, ki v vseh pogledih ustreza njenim pričakovanjem. A ne le to. Vsak dan je bolj nepogrešljiva. Popolna. Tudi otroka jo obožujeta.

S počasnim odstiranjem zgodbe bralec sestavlja ce-

loto. Je mogoče, da se bo na koncu izkazalo, da je Louise, tako čudovita, nenadomestljiva ..., morilka otrok? Avtorica premišljeno in s posebno pretnostjo občasno v zgodbo vplete kakšno pomenljivo poved o njenem zasebnem življenju, njeni preteklosti. »Njen obraz je kot spokojno morje, nihče ne bi mogel zaslutiti brezen, ki so pod gladino.«

Myriam tu in tam doživi preblisk, ko se vpraša, ali bi se morda morala bolj posvetiti otrokoma in njunemu odnosu z varuško. A te misli odpravi z zamahom roke, pri čemer si dopoveduje, da je vse v redu. Bralec se ob tem vpraša, ali bi morala biti Myriam kot mati bolj pozorna na te misli. Seveda ob predpostavki, da je Louise morilka. A kaj, če se bo izkazalo, da je krivec kdo drug?

Zgodba ponuja ogromno vprašanj in sproža resna razmišljanja. Današnja družba omogoča enakopravnost

ženski z moškimi. Ali je lahko ženska hkrati mati in poslovno uspešna? Kakšna je cena ene ali druge izbire? Resnično življenje ima v takšnih primerih pripravljene različne scenarije. Smola je, ker nam jih dodeli čas, ne izberemo jih sami. A cena, ki jo morata za svoje odločitve plačati Paul in Myriam, je strahotna. Vrnitve ni.

Zelo pomembno vprašanje, ki se zastavi med branjem in po njem, je, zakaj ljudje ne znamo določiti meje, kaj je v življenju resnično pomembno. Zakaj si nenehno želimo več? Zakaj nam nikoli ni dovolj? Zakaj ne znamo biti zadovoljni s tistim, kar imamo? Zakaj smo tako zelo osredotočeni na »imeti«? Ali res samo to pomeni srečo?

Zgodba vsebuje tudi priseljsko tematiko. Opozori na odnos družbe do drugačnih, ki so za tiste, ki imajo vsega dovolj, pogosto nevidni. Opažen je prepad med ljudmi iz

različnih okolij, med ljudmi različnih poklicev. Na nek način gre v pripovedi tudi za prikaz odtujenosti, hladnosti. Koliko ljudi, ki jim gre v življenju dobro, je sposobnih začutiti stisko drugega? Koliko ljudi, ki so tega sposobni, se na to odzove in pomaga? Louise je očitno v duševni stiski, a nihče tega ne opazi, kaj šele, da bi ji pomagal.

Poudarek je namenjen tudi razmisleku o neobglenosti otrok. Paulova in Myriamina otroka sta premajhna, da bi razumela, kaj se dogaja, ne razumeta drobnih nasilnih trenutkov med igro z varuško, čeprav jih zaznavata. Bralec na nek način pričakuje in si želi, da bi se starša kljub vsemu kdaj ukvarjala z otrokoma. Morda bi jima takrat lahko zaupala, kakšna je občasno varuška, kadar so sami. A se to ne zgodi. Takšno je pač sodobno starševstvo.

Uspavanka je nazorna zgodba o razvrednotenih od-

nih sodobne družbe, ki se ima za zelo napredno. Družina izgublja veljavo oziroma pomen. Njena povezanost ne more temeljiti le na materialnih dobrinah, izobilju in blišču. Tudi na tem ne, kaj o njej mislijo prijatelji, sosedje in drugi ... A kako naj posameznik v teh časih kljub temu poskrbi za svoje nenehno porajajoče se želje, kako naj jih loči na dobre in koristne za družino? Ali pa se morda da popolnoma iztovoriti voz svojih hrepenenj?

TANJA DROLEC

O avtorici:

Leïla Slimani je francosko-maroka pisateljica in novinarka, rojena leta 1981. Za roman Uspavanka, ki je izšel leta 2016, je prejela najprestižnejšo francosko literarno nagrado Gouncourt.

Mladi mehaniki ob Tatri od leve: Stanko Mak, Hinko Hotko, Gelek Germ – Ele*, Stane Pučnik in Miloš Frankovič. Lastnik športnega dvoseda je bil Lun, poslovođa pri Rakušu.

ALBUM S CELJSKEGA

V avtomehantični delavnici Antona Bremca v Celju, okoli leta 1939

Gospod Anton Bremec, ugleben in zelo spoštovan Celjan, dober do zaposlenih in vajencev, je imel za tedanje čase zelo sodobno avtomehantično delavnico z avtopralnico v Miklošičevi ulici v Celju. Ob njej je bila tudi bencinska črpalka, ki jo je vodil Antonov brat Paul. Na drugi strani ceste je bila trgovina z radioaparati in drugimi električnimi napravami, katere poslovođa je bil Testen.

Vajeniško mesto je bilo mogoče v tistih časih dobiti samo z dovolj močnimi priporočili in s praviimi vezami. Učna doba je praviloma trajala tri leta, a so vajence lastniki avtomehantičnih delavnic običajno zadržali še kakšno leto.

*Pravo ime Gabrijel Germ. Kot talec je bil ustreljen 15. novembra 1941 na dvorišču sodnih zaporov v Mariboru.. Vir: Poslovilna pisma žrtv za

svobodo, Obzorja Maribor, 1969, str. 71.

Prispevala: Ivan Basle (1923–2020) in Mihael Frankovič

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje, info: srecko.macek@knjiznica-celje.si, medijski pokrovitelj: Novi tednik, vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Na drugem srečanju so v pogovoru sodelovali naši dijaki Nika Pungeršek, Stella Tretnjak in Tadej Klemenšek. Šolska svetovalna delavka dr. Andreja Grobelšek (na fotografiji levo spodaj) povezuje srečanja.

Virtualno o nadaljnjem šolanju

Tudi drugi dogodek Moja pot – naši pogovori, ki smo ga pripravili v Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje, je bil dobro obiskan, kar nam daje energijo in pogum še za zadnje srečanje pred informativnima dnevnoma, ki bosta 12. in 13. februarja.

Na tretjem virtualnem dogodku bomo pokazali, kam vse vodijo poti naše dijake, ko končajo izobraževanje v Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje. Tretje srečanje z naslovom Znanje za sedanjost in prihodnost bo v torek, 26. januarja, ob 17. uri na www.szksc.si/vpis/. Vabljeni osnovnošolci s starši, dobrodošli tudi vsi, ki jih tema zanima.

PM

Uspeh mladega klarinetista

Dijaki programa umetniške gimnazije, ki ga izvajamo s I. gimnazijo v Celju, so dejavni kljub nenavadnim časom. Klarinetist Ambrož Leban se je pod mentorstvom izr. prof. Slavka Kovačiča in s klavirsko spremljavo pianistke Katarine Arlič Leban udeležil Mednarodnega spletnega tekmovanja klarinetov Guy Deplus v okviru Festivala klarineta Gran Canaria.

V izjemni mednarodni konkurenci (na tekmovanju je sodelovalo 24 izvrstnih klarinetistov) se je mlad Ambrož zavihel med zlato sredino in tako odlično zastopal sebe, mentorja, šolo, Celje in Slovenijo. Iskrene čestitke!

ML

Računalnik jih ne more nadomestiti

»Ljudske gibalne igre tonejo v pozabo. Ne pozabimo, da računalniške igrice in plastični junaki ne morejo nadomestiti izkušenj in občutkov, pridobljenih z igro na prostem, v družbi vrstnikov, staršev, dedkov in babic,« poudarja Urška Selišnik z Rečice ob Savinji. Tam je izšla decembra knjižnica o Igrah moje mladosti in to v okviru rečiškega Centra za družine Medgen hiša.

»V tem sklopu smo pripravili več pogovorov s starejšimi občani, včasih so sodelovali tudi otroci. Skupaj smo raziskovali, katere igre so se igrali v preteklosti,« je povedala Selišnikova. Igrače in igrala so bili v starih časih izdelani iz kamenčkov, koruznih klasov, vej, kosov blaga, lesa, krede ... Večina otrok igrač iz trgovin ni imela. »Ob slabem vremenu in dolgih zimskih večerih se je družina zbrala v kuhinji ali dnevnem prostoru. Fantje so skoraj vedno kartali, dekle-

Med obiskovalci Centra za družine Medgen hiše

Ljudske igre tonejo v pozabo. Na Rečici ob Savinji skušajo to preprečiti.

ta so si ob topli peči pletla kite,« je raziskala Selišnikova, ki je bila v Medgen hiši vodja vsebin. Na prostem so pozimi sankali, poleti so se podili za žogo iz cunj. Med doma izdelanimi igračkami so bile lesene hodulje, sanke, gugalnica, denar iz papirja, elastike in vrvce, plodovi ali semena, frača, punčke iz cunj ali slame ...

V knjižnici, ki je izšla decembra, so predstavljene različne igre. Med igrami na prostem so »ristanc«, zemlja krast, zvezde metat, kdo se boji črnega moža. Med pašo so bile nekoč priljubljene pastirske igre, kot so »kamenčkanje«, ti loviš in kozo zbit. Prav tako so predstavljene igre za zunaj in znotraj. To so skrivalnice, trden most,

leti-leti, telefončki, dan-noč in »rihtarja bit«. Posebno poglavje knjižnice je posvečeno rajalnima igram potujemo v Beograd in rdeče česnje rada jem ter igram s pripomočki. Med temi so mlin ali »špana«, gnilo jajce, slepe miši, igra z vrvico, »gumitvist« in punčka iz cunj. »Spodbujajte svoje otroke k preživljanju prostega časa v naravi in z

Župan tokrat voščil kar v domači kuhinji

Če bi bili drugačni časi, bi se v petek, 15. januarja, okrog Neže Šrot zagotovo trlo ljudi, ki bi ji želeli stisniti roko ob njenem jubileju, 90-letnici življenja. Toda »korona« je – kot še marsikomu drugemu – tudi njej pokvarila slavlje.

Iskrenih čestitk – čeravno večinoma bolj na daljavo – kljub temu ni manjkalo. Najbolj srčno so ji ob prazniku voščili svojci, med njimi sin Bojan, župan Mestne občine Celje. Voščilo ob visokem jubileju je tokrat lahko opravil brez uradnega protokola kar pod domačo streho. Najlepše želje pa je poleg ostalih domačih pridalo tudi sedem vnukov in trije pravnuki.

Dom, v katerem so odrasčali trije sinovi, si je Neža Šrot z možem ustvarila v Zagradu

pri Celju, kjer z Bojanovo družino živi še danes. Od ranih nog je trdo delo zaznamovalo njeno življenje, a vedno se je držala misli: »Kljub težkim preizkušnjam si mora človek znati vzeti čas tudi za veselje.« Mogoče jo je prav to ohranilo čilo vse do današnjih let. Še vedno je bistrega duha, budno spremlja vse, kar se dogaja doma in po svetu in sama vestno skrbi za svoj dom. Če je le priložnost, se prav rada udeleži kakšnega izleta ali koncerta. In komaj čaka, da bo to spet mogoče.

Seveda je nekoliko razočarana nad tem, da sorodnikov in prijateljev ni mogla povabiti na praznovanje svoje zlahtne obletnice. A optimistično napoveduje: »Ko bo epidemija mimo, bomo vse to nadoknadili!«

NK

Neža Šrot s sinom Bojanom

V stiski si pomagamo

Minulo leto nas je naučilo veliko novih stvari, kako premagati strah, kako čas preživeti s seboj in svojimi bližnjimi, kako ostati zdrav, kako ceniti stvari, ki so nam bile do zdaj samoumevne in še veliko več. Seveda je minulo obdobje povečalo stiske mnogih ljudi, ki so še včeraj živeli normalno.

Zato smo se člani Športnega društva Dole odločili za dobrodelni projekt z naslovom V stiski si pomagamo. Sklenili smo, da bomo izkupiček prispevkov ob izdaji letnega koledarja društva namenili tistim, ki to pomoč

najbolj potrebujejo. V ta namen smo stopili v stik s Centrom za socialno delo Šentjur, s katerim smo ta projekt tudi izpeljali. Projekt je zelo dobro uspel, saj nam je uspelo zbrati 800 evrov.

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so s svojimi prispevki pripomogli k uspešno izpeljani akciji. Tako smo v teh neobičajnih časih našli čut za dobrodelnost in prijazno ponudili pomoč tistim, ki jo ta trenutek še posebej potrebujejo.

IVAN JUG

novi tednik
vedno z menoj!

90,6 95,1 95,9 100,3
radio celje
vedno z menoj!

igrami, ki ne smejo utoniti v pozabo,« je v knjižici pozvala rečiška županja **Ana Nuša Rebernik**, ki je dolgo delala na področju predšolske vzgoje.

Raziskovanje Iger moje mladosti je le del velikega projekta Medgen hiša, ki sta ga sofinancirala ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter občina. Slednja je odstopila svoje prostore. Od začetka projekta, to je od maja 2017 je bilo izvedenih letno po več kot sedemdeset izobraževalnih in praktičnih

delavnic, predavanj, srečanj, pogovorov in drugih dejavnosti. Otrokom so bile namenjene različne počitniške dejavnosti in tedenske ure pravljič skupaj z ustvarjalno delavnico. Med projektom se je zvrstilo približno trinajst tisoč uporabnikov iz Zgornje Savinjske doline ter tudi širše. Zaradi odmevnosti projekta Medgen hiša bo občina v sodelovanju z rečiškim društvom prijateljev mladine podobne dejavnosti ohranila.

BJ

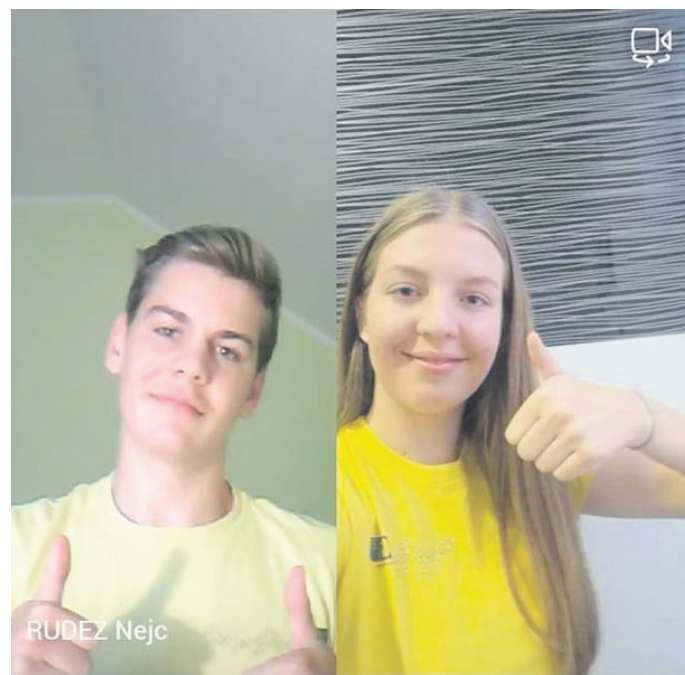
Foto: Medgen hiša

Rečiške punčke iz cunj

Ena od lanskih ekip državnega tekmovanja (Foto: arhiv Gimnazije Lava)

Gimnazijci z Lave na Evropskih statističnih igrah

Na državno tekmovanje 4. Evropskih statističnih iger so se uvrstile kar tri ekipe Gimnazije Lava, ki bodo približno 14 dni raziskovale podatke Statističnega urada Republike Slovenije in iz njih skušale ustvariti zanimivo zgodbo.

Evropske statistične igre niso običajno tekmovanje, saj je bistvo interpretacija statističnih podatkov. Tekmovanje na vsaki ravni namreč traja več tednov, v tem času pa se morajo dijaki spopasti s tabelo suhoparnih podatkov, jih umestiti ter interpretirati. »Dijaki se morajo znati odločiti, katere po-

datke bodo uporabili, in določiti cilje raziskave. Pri tem razvijajo kritično razmišljanje, sposobnost prepoznave relevantnih virov na spletu, na koncu morajo rezultate tudi predstaviti,« je povedala mentorica ekip Lucijana Kračun Berc.

Statistika je prisotna na vseh področjih življenja, zato ni nujno, da je sodelujoči dijak odličen matematik. Biti mora splošno razgledan, kar je tudi eden od ciljev gimnazijskega izobraževanja.

Ravnatelj Gimnazije Lava Peter Juvančič meni, da se dijaki na takšnih

tekmovanjih razvijajo kot celota. »Ni treba, da blestijo pri enem predmetu, znati morajo uporabiti vse svoje pridobljeno znanje različnih področij. Poleg tega morajo sodelovati, se podpirati in delovati kot eno, kar je pomembno tudi za njihovo nadaljnje poklicno življenje, ne glede na smer, ki jo bodo izbrali po gimnaziji. Verjamem, da je to največ, kar jim lahko šola ponudi.«

Lani sta se med najboljših deset ekip na državnem tekmovanju uvrstili kar dve ekipi Gimnazije Lava. Tudi letos držimo pesti.

ŠK

Objemi

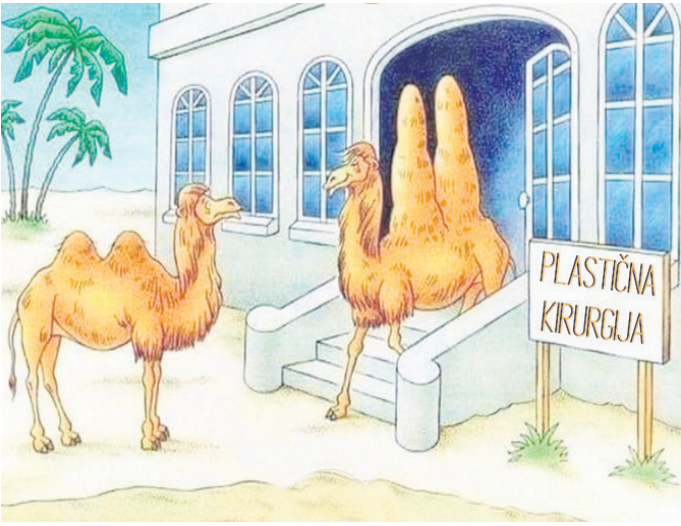
»Sosed, kje si bil tako zgodaj?«
»Taščo sem pospremil na železniško postajo.«
»In zakaj si tako umazan?«
»Lokomotivo sem objemal.«

Ustavite nasilje nad moškimi!

Kako gre svet naprej!
Zdaj lahko učiteljico kar z daljincem ugasneš!
Ooo, kje so časi, ko smo mi hodili v šolo!

Oven

Malo več časa boste namenili sebi. Zaradi dobrega počutja boste tudi pripravljeni nadaljevati v enakem ritmu. Storili ste več, kot ste lahko upali, in zaradi tega ste lahko zadovoljni s seboj. Z enakim zanosom nadaljujte, kajti vaš čas šele prihaja. Zdelo se vam bo, da morate fizično delati več. Ne pozabite na šport in rekreacijo, oboje je nujno za vaše boljše psihično počutje.

Bik

V četrtek in petek boste gostili Luno v svojem znamenju. Čustveno ne boste najbolj stabilni, zato pazite, da ne boste pretirano vztrajali pri svojih zahtevah. Cena vaše trme je lahko tokrat visoka. Kompromis je zagotovo odlična rešitev. Potrudite se, naj razum zmaga. Ob začetku novega tedna se boste ukvarjali z družinsko zadevo, kar vam bo vzelo kar nekaj časa.

Dvojčka

Dogajanja ob koncu tedna bodo precej živahna, saj bo Luna potovala po vašem znamenju. Vse, kar boste načrtovali v tem času, bo imelo dolgoročne posledice. Nekatere situacije se bodo sicer še postavljale na glavo, vendar to ne bo velika ovira. Če ne bo šlo po eni poti, ostajajo še vedno druge. Z vsem pomembnejšim pohitite še v tem mesecu, saj kasneje pretijo zastoji.

Rak

Marsikatero vprašanje si boste postavljali. Odgovore morate poiskati v sebi, mnenje drugih ljudi trenutno za vas sploh ne sme biti pomembno. Zato se ne ozirajte na okolico. Veste, kaj je za vas dobro, kaj želite in kakšni so vaši cilji. Nekdo vam bo pojasnil zadevo, ki vas je mučila že nekaj časa. Vse skupaj boste uzrli v novi, privlačni luči.

Lev

Sonce v nasprotnem znamenju nekoliko nižja vašo vitalno energijo, zato skrbite za preventivo na vse mogoče načine. Bodite iznajdljivi, kot znate vedno biti. Nekdo vas bo spravil ob živce, saj vam obljublja, naredi pa nič. Na vsak način boste želeli situacijo razčistiti še v teh dneh. Lotite se je na drugačen način, bolj diplomatsko in zvito, saj boste tako lažje uspeli.

Devica

Poleg priidnosti vam tokrat ne bo manjkalo dobrih idej. Zaradi tega boste lahko pri delu zelo uspešni. Venera v sorodnem znaku vam je naklonjena, zato izkoristite njene blagohotne vplive na čustvenem področju. Še vedno močno premišľujete o večjih spremembah. Ker se dobro zavedate, da bi to potegnilo za seboj pravi plaz, oklevate. Zadnji čas je, da ukrepate.

Tehtnica

Več planetov v sorodnih zračnih znamenjih vas v tem tednu odlično podpira. Okolica vas ceni zaradi vašega dela, čeprav se včasih vedete, kot da ste na tem svetu popolnoma sami. Vaša občasna zadržanost je stalnica, ki je drugim včasih nerazumljiva. Vaša vladarica bo potovala po znamenju kozoroga in povzročala nujno ter željo po trdnosti in stabilnosti v odnosih.

Škorpion

Po eni strani boste hoteli več časa in prostora zase, a po drugi drugim tega ne boste dajali. Partnerjeva odsotnost vam bo dala misliti. Razloga za preplah nimate, zato ne pretiravajte v razglabljanju, še manj v razpravljanju z njim. Vaš pristop mora biti skrajno racionalen, da si ne nakopljete težav. Prijazno se boste odzvali pobudi in čutili zadovoljstvo ob odzivu.

Strelec

Vaš nemiren duh vam tudi tokrat ne bo dal miru. Nima smisla, da vsako stvar analizirate do podrobnosti. To, da napredujete prepočasi, je mogoče pripisovati okoliščinam. Vedite, da ničesar ne morete pospešiti na silo. Nekdo vam bo preprosto všeč in to boste znali tudi pokazati. Lahko navežete celo novo prijateljstvo, ki lahko preraste v nekaj več.

Kozorog

V preteklih mesecih ste si zastavili veliko stvari pravilno, vztrajajte pri njih. Prve sadove potrpežljivosti že žanjete, ostalo bo še prišlo. Ker se bo vse dogajalo bolj počasi, počakajte še približno mesec dni. Postavili si boste nove vrednote, ki se bodo odlično odrazile v vašem vsakodnevem življenju. To lahko potegne za seboj še večji plaz dogodkov.

Vodnar

Sonce je v tem tednu že vstopilo v vaše znamenje in se tako pridružilo Merkurju, Jupitru in Saturnu. Za nameček je že nekaj dni direkten tudi vaš vladar Uran, kar bo sprostito marsikatero blokiranje zadevo. Zdaj je čas za akcijo. Svoj finančni proračun ste ponovno krepko presegli. Pridobivali boste novo zrelost in na nek poseben način čutili, da se disciplinirate.

Ribi

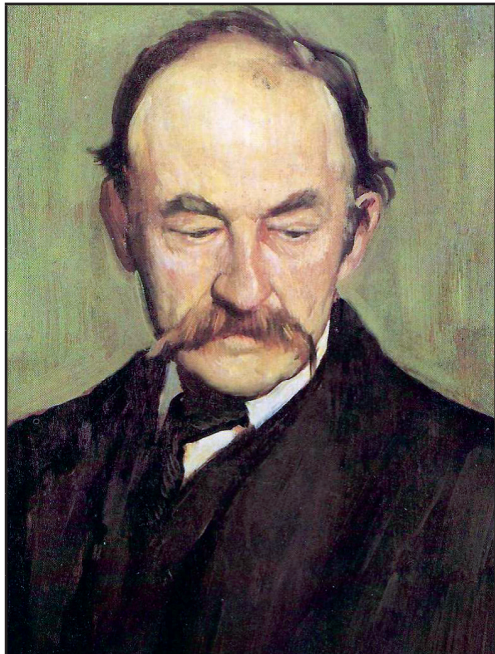
Rojeni v zadnjih dneh znamenja se potrudite za večje notranje ravnovesje. Izredno močno čustveno nihanje vas lahko samo bega. Ne bodite negativni. Tokrat bo v ospredju družinsko življenje in iz njega boste črpali moč za vse ostalo. Imeli boste občutek, da partner malo popušča in da morate vse narediti sami. To ne bo trajalo dolgo, ponovno bosta ujela ritem.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA DOLORES.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

Nagradna križanka

3K

NEKD. SL. NAPOVED. METKA ... VOGELNIK

OPERATER

SIN (EKSPR.)

NAREJEN S TKANJEM

ALEŠ ULAGA

Povsod z vami

MLEČNI NAPITEK

DOHITETI

GRBOSLOVJE

SRBSKI PEVEC LUKAS

OBALA V ŠPANJI: ... BRAVA

PRIVRŽENEC EPIKU-REIZMA

NEVENKA (KRAJŠE)

HITRO ZAPRTJE IN ODPRITJE OČI

RADUJ

TALNA OBLOGA UGLAŠE-VALNIK

13

PRIŠEL JE V ... PRAVICE

NEKDANJI KOSOVSKE POLITIK (XHAVID)

SLOVENSKE PEVKE (LADO) PREBIVALCI CAENA

TEŽA OVOJNINE

PREPIS LISTINE

ALFRED EAST

PESNIK JESIH

14

18

19

AGENCIJA ZA VARNOST KON - KURENCE

ENAKA VOKALA ZVEZNA DRŽAVA V ZDA

ELEKTRON-SKA POŠTA

8

22

9

NARAVA, ČUD (ZASTAR.)

PRITOK RENA V ŠVICI

3K

ZDRAVILNA, TRAVNIŠKA, KULTURNA SEVERNI JELEN

POLITIČNI VODITELJ

LASTNIK OPEKARNE

ODPRT, RAZBIT (OREH)

23

16

CANKAR: SKODELICA ...

17

KRIŽANKA & UGANKE

ODMIK (PUBL.)

ZDRAVNIŠKI OBHOD V BOLNIŠNICI

IAN FLEMING

SOVJI GLAS NEKDANJA SREDNJA ŠOLA

11

MOTEN (PROMET)

RAZLIKA, RAZLOČEK

SEVERO-ZAHOD

12

JADRAN (NEM.) PLAČA (STAR.)

7

5

PEVKA MOČNIK

STANKO ARNOLD

20

ITALIJANSKO FESTIVALSKO MESTO

B. JURCA: ... POMARANČA

10

SREDIŠČE VRTENJA ZIDAR, KI DELA FASADE

OBVEŠČE-VALNA SLUŽBA V ZDA

POSODA ZA SMETI

ČRKA X

PENEČE VINO

IVO DANEU

GLAS TROBENTE

15

PRED-PLAČILO ROMANA KRAJNČAN

23

16

17

SUDOKU 449

	8						
		9	4		3	6	
				9	6	3	1
1	6	2					
9							5 4
5			3	7	1		
			7				6 5
7	2	1					
			9	8			

SUDOKU 140

7	9	4					
				1			9
				5			6 4
			6		8		1
1		9					
4							8 7
	4	6	2			3	
			3		6	8	
		5	4			6	

REŠITEV SUDOKU 448

1	6	7	3	5	8	9	4	2
9	3	8	4	7	2	6	5	1
4	2	5	9	6	1	8	7	3
8	4	3	6	1	9	5	2	7
2	5	6	7	3	4	1	8	9
7	1	9	8	2	5	4	3	6
6	8	2	5	9	7	3	1	4
3	7	4	1	8	6	2	9	5
5	9	1	2	4	3	7	6	8

REŠITEV SUDOKU 139

5	4	1	8	6	2	3	7	9
2	9	6	7	3	1	5	4	8
7	8	3	4	9	5	1	2	6
8	7	4	1	2	9	6	5	3
3	1	5	6	4	8	2	9	7
9	6	2	3	5	7	8	1	4
1	2	8	9	7	6	4	3	5
4	5	9	2	8	3	7	6	1
6	3	7	5	1	4	9	8	2

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 26. januarja.

Geslo iz številke 2: V naši družbi je zabavno.

Izid žrebanja

1. do 3. nagrado, knjigo Kuharske bukve – vlaganje, shranjevanje in zamrzovanje živil ter majico NT&RC, prejmejo: Jože Vitasovič iz Radeč, Terezija Fridl s Teharij in Anton Krajnc s Ponikve.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

3K z VELIKO PISAVO

ŽEPNI UGANKE

150 STRAN

NOVO

ENA

REVIJA V

DVEH

VELIKOSTIH

www.trik.si

novi tednik

Vedno z menoj!

Nagradni razpis

1. do 3. nagrada: knjiga Kuharske bukve – zdravilna zelišča, čaji in čajne mešanice ter majica NT&RC

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	

Ime in priimek:

Naslov:

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Podpis:

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli prekliče soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

11 ⇒ 12

Enajst mesecev plačaš, **dvanajst mesecev bereš!**

Podarite sebi in svojim najdražjim Novi tednik in s tem čudovite trenutke z vedno aktualnimi vsebinami iz regije. Naročite Novi tednik do 31. januarja. Zadnji mesec boste brali **BREZPLAČNO!**

Vsi naročniki prejmete:

- ✓ vsak teden brezplačno prilogo Stop spored
- ✓ vse posebne priloge Novega tednika
- ✓ 4 brezplačne male oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- ✓ 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- ✓ 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- ✓ druge ugodnosti ...

novi tednik

Prvi v regiji!

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

Naročnino bom plačeval/-a (označi):

- ☐ mesečno
☐ na tri mesece
☐ letno

Sem upokojenec/
upokojenka

- ☐ da
☐ ne

☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail) _____

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica.

NT&RC, d. o. o.

Prešernova ulica 19

3000 Celje

Pogoji in spletna prijava:

<http://novitednik.si/postanite-narocnik>,

e-pošta: narocnine@nt-rc.si,

telefon: 03-42-25-171

**Akcija traja od 3. decembra 2020
do 31. januarja 2021.**

Med vsemi naročniki bomo 1. februarja
izžrebali 10 prejemnikov darilnih paketov
Novega tednika in Radija Celje.